แผนการตรวจราชการ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2569

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Ministry of Natural Resources and Environment

คำนำ

แผนการตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางและเครื่องมือสำคัญในการตรวจติดตามการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล และภารกิจสำคัญของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบองค์รวม ทั้งด้านทรัพยากรป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และสัตว์ป่า โดยมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับการทำงาน พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพระบบการป้องกัน เฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยพิบัติทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อความปลอดภัยของประชาชน นอกจากนี้ แผนการตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยังครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การปรับตัวและรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การมุ่งสู่เป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก การแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) ตลอดจนการจัดการเรื่องร้องเรียนของประชาชน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนอย่างทันท่วงที

หัวใจสำคัญของการตรวจราชการในปีนี้ คือการมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมแบบ 360 องศา โดยเฉพาะภาคประชาชน และการใช้กลไกการตรวจราชการแบบบูรณาการระหว่างผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรม เพื่อให้เกิดการประสานงานที่ไร้รอยต่อ สามารถให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแก่ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง หน่วยรับตรวจได้อย่างแม่นยำ เป็นรูปธรรม สร้างสรรค์ ช่วยให้การปฏิบัติงานในพื้นที่บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัด และส่งผลลัพธ์สุดท้ายสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่เน้นการตรวจราชการในปี พ.ศ. 2569 “เป็นการตรวจราชการเชิงรุก และเป็นไปในทางสร้างสรรค์”

กองตรวจราชการ

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ข-ง

ส่วนที่ 1

คณะผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จ
เขตตรวจราชการ และหน่วยงานที่รับผิดชอบของผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ฉ
วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ช-ซ
ความเชื่อมโยงประเด็นการตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	ฌ
กรอบระยะเวลาการตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	ญ

ส่วนที่ 2

แผนการตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	1-11
1. การจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และสัตว์ป่า โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	
1.1 กิจกรรมแก้ไขปัญหาช้างป่าและสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่อนุรักษ์	12
2. การส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	
2.1 โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	23
2.2 กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	26
2.3 กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	29
2.4 กิจกรรมติดตั้งทุ่นแพลอยน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลฝั่งอันดามันและอ่าวไทย	33
2.5 โครงการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Forestry Lodge)	35
2.6 โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	37
2.7 โครงการสร้างคุณค่า และรายได้ให้ชุมชนด้วยเครื่องมือ “ท่องเที่ยวชีวภาพ”	42

	3. การป้องกัน เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนพิบัติภัยทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3.1 โครงการพัฒนาระบบคาดการณ์การเฝ้าระวัง แจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม 3.2 โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤตด้านธรณีพิบัติภัย 3.3 ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยน้ำท่วม-ดินถล่ม (Early Warning) 3.4 ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติและระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ 3.5 ระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพน้ำทะเลเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน	 44 46 49 53 62
	4. การรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 4.1 โครงการสร้างความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 4.2 การขับเคลื่อนและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินมาตรการตามแผนปฏิบัติการด้านการลดก๊าซเรือนกระจก 4.3 โครงการพัฒนากลไกเพื่อส่งเสริมให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายเมืองคาร์บอนต่ำ (Low Carbon City)	 64 67 69
การตรวจราชการตามเหตุการณ์ สถานการณ์ และการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา		
	1. มาตรการแก้ไขปัญหากรณีส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ก่อนได้รับอนุญาตตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) 3. การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนระดับพื้นที่	72 80 90
คำย่อหน่วยงาน/คำอื่น ๆ		93

ภาคผนวก		94
ภาคผนวก ก	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. 2548	
ภาคผนวก ข	แผนการตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	
ภาคผนวก ค	แต่งตั้งหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สั่งและปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
ภาคผนวก ง	มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตรวจและติดตาม เร่งรัดการปฏิบัติงาน และมอบอำนาจหน้าที่ในการสั่งและปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
ภาคผนวก จ	มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตรวจติดตามการปฏิบัติงานขององค์การมหาชน และรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
ภาคผนวก ฉ	การตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	

นายพิชิต สมบัติมาก
Mr. Pichit Sombatmak
หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวง
(ดำรงตำแหน่ง 23 ต.ค. 68 ถึงปัจจุบัน)

นายกานตพันธุ์ พิศาลสุขสกุล
Mr. Kantapan Pisalsukskul
ผู้ตรวจราชการกระทรวง
(ดำรงตำแหน่ง 21 ธ.ค. 68 ถึงปัจจุบัน)

นายชิดชนก สุขมงคล
Mr. Chidchanok Sukmongkhon
ผู้ตรวจราชการกระทรวง
(ดำรงตำแหน่ง 21 ธ.ค. 68 ถึงปัจจุบัน)

คณะผู้ตรวจราชการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2569

นายโอภาส ถาวร
Mr. Opas Thavorn
ผู้ตรวจราชการกระทรวง
(ดำรงตำแหน่ง 21 ธ.ค. 68 ถึงปัจจุบัน)

นายสุทธิพล เอี่ยมประเสริฐกุล
Mr. Sutthipol Iamprasertkul
ผู้ตรวจราชการกระทรวง
(ดำรงตำแหน่ง 21 ธ.ค. 68 ถึงปัจจุบัน)

นายณัฐ โก่งเกษร
Mr. Nut Kongkasorn
ผู้ตรวจราชการกระทรวง
(ดำรงตำแหน่ง 21 ธ.ค. 68 ถึงปัจจุบัน)

เขตตรวจราชการ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ ของผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ส่วนกลาง กรุงเทพฯ

4 เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร

11 นครพนม มุกดาหาร สกลนคร

12 กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด

1 ชัยนาท ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง

8 ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง

15 เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน

2 นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ

7 นราธิวาส ปัตตานี ยะลา

14 ยโสธร ศรีสะเกษ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ

6 กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง สตูล

17 ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์

18 กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี

3 กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี

5 ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี สงขลา

13 ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์

9 จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว

10 บึงกาฬ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี เลย

16 เชียงราย น่าน พะเยา แพร่

วิสัยทัศน์ (VISION)

บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างยั่งยืน รักษาความหลากหลายทางชีวภาพ
พร้อมรับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

พันธกิจ (MISSION)

1. ยกระดับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

2. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์ภายใต้แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

3. บริหารจัดการน้ำเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

4. บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

5. ยกระดับความพร้อมในการแก้ไขและรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

6. เพิ่มขีดความสามารถองค์กรเพื่อให้เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน

วัฒนธรรมองค์กร
(Corporate Culture)

HAPPIEST = ทุกภาคส่วนมีความสุขที่ยั่งยืน

- **T : Trust** (ความน่าเชื่อถือ)
- **S : Sustainability** (มีความยั่งยืน)
- **E : Efficiency** (ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ)
- **I : Innovation** (นวัตกรรมเพื่อความยั่งยืน)
- **P : Positive Thinking** (มีทัศนคติเชิงบวก)
- **P : People Centric** (การทำงานที่คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน)
- **A : Accountability** (ปฏิบัติงานเต็มความสามารถ)
- **H : Harmonization** (ทำงานเป็นทีม)

ค่านิยมหลัก (CORE VALUE)

“I AM NRE”

I	Integrity	ความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม
A	Agility	ความคล่องตัว
M	Mastery	ความเป็นมืออาชีพ
N	Naturalist	ความเป็นนักธรรมชาตินิยม
R	Responsibility	ความรับผิดชอบ
E	Environmentalism	ความเชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายการให้บริการกระทรวง

1. เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการภาครัฐ
2. ทุกภาคส่วนร่วมขับเคลื่อนการผลิตและบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3. ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศทางทะเลมีความสมบูรณ์และสัดส่วนพื้นที่สีเขียวในความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น
4. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนสู่สังคมคาร์บอนต่ำที่มีความพร้อมรับมือกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยธรรมชาติ
5. คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
6. ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตระหนักรู้และเชื่อมั่นในเครื่องมือ/กลไกการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม
7. เมืองเป้าหมายได้รับการยกระดับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
8. แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนา
9. ยกระดับการบริหารจัดการเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เชื่อมโยงประเด็นการตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 กับแผน 3 ระดับ

แผนระดับ 1 (ยุทธศาสตร์ชาติ)	(หลัก) ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม								
	(รอง) ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน			(รอง) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง		(รอง) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง	(รอง) ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	(รอง) ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
แผนระดับ 2 — แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)	**ประเด็น (01)** ความมั่นคง	**ประเด็น (05)** ท่องเที่ยว	**ประเด็น (18)** การเติบโตอย่างยั่งยืน	**ประเด็น (05)** ท่องเที่ยว	**ประเด็น (18)** การเติบโตอย่างยั่งยืน	**ประเด็น (01)** ความมั่นคง	**ประเด็น (18)** การเติบโตอย่างยั่งยืน	**ประเด็น (18)** การเติบโตอย่างยั่งยืน
	010201 - ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขดีขึ้นจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ	**050101** – รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น	**180501** - คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี	**050101** - รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น **050602** – โครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวมีคุณภาพและมาตรฐานดีขึ้น	**180102** - พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น **180401** - คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดินและแหล่งน้ำทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ **180501** – คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี	**010201** - ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขดีขึ้นจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ	**180402** - คุณภาพอากาศ และเสียง อยู่ในระดับมาตรฐานของประเทศไทย	**180101** - การบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น **180301** - การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยลดลง
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉ. 13	**หมุดหมายที่ 2** – ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **หมุดหมายที่ 8** - ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน **หมุดหมายที่ 11** - ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ **หมุดหมายที่ 13** - ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน			**หมุดหมายที่ 2** – ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **หมุดหมายที่ 8** - ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน **หมุดหมายที่ 10** - ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ **หมุดหมายที่ 11** – ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ			
แผนแม่บท พ.ศ. 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)	**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1** ขับเคลื่อนกระบวนทัศน์ใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5** เพิ่มศักยภาพองค์กรรองรับวิถีใหม่และนวัตกรรมใหม่			**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2** บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล		**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3** สร้างความสมดุลและยั่งยืนด้านทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและรักษาระบบนิเวศ	**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4** ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี	
พันธกิจ พ.ศ. ปี 2569	**พันธกิจที่ 1** ยกระดับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต **พันธกิจที่ 6** เพิ่มขีดความสามารถองค์กรเพื่อให้เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน			**พันธกิจที่ 2** บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์ภายใต้แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน		**พันธกิจที่ 3** บริหารจัดการน้ำเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน	**พันธกิจที่ 4** บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี	**พันธกิจที่ 5** ยกระดับความพร้อมในการแก้ไขและรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
แผนปฏิบัติราชการ พ.ศ. ปี 2569	**เรื่องที่ 1** การยกระดับกระบวนทัศน์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			**เรื่องที่ 2** การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน		**เรื่องที่ 3** การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน	**เรื่องที่ 4** การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี	**เรื่องที่ 5** การขับเคลื่อนไทยสู่เศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำและลดผลกระทบการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ประเด็นการตรวจราชการ ปี 2569 — แผนระดับ 3	2.1 โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (ทธ.) (050101) [●] 2.6 โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อ.ส.พ.) (050101) [●] 2.7 กิจกรรมสร้างคุณค่า และรายได้ให้ชุมชนด้วยเครื่องมือ “ท่องเที่ยววิถีภาพ” (สพภ.) (050101) [●] 3.1 โครงการพัฒนาระบบคาดการณ์การเฝ้าระวัง แจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม (ทธ.) (010201) [●] 3.2 โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤตด้านธรณีพิบัติภัย (ทธ.) (010201) [●] * ประเภท 4 (3) การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนระดับพื้นที่ (180501) [●]			1.1 กิจกรรมแก้ไขปัญหาช้างป่าและสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่อนุรักษ์ (อส.) (180501) [●] 2.2 โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (อส.) (050101) [●] 2.3 กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ปม.) (050101) [●] 2.4 กิจกรรมติดตั้งทุ่นแพลอยน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลฝั่งอันดามันและฝั่งอ่าวไทย (ทช.) (050602) [●] 2.5 โครงการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Foresty Lodge) (อ.อ.ป.) (050101) [●] 3.5 ระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพน้ำทะเลเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน (ทช.) (180401) [●] * ประเภท 4 (1) มาตรการแก้ไขปัญหากรณีส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ก่อนได้รับอนุญาตตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 (ปม.) (180102) [●]		3.3 ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยน้ำท่วม-ดินถล่ม (Early Warning) (ทน.) (010201) [●] 3.4 ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติและระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ (ทน.) (010201) [●]	ประเภท 4 (2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) (คพ./ปม./อส.) (180402) [●]	4.1 โครงการสร้างความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (กยผ.สป.ทส.) (180101) [●] 4.2 การขับเคลื่อนและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินมาตรการตามแผนปฏิบัติการด้านการลดก๊าซเรือนกระจก (สส.) (180301) [●] 4.3 โครงการพัฒนากลไกเพื่อส่งเสริมให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายเมืองคาร์บอนต่ำ (Low Carbon City) (อบก.) (180301) [●]
หน่วยงาน	ทธ./อ.ส.พ./สพภ./[●] ทุกหน่วยงาน			อส./ปม./ทช./อ.อ.ป.		ทน.	คพ./ปม./อส.	กยผ.(สป.ทส.)/สส./อบก.

สถานะการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ
- การบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว)
- การบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงกับการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง)
- การบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับเสี่ยงกับการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม)
- การบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤติกับการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง)

หมายเหตุ : การแปลความ
หัวข้อประเด็นการตรวจราชการ (หน่วยงานรับผิดชอบ) (รหัสเป้าหมายแผนแม่บทย่อยภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่สอดคล้อง) [สีสถานะการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ]

กรอบระยะเวลาการตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

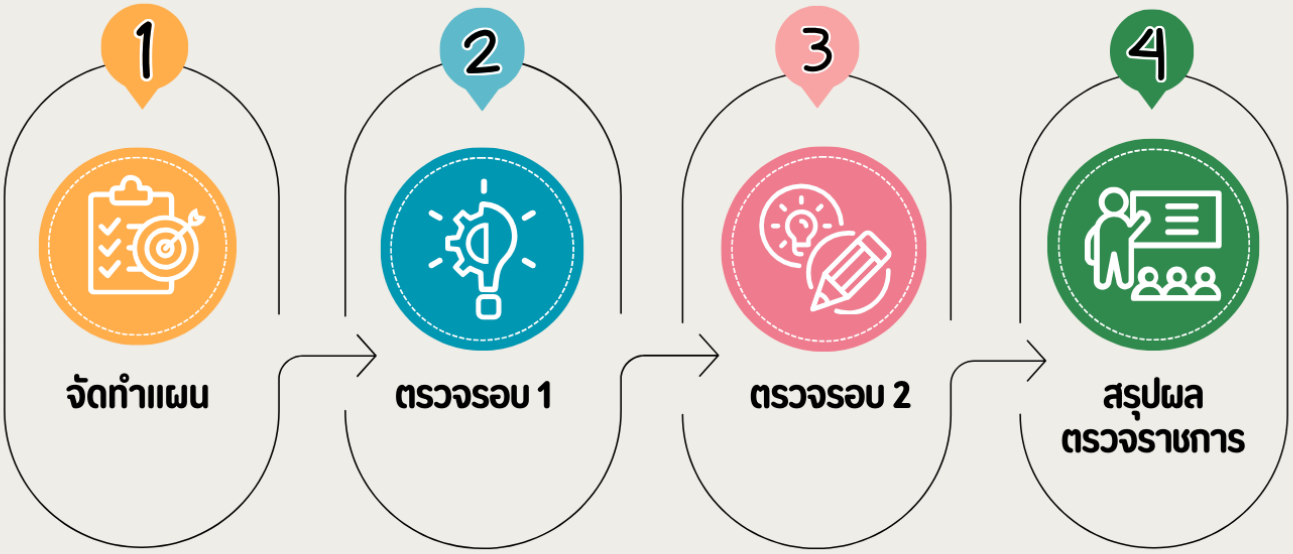

ต.ค. - ธ.ค. 68

- ประชุมหารือ ผต.ทส.
- ประชุมหน่วยงานเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
- จัดทำคำสั่งแผนตรวจ

ม.ค. - มี.ค. 69

- ตรวจราชการ ทส. ผ่านระบบ Conf.
- ตรวจราชการร่วมกับ สปน.

เม.ย. 69

- ประชุมคณะอนุกรรมการโครงการที่ได้รับสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม
- รายงานผลรอบ 6 เดือน
- ติดตามข้อเสนอแนะรอบที่ 1

เม.ย. - ส.ค. 69

- ลงพื้นที่ตรวจราชการ
- ตรวจราชการร่วมกับ สปน.
- ตรวจราชการหน่วยงานที่รับผิดชอบ
- ประชุมคณะอนุกรรมการโครงการที่ได้รับสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม

ก.ย. 69

- ประชุมคณะอนุกรรมการโครงการที่ได้รับสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม
- ประชุมสรุปผลการตรวจราชการ
- รายงานผลรอบ 12 เดือน
- ติดตามข้อเสนอแนะรอบที่ 2

ส่วนที่ 2

แผนการตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. 2548 ข้อ 9 ความว่า ผู้ตรวจราชการกระทรวงรับผิดชอบและมีอำนาจและหน้าที่ในการตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เฉพาะในขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของกระทรวง ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง และปลัดกระทรวง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้มีคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 449/2568 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2568 เรื่อง แต่งตั้งหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสั่งและปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 21/2569 ลงวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2569 เรื่อง มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตรวจและติดตาม เร่งรัดการปฏิบัติงาน และมอบอำนาจหน้าที่ในการสั่งและปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 51/2569 ลงวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2569 เรื่อง มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตรวจติดตามการปฏิบัติงานขององค์การมหาชน และรัฐวิสาหกิจ และข้อ 8 ความว่า แผนการตรวจราชการประจำปีให้จัดทำตามรอบปีงบประมาณ ถ้าในกระทรวงใดมีผู้ตรวจราชการทั้งในระดับกระทรวงและระดับกรม แผนการตรวจราชการประจำปีของกรมต้องสอดคล้องกับแผนการตรวจราชการประจำปีของกระทรวง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการจัดทำแผนการตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยคัดเลือกประเด็นการตรวจติดตามตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล และเชื่อมโยงกับนโยบายสำคัญของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นให้ความสำคัญในประเด็นการแก้ไขปัญหาสำคัญด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 คณะผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดประเด็นสำคัญในการตรวจติดตาม ประกอบด้วย 1) การจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และสัตว์ป่า โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 3) การป้องกัน เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนพิบัติภัยทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) การรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 5) มาตรการแก้ไขปัญหากรณีส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ก่อนได้รับอนุญาตตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และวันที่ 11 พฤศจิกายน 2564 และ 6) การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$)

ดังนั้น เพื่อขับเคลื่อนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้มีคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ 547/2568 ลงวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2568 เรื่อง แผนการตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการตรวจราชการแบบบูรณาการระหว่างผู้ตรวจราชการกระทรวง ผู้ตรวจราชการกรม หัวหน้าส่วนราชการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยกำหนดกรอบประเด็นการตรวจติดตาม จำนวน 4 ประเภท ดังนี้

1. การตรวจราชการตามนโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. การตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ร่วมกับสำนักนายกรัฐมนตรี
3. การตรวจราชการหน่วยงานที่รับผิดชอบ
4. การตรวจราชการตามเหตุการณ์ สถานการณ์ และการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา

โดยมีกรอบประเด็นในการตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ซึ่งสอดคล้องตามวิสัยทัศน์ ภารกิจ และนโยบายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ดังรูปที่ 1) รวมทั้งประเด็น Quick Win ซึ่งเป็นการดำเนินโครงการสำคัญเร่งด่วน ที่เห็นผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม และมีประโยชน์ต่อประชาชน โดยเน้นการแก้ปัญหาที่พุ่งเป้า ตรงจุด ทันเหตุการณ์ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกอย่างมีประสิทธิภาพ (ดังรูปที่ 2)

กรอบการตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
ตามคำสั่งแผนการตรวจราชการ ทส. ที่ 547/2568 ลงวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2568 มี 4 ประเภท ดังนี้

ประเภท 1 การตรวจราชการตามนโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. การจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และสัตว์ป่า โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

1.1 การใช้อากาศยานไร้คนขับปฏิบัติภารกิจการบินลาดตระเวน และจัดทำภาพถ่ายทางอากาศของการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่า (ศทอ.สป.ทส.)
1.2 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพตามมาตรฐานระบบลาดตระเวน และจัดทำภาพถ่ายทางอากาศของการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่า (อส.)
1.3 กิจกรรมแก้ไขปัญหาช้างป่าและสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่อนุรักษ์ (อส.)
1.4 งานเพิ่มประสิทธิภาพระบบจัดการงานลาดตระเวนป่าชายเลนเชิงคุณภาพ (Smart Mangrove Patrol) (ทช.)

2. การส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2.1 โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (ทธ.)
2.2 โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (อส.)
2.3 กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ปม.)
2.4 โครงการติดตั้งทุ่นแพลอยน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลฝั่งอันดามันและอ่าวไทย (ทช.)
2.6 โครงการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Forestry Lodge) (อ.อ.ป.)
2.7 โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อ.ส.พ.)
2.8 กิจกรรมสร้างคุณค่า และรายได้ให้ชุมชนด้วยเครื่องมือ "ท่องเที่ยวชีวภาพ" (สพภ.)

3. การป้องกัน เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนพิบัติภัยทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1 โครงการพัฒนาระบบคาดการณ์การเฝ้าระวังแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม (ทธ.)
3.2 โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤตด้านธรณีพิบัติภัย (ทธ.)
3.3 ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยน้ำท่วม-ดินถล่ม (Early Warning) (ทน.)
3.4 ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติและระบบส่งสัญญาณภาพ (ทน.)
3.5 ระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพน้ำทะเลเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน (ทช.)

4. การรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

4.1 โครงการสร้างความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (กยผ.สป.ทส./ทสจ.)
4.2 โครงการขับเคลื่อนและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินมาตรการตามแผนปฏิบัติการด้านการลดก๊าซเรือนกระจก (สส.)
4.3 โครงการพัฒนากลไกเพื่อส่งเสริมให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายเมืองคาร์บอนต่ำ (Low Carbon City) (อบก.)

ประเภท 2 การตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ร่วมกับ สปน.

การตรวจติดตามนโยบายเร่งด่วน และนโยบายสำคัญของรัฐบาล ประกอบด้วย

1. การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด
2. การยกระดับการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้
2.1 การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บนฐานทุนวัฒนธรรม
2.2 การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและการส่งเสริมความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว
2.3 การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวคุณภาพสูง

ประเภท 3 การตรวจราชการหน่วยงานที่รับผิดชอบ

15 หน่วยงาน 4 ประเด็น ได้แก่

1. ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญของหน่วยงาน (Flagship/Quick Win ทส.) *
2. การติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอความเห็นเชิงนโยบายจากการตรวจราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
3. การดำเนินการตามข้อสั่งการของ รมว.ทส. และ ปกท.ทส.
4. การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน

ประเภท 4 การตรวจราชการตามเหตุการณ์ สถานการณ์ และการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา

1. มาตรการแก้ไขปัญหากรณีส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ก่อนได้รับอนุญาตตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 23 มิ.ย.63 และวันที่ 11 พ.ค. 64
2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$)
3. การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนระดับพื้นที่
4. อื่น ๆ ที่ ผต.ทส. ได้รับมอบหมายพิเศษเป็นรายบุคคล

รูปภาพที่ 1 : กรอบการตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

✳ ประเด็น Quick Win ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมและขยายผลโครงการพระราชดำริ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ 76 จังหวัด
- เร่งรัดโครงการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์องค์ความรู้เรื่องไม้มีค่า
- จัดตั้งศูนย์ประสานและอำนวยการป้องกันและแก้ไขพิบัติภัยทางธรรมชาติ
- จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ (War room) ปัญญาประดิษฐ์

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- ขับเคลื่อนโครงการพัฒนาชุมชนในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และอุทยานแห่งชาติ จังหวัดกาญจนบุรี
- ขับเคลื่อนโครงการพืชรสุธาคชานุรักษ์ในกลุ่มป่าภาคตะวันออก
- จัดตั้งชุดปฏิบัติการระวังและผลักดันช้างป่า และสัตว์ป่า ออกนอกพื้นที่ป่า
- เร่งรัด จัดทำ และรับรองแนวเขตพื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัยและทำกินในเขตป่าอนุรักษ์
- นำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ การแก้ไขปัญหาไฟป่าและพิบัติภัยทางธรรมชาติ และการให้บริการประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในพื้นที่

กรมป่าไม้
- ขับเคลื่อนโครงการพระราชดำริ โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร ภาคประชาชน และภาคเอกชน
- พัฒนาและสร้างต้นแบบแหล่งท่องเที่ยวในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
- เร่งรัดการอนุมัติ/อนุญาต ให้ประชาชนที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ได้รับการรับรองสิทธิตามกลไกคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)
- เพิ่มประสิทธิภาพชุดปฏิบัติการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ให้ทันสมัย และปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ขับเคลื่อนและขยายผลโครงการอนุรักษ์แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทย ในพระราชดำริสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา
- นำแนวทางการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะ โดยการเติมทรายและการปักไม้ไผ่มาใช้แก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่มีสภาพปัญหารุนแรง
- พัฒนาและจัดทำระบบเฝ้าระวัง พยากรณ์ และเตือนภัยมลพิษทางทะเลแบบ Real Time
- พัฒนาและปรับปรุงพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ และแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กรมทรัพยากรธรณี
- พัฒนาและปรับปรุงพิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์และพิพิธภัณฑ์ทางธรณีวิทยา
- เร่งรัดติดตั้งระบบเตือนภัยโคลนถล่มแบบ Real Time ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยสูง

กรมทรัพยากรน้ำ
- เร่งรัดดำเนินโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนชุมชน และการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในพื้นที่ทั่วประเทศ
- ติดตั้งสถานีเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System)
- จัดตั้งชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วพร้อมเครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศ

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- เร่งรัดดำเนินโครงการแหล่งน้ำบาดาลขนาดใหญ่แก้ปัญหาภัยแล้ง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ 72 แห่ง
- เร่งรัดดำเนินโครงการจัดหาแหล่งน้ำบาดาล เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นที่ขาดแคลนน้ำทั่วประเทศ
- เร่งรัดดำเนินโครงการพัฒนาน้ำบาดาลให้แก่ชุมชน และสนับสนุนการประกอบเกษตรกรรม (เกษตรแปลงใหญ่)

กรมควบคุมมลพิษ
- ยกระดับการแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$
- สร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนในพื้นที่แม่น้ำกกและพื้นที่ใกล้เคียงผ่านระบบการเฝ้าระวังและเตือนภัยอัจฉริยะ
- ผลักดันให้ ทส. เป็นกระทรวงแรกที่ใช้กลไกคาร์บอนเครดิตควบคู่กับการจัดการขยะอาหารเป็นศูนย์ (MONRE Zero Food Waste)
- สนับสนุนข้อมูลให้แก่คณะกรรมาธิการวิสามัญสภาผู้แทนราษฎร ประกอบการพิจารณาร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. ...

กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม
- เร่งผลักดันร่าง พ.ร.บ. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ...
- ผลักดันเป้าหมาย NDC3.0 และ NET ZERO 2050 ให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนร่วมมือกันขับเคลื่อน
- จัดทำแผนที่ความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Risk Maps)
- จัดตั้ง Climate Change data center เชื่อมโยง 76 จังหวัดอย่างเต็มรูปแบบ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เพิ่มประสิทธิภาพกลไกการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA และ EHIA) ให้โปร่งใส ลดขั้นตอน รวดเร็ว และสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- ขับเคลื่อนการอนุรักษ์แหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม

รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน
- เร่งรัดการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ ทั้งระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ที่จังหวัดปทุมธานี (อสส.)
- นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการ และการให้บริการประชาชน (อ.อ.ป./อสส./อ.ส.พ./สพภ.)
- จัดทำแผนพัฒนาธุรกิจที่ยั่งยืน และสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศ (อ.อ.ป./อสส./สพภ./อ.ส.พ.)

รูปภาพที่ 2 : ประเด็น Quick Win ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเภท 1 **การตรวจราชการตามนโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

เป็นการตรวจติดตามการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการตรวจติดตาม ผลักดันการแก้ไขปัญหาอุปสรรค และข้อค้นพบจากการตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลที่ต้องอาศัยกลไกการขับเคลื่อนทั้งในระดับปฏิบัติและระดับนโยบาย โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นที่ตั้ง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าประสงค์ที่กำหนด จึงได้กำหนดการตรวจติดตามภายใต้ประเด็นนโยบายสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่

1. การจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และสัตว์ป่า โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

ในปัจจุบันที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิต และเพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงได้บูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเข้ากับภารกิจด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ อากาศยานไร้คนขับ (Drone) แอปพลิเคชัน และระบบฐานข้อมูลอัจฉริยะ มาประยุกต์ใช้ เพื่อยกระดับการบริหารจัดการให้มีความถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็ว ดังนั้น คณะผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้กำหนดประเด็นการจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และสัตว์ป่า โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นประเด็นการตรวจราชการ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและบรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีโครงการ/กิจกรรมสำคัญที่ตรวจติดตาม ดังนี้

โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายการตรวจติดตาม	หน่วยรับตรวจ
1.1 กิจกรรมแก้ไขปัญหาช้างป่าและสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่อนุรักษ์	ติดตามผลกระทบความเสียหายทางทรัพย์สินและการเสียชีวิตของราษฎร และการแก้ไขปัญหาช้างป่าและสัตว์ป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	**อส.**

2. การส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

แม้การท่องเที่ยวจะเป็นฟันเฟืองหลักของเศรษฐกิจไทย แต่ปัจจุบันต้องเผชิญความท้าทายจากการแข่งขันที่รุนแรงในตลาดโลก รวมถึงปัจจัยด้านทางเลือกที่หลากหลายในต่างประเทศและความกังวลด้านความปลอดภัย ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวชะลอตัวลง รัฐบาลจึงเร่งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันผ่านนโยบายเชิงรุก ทั้งการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยเพื่อฟื้นฟูความเชื่อมั่น การอำนวยความสะดวกอย่างครบวงจร พร้อมออกมาตรการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวไทยหันกลับมาเที่ยวในประเทศเพิ่มขึ้น โดยมุ่งเน้นการกระจายรายได้สู่เมืองรอง ตลอดจนการดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติพำนักในระยะยาว (Long-stay) ฯลฯ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ผ่านกลไกการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่ง ป่านันทนาการ ตลอดจนการส่งเสริมศักยภาพชุมชนด้านการท่องเที่ยวชีวภาพ ดังนั้น คณะผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงกำหนดให้การส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นประเด็นตรวจติดตามเพื่อมุ่งพัฒนาขีดความสามารถของแหล่งท่องเที่ยวในสังกัดของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีโครงการ/กิจกรรมสำคัญที่ตรวจติดตาม ดังนี้

โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายการตรวจติดตาม	หน่วยรับตรวจ
2.1 โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	ติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาและสร้างมูลค่าแหล่งมรดกธรณีและแหล่งธรณีวิทยาเพื่อนำไปสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 7 แห่ง	**ทธ.**
2.2 โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	ติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน 28 แห่ง	**อส.**
2.3 กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม จำนวน 35 แห่ง	**ปม.**
2.4 กิจกรรมติดตั้งทุ่นแพลอยน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลฝั่งอันดามันและฝั่งอ่าวไทย	ติดตามผลการติดตั้งทุ่นแพลอยน้ำในพื้นที่จังหวัดฝั่งอันดามัน 7 จังหวัด และฝั่งอ่าวไทย 6 จังหวัด รวมทั้งติดตามผลระบบนิเวศแนวปะการังได้รับการรบกวนจากเรือนำเที่ยวน้อยลง	**ทช.**
2.5 โครงการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Forestry Lodge)	ติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสวนป่า อ.อ.ป. จำนวน 9 แห่ง	**อ.อ.ป.**
2.6 โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	ติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพเพื่อรองรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ จำนวน 5 แห่ง	**อ.ส.พ.**
2.7 สร้างคุณค่า และรายได้ให้ชุมชนด้วยเครื่องมือ “ท่องเที่ยวชีวภาพ”	ติดตามผลการดำเนินงานสนับสนุนชุมชนเพื่อสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวชีวภาพ จำนวน 12 แห่ง	**สพภ.**

3. การป้องกัน เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนพิบัติภัยทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากเหตุการณ์น้ำท่วมดินโคลนถล่มในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ ส่งผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นวงกว้าง อีกทั้งเกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่เพาะปลูกและเกษตรกรรม แหล่งน้ำถูกทำลาย ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม รัฐบาลจึงได้วางมาตรการเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเตรียมตัวรับมือกับสถานการณ์เพื่อลดความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบ การศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันภัยธรรมชาติ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ปลอดภัย และการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการส่งข้อมูลที่ถูกต้องและทันเวลา เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือและตอบสนองกับสถานการณ์อย่างทันท่วงทีสามารถลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ให้ความสำคัญในการป้องกัน เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนพิบัติภัยทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่เสี่ยงทั่วประเทศ เร่งบรรเทาผลกระทบในพื้นที่เสี่ยง รวมถึงสำรวจและจัดเตรียมพื้นที่ปลอดภัยรองรับการอพยพให้กับประชาชน เพื่อวางแผนป้องกันและเฝ้าระวังการแจ้งเตือนในระยะยาวให้สามารถลดความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนได้ ดังนั้น คณะผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงกำหนดให้การตรวจติดตามประสิทธิภาพการบำรุงรักษาระบบแจ้งเตือนภัยเป็นประเด็นการตรวจราชการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีโครงการ/กิจกรรมสำคัญที่ตรวจติดตาม ดังนี้

โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายการตรวจติดตาม	หน่วยรับตรวจ
3.1 โครงการพัฒนาระบบคาดการณ์การเฝ้าระวัง แจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม	ติดตามประสิทธิภาพการติดตั้งและการใช้เครื่องตรวจติดตามการเคลื่อนตัวของมวลดิน จำนวน 24 สถานี ในพื้นที่ 6 จังหวัด	**ทธ.**
3.2 โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤตด้านธรณีพิบัติภัย	ติดตามการสำรวจและประเมินพื้นที่เสี่ยงธรณีพิบัติภัย ในพื้นที่ 14 จังหวัด	**ทธ.**
3.3 ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยน้ำท่วม-ดินถล่ม (Early Warning)	ติดตามประสิทธิภาพการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยน้ำท่วม – ดินถล่ม (Early Warning) จำนวน 2,275 สถานี ในพื้นที่ 63 จังหวัด	**ทน.**
3.4 ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติและระบบส่งสัญญาณภาพ	ติดตามประสิทธิภาพการบำรุงรักษาระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติและระบบส่งสัญญาณภาพ จำนวน 330 สถานี ในพื้นที่ 72 จังหวัด	**ทน.**
3.5 ระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพน้ำทะเลเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน	ติดตามประสิทธิภาพการเตือนภัย และรายงานผลคุณภาพน้ำทะเลได้ทันสถานการณ์	**ทช.**

4. การรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยที่ผ่านมาได้เผชิญกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็น น้ำท่วม ภัยแล้ง ไฟป่า และอุณหภูมิที่สูงขึ้น ทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงเศรษฐกิจและความหลากหลายทางชีวภาพ ประเทศไทยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจึงมุ่งมั่นยกระดับการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างเต็มความสามารถ บนหลักการความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่าง เพื่อบรรลุเป้าหมายลดก๊าซเรือนกระจกตามกรอบ NDC (Nationally Determined Contribution) จากการดำเนินงาน 5 สาขา ได้แก่ พลังงาน คมนาคม การจัดการของเสียชุมชนและน้ำเสียอุตสาหกรรม กระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ และการเกษตร โดยเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2568 ประเทศไทยได้ปรับแผนการปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อรองรับการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยได้เสนอใช้แผนการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ 2 (NDC3.0) เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ไม่เกิน 152 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือลดลงร้อยละ 47 จากในปี ค.ศ. 2019 ภายในปี ค.ศ. 2035 ดังนั้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 คณะผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงกำหนดให้การรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นการตรวจติดตามผลการขับเคลื่อนแผนการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อขับเคลื่อนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยมีโครงการ/กิจกรรมสำคัญที่ตรวจติดตาม ดังนี้

โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายการตรวจติดตาม	หน่วยรับตรวจ
4.1 โครงการสร้างความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ติดตามผลการขับเคลื่อนแผนการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด	**กยผ. สป.ทส./ทสจ.**
4.2 การขับเคลื่อนและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินมาตรการตามแผนปฏิบัติการด้านการลดก๊าซเรือนกระจก	ติดตามผลดำเนินงานการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด จำนวน 10 จังหวัด	**สส.**
4.3 โครงการพัฒนากลไกเพื่อส่งเสริมให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายเมืองคาร์บอนต่ำ (Low Carbon City)	ติดตามการจัดทำแผนการลดก๊าซเรือนกระจกตามเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero GHG Emission) จำนวน 7 จังหวัด และ อปท. จำนวน 9 แห่ง	**อบก.**

ประเภท 2	การตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ร่วมกับสำนักนายกรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. 2548 ข้อ 8 วรรค 4 ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เชิญผู้ตรวจราชการที่หัวหน้าหน่วยงานมอบหมายร่วมประชุมหารือเพื่อจัดทำแผนการตรวจราชการประจำปีให้สอดคล้องโดยไม่ซ้ำซ้อนกันและเกิดการบูรณาการ รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานและเครื่องมือในการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการให้เป็นแนวทางเดียวกัน สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2568 ได้มีการเชิญผู้ตรวจราชการประชุมปรึกษาหารือเพื่อจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบกรอบแนวทางการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ และได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 498/2568 ลงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2568 เรื่อง การตรวจราชการประจำปี พ.ศ. 2569 ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายของรัฐบาล จำนวน 2 ประเด็น ดังนี้

1. การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด
2. การยกระดับการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้

โดยมีจุดเน้น กรอบประเด็นการตรวจติดตามที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1. การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บนฐานทุนวัฒนธรรม 1.1 การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวด้วยการบูรณาการร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชนและวัฒนธรรมเฉพาะถิ่นเพื่อจูงใจให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้จ่ายในพื้นที่เมืองรองและเมืองหลักเพิ่มขึ้น 1.2 การยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้ได้มาตรฐาน	**ทธ.**
2. การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและการส่งเสริมความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว 2.1 การส่งเสริมหรือยกระดับมาตรการป้องกันและการจัดการผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและเตือนภัยนักท่องเที่ยว 2.2 ความพร้อมของมาตรการรักษาความปลอดภัยหรือระบบให้ความช่วยเหลือและเตือนภัยแก่นักท่องเที่ยว 2.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการในการยกระดับคุณภาพสู่มาตรฐานสากล	**ทช.** **ทธ.** **ปม.** **อส.**

ประเภท 3	การตรวจราชการหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. 2548 ข้อ 9 วรรค 2 ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงรับผิดชอบ และมีอำนาจและหน้าที่ในการตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เฉพาะในขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของกระทรวง ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง และปลัดกระทรวง ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีคำสั่งมอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตรวจติดตามการปฏิบัติงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 15 หน่วยงาน ประกอบด้วยส่วนราชการ จำนวน 10 แห่ง รัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 แห่ง และองค์การมหาชน จำนวน 2 แห่ง ซึ่งเป็นการตรวจติดตามการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน และการแก้ไขปัญหาอุปสรรคสำคัญที่ไม่สามารถแก้ไขได้ตามขั้นตอนปกติ หรือการร้องขอจากหน่วยงาน ใน 4 ประเด็น ประกอบด้วย 1) การดำเนินงานโครงการสำคัญของหน่วยงาน (Flagship/Quick Win) 2) การติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอความเห็นเชิงนโยบายจากการตรวจราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 3) การดำเนินการตามข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 4) การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนระดับพื้นที่

ประเภท 4	การตรวจราชการตามเหตุการณ์ สถานการณ์ และการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา

เป็นการตรวจติดตามเหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเร่งด่วน หรือประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างทันท่วงที รวมทั้งการขับเคลื่อนการเร่งรัดแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน ซึ่งเป็นความเดือดร้อนของประชาชนในการดำรงชีวิต โดยเป็นนโยบายสำคัญที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สั่งการหรือมอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และต้องใช้กลไกความร่วมมือของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ได้กำหนดประเด็นการตรวจราชการ จำนวน 3 ประเด็น ประกอบด้วย

1. มาตรการแก้ไขปัญหากรณีส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ก่อนได้รับอนุญาต ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และวันที่ 11 พฤษภาคม 2564
2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$)
3. การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนระดับพื้นที่

ประเด็นนโยบาย	ประเด็นการตรวจติดตาม	หน่วยรับตรวจ
4.1 มาตรการแก้ไขปัญหากรณีส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เข้าทำประโยชน์	ติดตามเร่งรัดการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 50,000 คำขอ	**ปม.**

ประเด็นนโยบาย	ประเด็นการตรวจติดตาม	หน่วยรับตรวจ
ในพื้นที่ก่อนได้รับอนุญาต ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และวันที่ 11 พฤษภาคม 2564		
4.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$)	ติดตามการดำเนินงานตามมาตรการแก้ไขปัญหาเชิงรุก	**คพ./ ปม./ อส.**
4.3 การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนระดับพื้นที่	ติดตามเร่งรัดการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนทั่วไป และเรื่องร้องเรียนของกลุ่มมวลชนให้ได้ข้อยุติในพื้นที่ เพื่อลดปริมาณการเข้ามาชุมนุมในพื้นที่ส่วนกลาง เช่น กรม กระทรวง เป็นต้น	**ทุกหน่วยงาน**

ประเภท 1	การตรวจราชการตามนโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตรวจติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้ประเด็นนโยบายสำคัญ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. การจัดการทรัพยากรที่ดิน ป่าไม้ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

1.1 กิจกรรมแก้ไขปัญหาช้างป่าและสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่อนุรักษ์

หน่วยงาน : สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ความเป็นมาโดยสังเขป

การแก้ไขปัญหาช้างป่าและสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า ดำเนินการใน 16 กลุ่มป่า ทั้งในและนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า ดำเนินการประเมินประชากรและการกระจายของช้างป่าในประเทศไทย ผลการประเมินประชากรช้างป่า พบช้างป่าอาศัยอยู่ตามธรรมชาติ ประมาณ 4,013 - 4,422 ตัว ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 94 แห่ง (อุทยานแห่งชาติ 49 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 36 แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 9 แห่ง) พบมีพื้นที่ประสบปัญหาและได้รับผลกระทบจากช้างป่า จำนวนทั้งสิ้น 71 พื้นที่ป่าอนุรักษ์ (อุทยานแห่งชาติ 35 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 29 แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 7 แห่ง)

มาตรการการแก้ไขปัญหาช้างป่า 6 ด้าน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้รับการจัดสรรงบประมาณในกิจกรรมแก้ไขปัญหาช้างป่าและสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อดำเนินกิจกรรมตามกรอบมาตรการการแก้ไขปัญหาช้างป่า 6 ด้าน ภายใต้คณะกรรมการอนุรักษ์และจัดการช้าง ในปี พ.ศ. 2569 เพื่อให้การบูรณาการความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินการอนุรักษ์ จัดการ และแก้ไขปัญหาช้างให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว ตลอดจนการดำเนินการอนุรักษ์และจัดการช้างในภาพรวม เป็นไปอย่างมีระบบ เหมาะสมและยั่งยืน ดังนี้

มาตรการที่ 1 : การจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพื่อเป็นแหล่งอาศัยของช้างป่า

มาตรการที่ 2 : แนวป้องกันช้างป่า

มาตรการที่ 3 : จัดตั้งชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าออกนอกพื้นที่อนุรักษ์

มาตรการที่ 4 : การช่วยเหลือประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากช้างป่า

มาตรการที่ 5 : การจัดการพื้นที่รองรับช้างป่าอย่างยั่งยืน

มาตรการที่ 6 : การควบคุมประชากรช้างป่าด้วยวัคซีนคุมกำเนิด

วัตถุประสงค์โครงการ

1. กำหนดมาตรการด้านการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาสัตว์ป่า
2. สนับสนุนความรู้ด้านวิชาการ และเทคนิคในการจัดการประชากรช้างป่า กระทิง และถิ่นอาศัย

3. ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับช้างและกระทิง และแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง รวบรวมข้อมูล จัดทำสถิติที่เกี่ยวข้อง ติดตามความก้าวหน้า และประเมินผลการดำเนินงาน

4. กำกับ ติดตาม และประสานงานการดำเนินการแก้ไขปัญหาช้างป่า กระทิง และประสานขอรับความช่วยเหลือเยียวยาจากหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กรณีเจ้าหน้าที่หรือราษฎรได้รับผลกระทบจากช้างป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์

5. พัฒนาแนวทาง วิธีการ ในการส่งเสริมให้ชุมชนและในส่วนราชการในภูมิภาค ให้มีความรู้สึกหวงแหนและอยากมีส่วนร่วมในการดูแลช้างป่าและสัตว์ป่าอื่น ๆ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละความสำเร็จของการจัดการสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบกับประชาชน

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : พื้นที่อนุรักษ์ในการจัดการและแก้ไขปัญหาช้างป่าและสัตว์ป่ารบกวนประชาชนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

งบประมาณ จำนวน 439,462,200 บาท (สี่ร้อยสามสิบเก้าล้านสี่แสนหกหมื่นสองพันสองร้อยบาทถ้วน) เพื่อดำเนินกิจกรรมตามกรอบมาตรการการแก้ไขปัญหาช้างป่า 6 ด้าน ภายใต้คณะกรรมการอนุรักษ์และจัดการช้างในปี พ.ศ. 2569

แผนปฏิบัติการ

ภายใต้คณะกรรมการอนุรักษ์และจัดการช้าง ในปี พ.ศ. 2569 เพื่อให้การบูรณาการความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินการอนุรักษ์ จัดการ และแก้ไขปัญหาช้างให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว ตลอดจนการดำเนินการอนุรักษ์และจัดการช้างในภาพรวมเป็นไปอย่างมีระบบ เหมาะสมและยั่งยืน ดังนี้

<u>มาตรการที่ 1 : การจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพื่อเป็นแหล่งอาศัยของช้างป่า</u> เพื่อเพิ่มศักยภาพพื้นที่อาศัยของช้างป่าให้สามารถรองรับประชากรช้างป่าได้มากขึ้น โดยปี พ.ศ. 2569 ได้มีการปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า จำนวน 4,060 ไร่ ปรับปรุงแหล่งน้ำสำหรับสัตว์ป่าขนาด 3,000 ลูกบาศก์เมตร จำนวน 3 แหล่ง ปลูกพืชอาหารสัตว์ป่า จำนวน 490 ไร่ และปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) จำนวน 130 แห่ง ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่มีการกระจายของช้างป่า

<u>มาตรการที่ 2 : แนวป้องกันช้างป่า</u> ได้รับการจัดสรรงบประมาณในกิจกรรมแก้ไขปัญหาช้างป่าและสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่อนุรักษ์เพื่อดำเนินการก่อสร้างรั้วป้องกันช้างป่า ระยะทาง 27 กิโลเมตร ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ตำบลสาลิกา อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก งบประมาณ 75,762,000 บาท

<u>มาตรการที่ 3 : จัดตั้งชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าออกนอกพื้นที่อนุรักษ์</u> อส. สนับสนุนงบประมาณจัดตั้งเพิ่มประสิทธิภาพชุดปฏิบัติการเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า จำนวน 145 ชุด ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าออกนอกพื้นที่อนุรักษ์รอบพื้นที่อนุรักษ์ที่พบการกระจายของช้างป่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 300 เครือข่าย เป็นงบเงินอุดหนุนเครือข่ายละ 50,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของเครือข่ายฯ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์

<u>มาตรการที่ 4 : การช่วยเหลือประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากช้างป่า</u> อส. ประกาศใช้หลักเกณฑ์และวิธีการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากสัตว์ป่า พ.ศ. 2567 (ช้างป่า กระทิง ลิง หมี)

มาตรการที่ 5 : การจัดการพื้นที่รองรับช้างป่าอย่างยั่งยืน อส. ดำเนินการปรับแผนงบประมาณเพื่อการจัดสร้างสถานที่ควบคุมพฤติกรรมช้างป่า สำหรับใช้ควบคุมและจัดการช้างป่าออกนอกพื้นที่อนุรักษ์ โดยเฉพาะช้างป่าที่มีความเสี่ยงและพฤติกรรมทำร้ายในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤาไน

มาตรการที่ 6 : การควบคุมประชากรช้างป่าด้วยวัคซีนคุมกำเนิด การควบคุมประชากรช้างป่าด้วยวัคซีนคุมกำเนิด โดยมีคณะสัตวแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาโครงการศึกษาวิจัยการใช้วัคซีนคุมกำเนิดแก่ช้างป่าได้ดำเนินโครงการศึกษาวิจัยการใช้วัคซีนคุมกำเนิด SpayVac® ปัจจุบันอยู่ระหว่างการขับเคลื่อนโครงการศึกษาการให้วัคซีนในช้างป่ากลุ่มป่าตะวันออก จากวัคซีนที่คงเหลือจากการศึกษาในช้างบ้าน จำนวน 18 โดส ขณะนี้อยู่ระหว่างจัดทำโครงการเสนอความเห็นชอบต่ออธิบดีฯ

มาตรการที่ดำเนินการตามกรอบประเด็นการตรวจราชการด้านการจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และสัตว์ป่า โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 คือ มาตรการที่ 3 : จัดตั้งชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าออกนอกพื้นที่อนุรักษ์ซึ่งเป็นการดำเนินงานโดยใช้เทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับพร้อมกล้องตรวจจับความร้อนและระบบสื่อสารมาช่วยในการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการเฝ้าระวัง ติดตาม และผลักดันช้างป่า โดยได้รับสนับสนุนงบประมาณจัดตั้งเพิ่มประสิทธิภาพชุดปฏิบัติการเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า จำนวน 145 ชุด ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ซึ่งในชุดเฝ้าระวังฯ มีอากาศยานไร้คนขับพร้อมกล้องตรวจจับความร้อนและระบบสื่อสาร จำนวน 1 ลำ/ชุด และจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าออกนอกพื้นที่อนุรักษ์รอบพื้นที่อนุรักษ์ที่พบการกระจายของช้างป่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 300 เครือข่าย เป็นงบเงินอุดหนุนเครือข่ายละ 50,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของเครือข่ายฯ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ได้รับงบประมาณชุดเฝ้าระวังผลักดันช้างป่าและสัตว์ป่าที่ออกนอกพื้นที่อนุรักษ์ จำนวน 145 ชุด เป็นเงิน 315,027,000 บาท (สามร้อยสิบห้าล้านสองหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน) ประกอบด้วย

1. ค่าใช้จ่ายสำหรับชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังผลักดันช้างป่าและสัตว์ป่าที่ออกนอกพื้นที่อนุรักษ์ จำนวน 50 ชุด เป็นเงิน 154,045,000 บาท

2. ค่าใช้จ่ายสำหรับชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) จำนวน 80 ชุด เป็นเงิน 130,160,000 บาท

3. ค่าใช้จ่ายสำหรับชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2) จำนวน 15 ชุด เป็นเงิน 30,822,000 บาท

กิจกรรม	เป้าหมาย ปี 69	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน											
			ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรมการแก้ไขปัญหาช้างป่าและสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่อนุรักษ์		**439,462,000**												
1. อำนวยการ	**2 แห่ง**	**5,213,800**												
(1) หน่วยปฏิบัติการส่วนกลาง	1 แห่ง	5,161,800												
(2) หน่วยปฏิบัติการส่วนภูมิภาค	1 แห่ง	52,000												
2. กิจกรรมการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าที่ออกนอกพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า		**340,611,000**												
(1) การแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน	22 แห่ง	2,640,800												
(2) เฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและกระทิง	17 แห่ง	7,943,200												
(3) เพิ่มประสิทธิภาพชุดปฏิบัติการเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า														
-ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าที่ออกนอกพื้นที่อนุรักษ์	50 ชุด	154,045,000												
-ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า(ชุดที่ 1)	80 ชุด	130,160,000												
-ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า(ชุดที่ 2)	15 ชุด	30,822,000												
(4) เครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าออกนอกพื้นที่อนุรักษ์	300 เครือข่าย	15,000,000												
3. จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย		**8,789,200**												
(1) ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า	4,060 ไร่	4,750,200												
(2) ปรับปรุงแหล่งน้ำสำหรับสัตว์ป่า ขนาด 3,000 ลบ.ม.	3 แหล่ง	549,000												

กิจกรรม	เป้าหมาย ปี 69	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน											
			ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
(3) ปลูกพืชสำหรับอาหารสัตว์ป่า	490 ไร่	2,450,000												
(4) ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม)	130 แห่ง	1,040,000												
4. รั้วป้องกันช้างป่าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ต.สาริกา อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก ระยะทาง 27 กิโลเมตร	**1 แห่ง**	**75,762,000**												
5. ศูนย์ปรับพฤติกรรมช้างป่าแบบคอกเดี่ยว เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤไน	**1 คอก**	**9,086,000**												
มาตรการที่ 3 จัดตั้งชุดปฏิบัติการเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและสัตว์ป่าที่ออกนอกพื้นที่อนุรักษ์	145 ชุด	**315,027,000 บาท**												
(1) ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังผลักดันช้างป่าและสัตว์ป่าที่ออกนอกพื้นที่อนุรักษ์	50 ชุด	154,045,000 บาท												
(2) ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1)	80 ชุด	130,160,000 บาท												
(3) ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2)	15 ชุด	30,822,000 บาท												

พื้นที่ดำเนินการ

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ส่วนกลาง/สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์)	จังหวัด	เป้าหมาย
	สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า	กทม.	<u>กรุงเทพมหานครฯ</u> ศูนย์ช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสัตว์ป่า - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2) 1 ชุด
1	สบอ.1 สาขาสระบุรี	สระบุรี ลพบุรี	<u>จังหวัดสระบุรี</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 5 เครือข่าย <u>จังหวัดลพบุรี</u> ดำเนินการในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา - เฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและกระทิง 1 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 2 ชุด - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 400 ไร่ - ปลูกพืชอาหารสัตว์ป่า 50 ไร่ - ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) 10 แห่ง
3	สบอ.3 (บ้านโป่ง)	ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี	<u>จังหวัดราชบุรี</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 42 เครือข่าย <u>จังหวัดกาญจนบุรี</u> - เฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและกระทิง 1 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 10 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 7 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2) 2 ชุด จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 400 ไร่ - ปรับปรุงแหล่งน้ำสำหรับสัตว์ป่าขนาด 3,000 ลูกบาศก์เมตร 1 แหล่ง <u>จังหวัดสุพรรณบุรี</u> - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2) 1 ชุด
4	สบอ.3 สาขาเพชรบุรี	เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์	<u>จังหวัดเพชรบุรี</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 2 ชุด - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 20 เครือข่าย <u>จังหวัดประจวบคีรีขันธ์</u> - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 3 ชุด

เขตตรวจราชการ	**หน่วยงานที่รับผิดชอบ** (ส่วนกลาง/สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์)	**จังหวัด**	**เป้าหมาย**
5	สบอ.4 (สุราษฎร์ธานี)	สุราษฎร์ธานี	<u>จังหวัดสุราษฎร์ธานี</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 2 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 6 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2) 1 ชุด - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 15 เครือข่าย
	สบอ.5 (นครศรีธรรมราช)	นครศรีธรรมราช	<u>จังหวัดนครศรีธรรมราช</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 3 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2) 1 ชุด - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 5 เครือข่าย
	สบอ.6 (สงขลา)	สงขลา	<u>จังหวัดสงขลา</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2) 1 ชุด - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 2 เครือข่าย
6	สบอ.4 (สุราษฎร์ธานี)	ระนอง	<u>จังหวัดระนอง</u> - เฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและกระทิง 3 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 4 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า(ชุดที่ 1) 6 ชุด จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองนาคา - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 100 ไร่
	สบอ.5 (นครศรีธรรมราช)	พังงา	<u>จังหวัดพังงา</u> - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2) 1 ชุด
7	สบอ.6 สาขาปัตตานี	ปัตตานี ยะลา นราธิวาส	<u>จังหวัดปัตตานี</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 7 เครือข่าย <u>จังหวัดยะลา</u> - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2) 1 ชุด
			<u>จังหวัดนราธิวาส</u> - เฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและกระทิง 1 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 2 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 3 ชุด จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 100 ไร่ - ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) 10 แห่ง

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ส่วนกลาง/สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์)	จังหวัด	เป้าหมาย
8	สบอ.2 (ศรีราชา)	ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง	<u>จังหวัดชลบุรี</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 95 เครือข่าย <u>จังหวัดฉะเชิงเทรา</u> - เฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและกระทิง 1 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 2 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 5 ชุด จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤาไน - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 530 ไร่ - ปลูกพืชอาหารสัตว์ป่า 100 ไร่ - ศูนย์ปรับพฤติกรรมช้างป่าฯ 1 คอก <u>จังหวัดระยอง</u> - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 2 ชุด จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 20 ไร่
9	สบอ.1 (ปราจีนบุรี)	ปราจีนบุรี	<u>จังหวัดปราจีนบุรี</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 26 เครือข่าย
	สบอ.2 (ศรีราชา)	จันทบุรี ตราด	<u>จังหวัดจันทบุรี</u> - เฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและกระทิง 2 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 2 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 8 ชุด <u>จังหวัดตราด</u> - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 2 ชุด
10	สบอ.8 (ขอนแก่น)	เลย	<u>จังหวัดเลย</u> - อำนวยการโครงการฟื้นฟูอาหารช้างป่าภูหลวงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 1 แห่ง - เฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและกระทิง 1 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 4 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 5 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2) 1 ชุด จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง - ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) 10 แห่ง จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูค้อ-ภูกระแต - ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) 10 แห่ง

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ส่วนกลาง/สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์)	จังหวัด	เป้าหมาย
	สบอ.10 (อุดรธานี)	อุดรธานี บึงกาฬ	<u>จังหวัดอุดรธานี</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง <u>จังหวัดบึงกาฬ</u> - เฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและกระทิง 1 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 3 ชุด
11	สบอ.10 (อุดรธานี)	สกลนคร	<u>จังหวัดสกลนคร</u> - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 1 ชุด
12	สบอ.8 (ขอนแก่น)	ขอนแก่น	<u>จังหวัดขอนแก่น</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 27 เครือข่าย
13	สบอ.7 (นครราชสีมา)	ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์	<u>จังหวัดนครราชสีมา</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - เฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและกระทิง 2 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 3 ชุด - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 20 เครือข่าย จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาแผงม้า - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 200 ไร่ - ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) 10 แห่ง จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าป่าเขาภูหลวง - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 100 ไร่ - ปลูกพืชอาหารสัตว์ป่า 50 ไร่ - ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) 10 แห่ง <u>จังหวัดชัยภูมิ</u> - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 2 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 2 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2) 1 ชุด จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าผาผึ้ง - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 300 ไร่ - ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) 10 แห่ง จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 500 ไร่ - ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) 15 แห่ง <u>จังหวัดบุรีรัมย์</u> - เฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและกระทิง 2 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 4 ชุด

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ส่วนกลาง/สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์)	จังหวัด	เป้าหมาย
			จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 400 ไร่ - ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) 10 แห่ง จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าลำนางรอง - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 160 ไร่
	สบอ.9 (อุบลราชธานี)	สุรินทร์	<u>จังหวัดสุรินทร์</u> - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด
14	สบอ.9 (อุบลราชธานี)	อุบลราชธานี	<u>จังหวัดอุบลราชธานี</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - เฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและกระทิง 1 แห่ง - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 3 ชุด - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 5 เครือข่ายจัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าบุณฑริก-ยอดมน - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 400 ไร่ - ปรับปรุงแหล่งน้ำสำหรับสัตว์ป่าขนาด 3,000 ลูกบาศก์เมตร 2 แหล่ง - ปลูกพืชอาหารสัตว์ป่า 100 ไร่ - ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) 10 แห่ง
15	สบอ.13 สาขาลำปาง	ลำปาง	<u>จังหวัดลำปาง</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 1 ชุด - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 3 เครือข่าย
	สบอ.16 (เชียงใหม่)	เชียงใหม่ ลำพูน	<u>จังหวัดเชียงใหม่</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 2 ชุด - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 8 เครือข่าย <u>จังหวัดลำพูน</u> - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด
	สบอ.16 สาขาแม่สะเรียง	แม่ฮ่องสอน	<u>จังหวัดแม่ฮ่องสอน</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง
16	สบอ.13 (แพร่)	แพร่	<u>จังหวัดแพร่</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง
	สบอ.15 (เชียงราย)	เชียงราย	<u>จังหวัดเชียงราย</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง
17	สบอ.11 (พิษณุโลก)	พิษณุโลก เพชรบูรณ์	<u>จังหวัดพิษณุโลก</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2) 1 ชุด

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ส่วนกลาง/สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์)	จังหวัด	เป้าหมาย
			- จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 8 เครือข่ายจัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเมี่ยงและภูทอง - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 50 ไร่ - ปลูกพืชอาหารสัตว์ป่า 90 ไร่ - ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) 10 แห่ง <u>จังหวัดเพชรบูรณ์</u> - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 2 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 2 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2) 1 ชุด จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าวังโป่ง-ชนแดน - ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) 10 แห่ง
	สบอ.14 (ตาก)	ตาก	<u>จังหวัดตาก</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 2 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2) 1 ชุด
18	สบอ.12 (นครสวรรค์)	นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร	<u>จังหวัดนครสวรรค์</u> - ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่ารบกวนประชาชน 1 แห่ง - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 12 เครือข่าย <u>จังหวัดอุทัยธานี</u> - เฝ้าระวังและผลักดันช้างป่าและกระทิง 1 แห่ง - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 1) 3 ชุด จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าห้วยขาแข้ง - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 100 ไร่ <u>จังหวัดกำแพงเพชร</u> - ชุดเคลื่อนที่เร็วเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าฯ 1 ชุด - ชุดเพิ่มประสิทธิภาพชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า (ชุดที่ 2) 1 ชุด จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสนามเพรียง - ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) 5 แห่ง จัดการถิ่นที่อยู่อาศัย ในอุทยานแห่งชาติแม่วงก์ - ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า 300 ไร่ - ปลูกพืชอาหารสัตว์ป่า 100 ไร่

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นางสาววิยะดา แจ่มจำรูญ **ตำแหน่ง :** นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ

สังกัด : สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

โทรศัพท์ : 02 561 0777 ต่อ 1680 , 1651

2. การส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2.1 โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

หน่วยงาน : กองธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี

ความเป็นมาโดยสังเขป

องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก ตระหนักถึงความสำคัญของการนำความเชื่อมโยงระหว่างความพิเศษของทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น วัฒนธรรม สถาปัตยกรรม และภูมิปัญญาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มาเป็นฐานในการพัฒนายกระดับเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน โดยนำเสนอเรื่องราวผ่านการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ (Responsible Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) ถือเป็นหลักเกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการพิจารณาประเมินคุณสมบัติของพื้นที่ที่ขอการรับรองจากยูเนสโก เช่น เครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโก (The UNESCO Creative Cities Network-UCCN) และอุทยานธรณีโลก (UNESCO Global Geopark) เป็นต้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่เป้าหมาย และเกิดการมีส่วนร่วมโดยชุมชนในการวางแผนการพัฒนาโดยไม่เสียเอกลักษณ์ของชุมชนดั้งเดิม การได้รับการรับรองให้เป็นพื้นที่ภายใต้โครงการของยูเนสโกแสดงถึงการยกระดับมาตรฐานแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ส่งผลให้พื้นที่นั้นเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อชุมชน ทั้งในรูปแบบที่เป็นผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน สามารถทำให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่เมืองรอง

กรมทรัพยากรธรณีในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการสงวนการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการบริหารจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี จึงจัดทำโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงธรณี (Geotourism) โดยมุ่งเน้นการนำเสนอความรู้หรือเรื่องราววิวัฒนาการของโลกที่ถูกบันทึกไว้ในผืนแผ่นดิน บรรพชีวิน และลักษณะธรณีสัณฐานที่มีความโดดเด่น งดงาม สู่สาธารณะ มีการนำความพิเศษทางธรณีวิทยาเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ ความหลากหลายทางชีวภาพ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และประเพณี ที่ผูกโยงกับวิถีชีวิตชุมชน เพื่อสร้างประสบการณ์ สร้างความประทับใจและตระหนักถึงคุณค่า อันจะนำไปสู่การใช้ทรัพยากรอย่างระมัดระวัง รวมถึงสามารถใช้เป็นหลักฐานการดำเนินงานพัฒนาตามหลักเกณฑ์การประเมินของยูเนสโก ทั้งโครงการเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโกและอุทยานธรณีโลก ทั้งนี้ กรมทรัพยากรธรณีดำเนินการพัฒนาแหล่งธรณีวิทยาและแหล่งมรดกธรณีในพื้นที่อุทยานธรณีและพื้นที่ศักยภาพตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2568 จำนวน 68 แห่ง และยังต้องได้รับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง เพื่อเติมเต็มองค์ประกอบของพื้นที่ตามหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อรักษาสถานะและพัฒนายกระดับไปสู่การรับรองของยูเนสโก

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อพัฒนายกระดับแหล่งธรณีวิทยาและแหล่งมรดกธรณีให้มีศักยภาพรองรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และสนับสนุนการเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโกและอุทยานธรณีระดับโลก

2. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และการท่องเที่ยวเชิงธรณีตามแหล่งธรณีวิทยา แหล่งมรดกธรณี และอุทยานธรณี

ตัวชี้วัด

1. ตัวชี้วัดระดับผลสัมฤทธิ์

1.1 ชุมชนมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงธรณีเพิ่มขึ้น 7 แห่ง (เชิงปริมาณ)

1.2 อัตราการเติบโตของรายได้ของชุมชนเป้าหมายเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 (เชิงคุณภาพ)

2. ตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์

2.1 แหล่งมรดกธรณี และแหล่งธรณีวิทยาได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อรองรับการท่องเที่ยว 7 แห่ง (เชิงปริมาณ)

2.2 ผู้เยี่ยมชมมีความพึงพอใจและเห็นคุณค่าของแหล่งมรดกธรณีและแหล่งธรณีวิทยา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 (เชิงคุณภาพ)

3. ตัวชี้วัดระดับผลผลิต

3.1 แหล่งมรดกธรณีและแหล่งธรณีวิทยาในพื้นที่เป้าหมายได้รับการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพื่อนำไปสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ไม่น้อยกว่า 7 แห่ง (เชิงปริมาณ)

3.2 ผู้เยี่ยมชมทุกช่องทางในพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน ไม่น้อยกว่า 60,000 ราย (เชิงปริมาณ)

3.3 ข้อมูลแหล่งมรดกธรณีและแหล่งธรณีวิทยาที่เชื่อมโยงกับวิถีชุมชนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70 (เชิงคุณภาพ)

4. ตัวชี้วัดระดับงาน/โครงการ

- จัดงานมหกรรมเปิดโลกอุทยานธรณีเพื่อการท่องเที่ยว 1 ครั้ง

งบประมาณ จำนวน 8,901,300 บาท (แปดล้านเก้าแสนหนึ่งพันสามร้อยบาทถ้วน)

แผนปฏิบัติการ

ที่	กิจกรรม/กิจกรรมย่อย	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ											
			ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1	พัฒนายกระดับแหล่งธรณีวิทยาและแหล่งมรดกธรณีให้มีศักยภาพรองรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	7 แห่ง												
2	ส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่อุทยานธรณี - เตรียมการจัดมหกรรมเปิดโลกอุทยานธรณีเพื่อการท่องเที่ยว	1 พื้นที่												

พื้นที่ดำเนินการ

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	จังหวัด	พื้นที่ดำเนินการ
1. พัฒนายกระดับแหล่งธรณีวิทยาและแหล่งมรดกธรณีให้มีศักยภาพรองรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ดำเนินการ 7 แห่ง			
3	สทข. 3	สุพรรณบุรี	ลานหินและหินตั้ง (วัดเขาพระศรีสรรเพชญาราม) ลานหินวัดเขาดีสลัก
5	สทข. 4	สงขลา	น้ำตกโตนงาช้าง
14	สทข. 2	อุบลราชธานี	เสาเฉลียงยักษ์ น้ำตกผาหลวง
15	สทข. 1	ลำปาง	ถ้ำผาไท
16	สทข. 1	เชียงราย	หนองบงคาย (ทะเลสาบเชียงแสน)
2. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และการท่องเที่ยวเชิงธรณีตามแหล่งธรณีวิทยา แหล่งมรดกธรณี และอุทยานธรณี			
14	สทข. 2	อุบลราชธานี	แหล่งธรณีวิทยา แหล่งมรดกธรณี และอุทยานธรณีในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นายกิตติ ขาววิเศษ **ตำแหน่ง :** นักธรณีวิทยาชำนาญการพิเศษ

สังกัด : กองธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี

โทรศัพท์ : 0 2621 9665

2.2 กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

หน่วยงาน : สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ความเป็นมาโดยสังเขป

อุทยานแห่งชาติและวนอุทยาน มีภารกิจหลักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การวิจัยและพัฒนา และการท่องเที่ยวและนันทนาการ ซึ่งอุทยานแห่งชาติเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญของประเทศ อีกทั้งยังเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ตลอดจนเป็นแหล่งให้ความรู้ด้านธรรมชาติศึกษาที่ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การให้บริการด้านการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติและวนอุทยาน สามารถทำให้ผู้เข้ามาใช้บริการได้รับความรู้และเกิดความหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้งยังมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และรองรับอารยสถาปัตย์ (Universal Design) เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทุกประเภท และเป็นการส่งเสริมศักยภาพอุทยานแห่งชาติทั่วประเทศ ให้เกิดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและพลังงานอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นการยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติด้านสิ่งแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยวในด้านความปลอดภัยระหว่างการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ ทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติพึงพอใจต่อการรับบริการด้านการท่องเที่ยว ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการเพิ่มขึ้นทุกปี เป็นปัจจัยหนึ่งในการสร้างรายได้และความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศ ตลอดจนเป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติและวนอุทยานให้เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
2. เพื่อส่งเสริมการจ้างงานและกระจายรายได้ให้แก่ชุมชนโดยรอบ
3. ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้รับมาตรฐานเป็นไปตามหลักสากลและหลักการจัดการอุทยานแห่งชาติ

งบประมาณ จำนวน 56,181,800 (ห้าสิบหกล้านหนึ่งแสนแปดหมื่นหนึ่งพันแปดร้อยบาทถ้วน)

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 28 แห่ง

เชิงคุณภาพ : ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นต่อการให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

แผนปฏิบัติการ

กิจกรรม	เป้าหมาย ปี 69	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน											
			ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ - ก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	28 แห่ง (อุทยานแห่งชาติ 22 แห่ง วนอุทยาน 6 แห่ง)	56,181,800	←											→

พื้นที่ดำเนินการ อุทยานแห่งชาติ 22 แห่ง วนอุทยาน 6 แห่ง

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (ส่วนกลาง/สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์)	จังหวัด	อุทยานแห่งชาติ / วนอุทยาน
3	สบอ.3 (บ้านโป่ง)	สุพรรณบุรี	อุทยานแห่งชาติพุเตย
5	สบอ.4 (สุราษฎร์ธานี)	สุราษฎร์ธานี	อุทยานแห่งชาติธารเสด็จ - เกาะพะงัน
	สบอ.6 (สงขลา)	สงขลา	อุทยานแห่งชาติสันกาลาคีรี (เตรียมการ)
		พัทลุง	วนอุทยานเมืองเก่าชัยบุรี
6	สบอ.5 (นครศรีธรรมราช)	ภูเก็ต	อุทยานแห่งชาติสิรินาถ
	สบอ.6 (สงขลา)	ตรัง	อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม
9	สบอ.2 (ศรีราชา)	จันทบุรี	อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว
		ตราด	อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง
10	สบอ.8 (ขอนแก่น)	เลย	อุทยานแห่งชาติภูเรือ
			วนอุทยานน้ำตกห้วยเลา
	สบอ.10 (อุดรธานี)	หนองบัวลำภู	อุทยานแห่งชาติภูเก้า - ภูพานคำ
11	สบอ.9 (อุบลราชธานี)	มุกดาหาร	อุทยานแห่งชาติภูสระดอกบัว
			วนอุทยานดงบังอี่
12	สบอ.8 (ขอนแก่น)	ขอนแก่น	อุทยานแห่งชาติน้ำพอง
13	สบอ.7 (นครราชสีมา)	ชัยภูมิ	อุทยานแห่งชาติตาดโตน
			อุทยานแห่งชาติไทรทอง
15	สบอ.13 สาขาลำปาง	ลำปาง	อุทยานแห่งชาติแม่วะ
			อุทยานแห่งชาติดอยจง

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (ส่วนกลาง/สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์)	จังหวัด	อุทยานแห่งชาติ / วนอุทยาน
	สบอ.16 (เชียงใหม่)	เชียงใหม่	อุทยานแห่งชาติศรีลานนา
15	สบอ.16 (เชียงใหม่)	เชียงใหม่	อุทยานแห่งชาติผาแดง
			อุทยานแห่งชาติขุนขาน
16	สบอ.15 (เชียงราย)	เชียงราย	วนอุทยานน้ำตกห้วยแม่สัก
			วนอุทยานน้ำตกศรีชมภู
17	สบอ.11 (พิษณุโลก)	เพชรบูรณ์	อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว
			วนอุทยานบึงสามพัน
	สบอ.14 (ตาก)	ตาก	อุทยานแห่งชาติลานสาง
			อุทยานแห่งชาติแม่เมย
18	สบอ.12 (นครสวรรค์)	กำแพงเพชร	อุทยานแห่งชาติคลองลาน

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นางสาวศุภัชฎา หาญชนะ **ตำแหน่ง :** นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

สังกัด : สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

โทรศัพท์ : 0 2561 0777 ต่อ 1783

2.3 กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

หน่วยงาน : สำนักจัดการป่านันทนาการ กรมป่าไม้

ความเป็นมาโดยสังเขป

กรมป่าไม้เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ รับผิดชอบในการจัดการพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติภายใต้ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวมีแหล่งนันทนาการหรือพื้นที่ที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้จำนวนมาก ที่มีทัศนียภาพงดงาม โดดเด่น มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของพื้นที่ เอื้อต่อการพักผ่อนหย่อนใจ การศึกษาธรรมชาติ และ/หรือการประกอบกิจกรรมนันทนาการรูปแบบต่าง ๆ “ป่านันทนาการ” คือ พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่ถูกประกาศกำหนดเป็นพื้นที่ให้บริการหรือให้ความสะดวกสบายแก่ประชาชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยว พักผ่อนหย่อนใจและศึกษาเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันกรมป่าไม้ได้จัดตั้งป่านันทนาการ จำนวน 36 แห่ง เพื่อให้ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” เป็นเครื่องมือหนึ่งในการจัดการพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสถานที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจและเป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้าวิจัย และพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการดูแลผืนป่า เพื่อให้เกิดรายได้จากการประกอบอาชีพรองรับการท่องเที่ยว มีระบบเศรษฐกิจชุมชนที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตดีขึ้น ประชาชนมีความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและเต็มใจที่จะมีส่วนร่วมในการคุ้มครอง ฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืน

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อเพิ่มศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ สำหรับให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานและประชาชนในพื้นที่

2. เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมสำหรับการท่องเที่ยว การเรียนรู้ และการศึกษาวิจัย มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3. เพื่อเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชนที่เกี่ยวข้องในการอนุรักษ์ คุ้มครอง ดูแลรักษา ฟื้นฟู และมีรายได้จากการท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวร่วมกัน

4. เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานและเตรียมความพร้อมของสถานที่สำหรับให้บริการและอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมได้รับการพัฒนา 35 แห่ง

งบประมาณ 165,527,300 (หนึ่งร้อยหกสิบห้าล้านห้าแสนสองหมื่นเจ็ดพันสามร้อยบาทถ้วน)

แผนปฏิบัติการ

กิจกรรมที่ปฏิบัติ	จำนวน (แห่ง)	แผนการปฏิบัติงาน											
		ต.ค	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. งานพัฒนาและเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก	34	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
2. งานพัฒนาและเพิ่มศักยภาพโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยทับเสลาและป่าห้วยคอกควาย	1	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
3. งานอำนวยการติดตามและประสานการดำเนินงานร่วมกับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่	16	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×

พื้นที่ดำเนินการ : ป่านันทนาการ จำนวน 35 แห่ง

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้)	จังหวัด	พื้นที่ดำเนินการ
3	สจป.10 (ราชบุรี)	กาญจนบุรี	ป่านันทนาการเนินช้างศึก ตำบลปิล็อก อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
		ราชบุรี	โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าเพื่อการเรียนรู้และนันทนาการอุทยานเขาหินงู ตำบลเกาะพลับพลา อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี
4	สจป.10 สาขาเพชรบุรี	เพชรบุรี	- ป่านันทนาการเขาแด่น ตำบลห้วยลึก อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี - ป่านันทนาการเขากระทิง ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี
5	สจป.11 (สุราษฎร์ธานี)	ชุมพร	โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าเพื่อการเรียนรู้และนันทนาการเขาพาง ตำบลหาดพันไกร อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร
	สจป.12 (นครศรีธรรมราช)	นครศรีธรรมราช	ป่านันทนาการเขาศูนย์ ตำบลไม้เรียง อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้)	จังหวัด	พื้นที่ดำเนินการ
6	สจป.12 สาขากระบี่	กระบี่	ป่านันทนาการเขาหว่าง-แหลมจมูกควาย ตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่
	สจป.12 (นครศรีธรรมราช)	ตรัง	ป่านันทนาการเกาะมุก ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
	สจป.12 สาขากระบี่	ภูเก็ต	- ป่านันทนาการเขาโต๊ะแซะ ตำบลรัษฎา อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต - ป่านันทนาการสวนป่าบางขนุน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต - ป่านันทนาการหาดฟรีด้อม ตำบลป่าตอง อำเภอกระทู้ จังหวัดภูเก็ต
7	สจป.13 สาขานราธิวาส	ยะลา	- ป่านันทนาการหมอกอัยเยอร์เวง ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา - ป่านันทนาการน้ำตกเฉลิมพระเกียรติฯ ร.9 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
9	สจป.9 สาขาปราจีนบุรี	ปราจีนบุรี	ป่านันทนาการเขาอีโต้ ตำบลเนินหอม อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี
10	สจป.6 (อุดรธานี)	บึงกาฬ	ป่านันทนาการหินสามวาฬ ตำบลโคกก่อง อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
		อุดรธานี	- ป่านันทนาการถ้ำสิงห์ ตำบลขอนยูง อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี - ป่านันทนาการน้ำตกหินตั้ง ตำบลกุดหมากไฟ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี
13	สจป.8 (นครราชสีมา)	ชัยภูมิ	ป่านันทนาการภูแลนคาด้านทิศใต้ ตำบลห้วยไร่ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ
		นครราชสีมา	- ป่านันทนาการเขาเสียดอ้า ตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา - ป่านันทนาการภูผาสูง ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา - ป่านันทนาการน้ำตกวะภูแก้ว ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
14	สจป.7 สาขาอุบลราชธานี	อุบลราชธานี	- ป่านันทนาการโบกลึก ตำบลหนามแท่ง อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี - ป่านันทนาการน้ำตกถ้ำพวง ตำบลห้วยยาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
15	สจป.3 (ลำปาง)	ลำปาง	ป่านันทนาการเขาส่องกระจกดอยแก้ว ตำบลนาแก้ว อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้)	จังหวัด	พื้นที่ดำเนินการ
16	สจป.2 (เชียงราย)	เชียงราย	- ป่านันทนาการน้ำพุร้อนโป่งปูเฟือง ตำบลแม่สรวย อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย - ป่านันทนาการสวนป่ากิ่วทัพยั้ง ตำบลแม่จัน อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
	สจป.3 สาขาแพร่	น่าน	- ป่านันทนาการน้ำตกตาดม่าน ตำบลเปือ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน - ป่านันทนาการน้ำตกตาดหมอก น้ำตกวังเขียวและน้ำตกนางกวัก ตำบลเมืองลี อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน
	สจป.2 (เชียงราย)	พะเยา	ป่านันทนาการบ่อสิบสอง ตำบลบ้านต๋ำ อำเภอเมืองพะยา จังหวัดพะเยา
17	สจป.4 (ตาก)	ตาก	ป่านันทนาการม่อนคลุย ตำบลแม่วะหลวง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
	สจป.4 สาขาพิษณุโลก	พิษณุโลก	ป่านันทนาการภูผาหินบ้านมุง ตำบลเนินมะปราง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก
		เพชรบูรณ์	ป่านันทนาการดงรอยเท้าอาร์โคซอร์ ตำบลน้ำหนาว อำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์
18	สจป.4 สาขานครสวรรค์	อุทัยธานี	- ป่านันทนาการน้ำตกผาร่มเย็น ตำบลเจ้าวัด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี - ป่านันทนาการห้วยทับเสลา ตำบลระบำ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี - โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยทับเสลาและป่าห้วยคอกควาย ตำบลระบำ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี (ปัจจุบันผนวกพื้นที่เป็นป่านันทนาการป่าห้วยทับเสลา ตำบลระบำ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี)

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นางสาวกมลชนก พูลสวัสดิ์ **ตำแหน่ง :** นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

สังกัด : สำนักจัดการป่านันทนาการ กรมป่าไม้

โทรศัพท์ : 02 561 4292-3 ต่อ 5534

2.4 กิจกรรมติดตั้งทุ่นแพลอยน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลฝั่งอันดามันและอ่าวไทย

หน่วยงาน : กองอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ความเป็นมาโดยสังเขป

ทรัพยากรปะการังมีความสำคัญต่อระบบนิเวศทางทะเลเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย หลบภัย วางไข่เลี้ยงตัวของสัตว์น้ำวัยอ่อน และสิ่งมีชีวิตนานาชนิด แนวปะการังยังมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมาเที่ยวและสร้างรายได้ให้กับประเทศปีละหลายหมื่นล้านบาท จากรายงานการศึกษาพบว่าแนวปะการังเป็นแหล่งที่ทำรายได้หลักจากการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า 80,000 ล้านบาทต่อปี พื้นที่แนวปะการังที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีประมาณ 148,955 ไร่ ประกอบด้วยพื้นที่ชายฝั่งทะเลอ่าวไทย 10 จังหวัด รวมประมาณ 75,590 ไร่ และชายฝั่งทะเลอันดามัน 6 จังหวัด รวมประมาณ 73,365 ไร่

ปัจจุบันสถานภาพแนวปะการังอยู่ในสภาพเสื่อมโทรมถึงร้อยละ 70 มีเพียงร้อยละ 5 ที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ สาเหตุที่ทำให้แนวปะการังเสื่อมโทรมทั้งจากภัยธรรมชาติ และการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ โดยเฉพาะจากกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น ดำน้ำตื้นและดำน้ำลึกดูปะการัง การเดินเหยียบย่ำ การสัมผัส การนำเรือเข้าออกในบริเวณแนวปะการัง และการทิ้งสมอเรือทำความเสียหายต่อแนวปะการัง ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้แนวปะการังเสื่อมโทรมในหลายพื้นที่ ที่ผ่านมากรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ดำเนินการป้องกัน แก้ไขปัญหาลดผลกระทบการทำลายแนวปะการังจากปัญหาข้างต้นมาอย่างต่อเนื่อง การติดตั้งทุ่นจอดเรือป้องกันการทิ้งสมอและทุ่นแสดงแนวเขตเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ และจัดระเบียบการเข้าไปใช้พื้นที่แนวปะการังเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ใช้แก้ไขปัญหาดังกล่าว อย่างไรก็ตามเรือท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นทำให้จุดจอดเรือและรับส่งนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอต่อความต้องการ ผู้ประกอบการบางรายจึงก่อสร้างสะพานท่าเทียบเรือเพื่อเป็นจุดรับส่งนักท่องเที่ยว การก่อสร้างดังกล่าว ทำให้เกิดผลกระทบกับระบบนิเวศแนวปะการัง จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการสร้างจุดอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวที่จะไม่สร้างผลกระทบต่อระบบนิเวศแนวปะการัง จึงได้จัดทำโครงการติดตั้งทุ่นแพลอยน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ที่จะช่วยลดการก่อสร้างสะพาน การทิ้งสมอเรือในแนวปะการัง จุดรับส่งนักท่องเที่ยว และยังเป็นจุดท่องเที่ยวแห่งใหม่ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาใช้บริการ ซึ่งเป็นการลดการเข้าไปรบกวนในแนวปะการังอีกทางหนึ่ง โดยดำเนินการในพื้นที่แนวปะการัง 18 จังหวัด ส่วนอนุรักษ์และกำหนดมาตรการจัดการทรัพยากรทางทะเล กองอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล ได้จัดทำงบประมาณเพื่อให้หน่วยงานกรมที่รับผิดชอบนำไปดำเนินการจัดหาทุ่นแพลอยน้ำให้เพียงพอกับความต้องการและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดทำทุ่นแพลอยน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลต่อไป

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่ออำนวยความสะดวกในการจอดเรือรับส่งนักท่องเที่ยวเพิ่มความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ฝั่งอันดามันและอ่าวไทย
2. เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทิ้งสมอเรือ การเข้าออกของเรือที่ส่งผลกระทบต่อแนวปะการังและแหล่งทรัพยากรทางทะเล
3. เพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการนักท่องเที่ยว และส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชน
4. เพื่อลดปัญหาการทำลายระบบนิเวศแนวปะการังจากการก่อสร้างท่าเทียบเรือในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเล

รายละเอียดกิจกรรม

ปีงบประมาณ พ.ศ.	ตัวชี้วัด		พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)
	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ		
2566	ติดตั้งทุ่นแพลอยน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลฝั่งอันดามันและฝั่งอ่าวไทย - ฝั่งอันดามัน 2 จังหวัด 4 จุด - ฝั่งอ่าวไทย 2 จังหวัด 4 จุด	1. ลดการก่อสร้างสะพานท่าเทียบเรือ และลดผลกระทบต่อระบบนิเวศทรัพยากรทางทะเลได้ร้อยละ 70 2. นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกและความปลอดภัยและเป็นจุดบริการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล	**1. ฝั่งอันดามัน** ได้แก่ ♦ภูเก็ต 2 จุด ♦กระบี่ 2 จุด **2. ฝั่งอ่าวไทย** ♦ระยอง 2 จุด ♦สุราษฎร์ธานี 2 จุด	22,100,000 22,100,000
2567	ติดตั้งทุ่นแพลอยน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลฝั่งอันดามันและฝั่งอ่าวไทย - ฝั่งอันดามัน 2 จังหวัด 4 จุด - ฝั่งอ่าวไทย 2 จังหวัด 3 จุด	1. ลดการก่อสร้างสะพานท่าเทียบเรือ และลดผลกระทบต่อระบบนิเวศทรัพยากรทางทะเลได้ร้อยละ 70 2. นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกและความปลอดภัยและเป็นจุดบริการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล	**1. ฝั่งอันดามัน** ได้แก่ ♦ตรัง 1 จุด ♦พังงา 3 จุด **2. ฝั่งอ่าวไทย** ♦ชลบุรี 1 จุด ♦ตราด 2 จุด	20,000,000 15,000,000
2568	ติดตั้งทุ่นแพลอยน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลฝั่งอันดามันและฝั่งอ่าวไทย - ฝั่งอันดามัน 3 จังหวัด 4 จุด - ฝั่งอ่าวไทย 2 จังหวัด 3 จุด	1. ลดการก่อสร้างสะพานท่าเทียบเรือ และลดผลกระทบต่อระบบนิเวศทรัพยากรทางทะเลได้ร้อยละ 70 2. นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกและความปลอดภัยและเป็นจุดบริการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล	**1. ฝั่งอันดามัน** ได้แก่ ♦ระนอง 1 จุด ♦พังงา 2 จุด ♦ภูเก็ต 1 จุด **2. ฝั่งอ่าวไทย** ♦ประจวบคีรีขันธ์ 1 จุด ♦ชุมพร 2 จุด	30,000,000 15,000,000

กิจกรรมที่ดำเนินการ (ดำเนินการตั้งแต่ปี 2564-2568 ซึ่งสิ้นสุดการดำเนินงานแล้ว)

1. สำรวจพื้นที่ วางแผนและกำหนดจุดที่ติดตั้งทุ่นแพลอยน้ำ
2. ออกแบบการดำเนินการจัดทำแผนรายละเอียดเพื่อดำเนินกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
3. ดำเนินการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทุ่นแพลอยน้ำสำหรับนำไปติดตั้ง
4. ดำเนินการติดตั้งทุ่นแพลอยน้ำในพื้นที่เป้าหมาย
5. ติดตาม ดูแล รักษา และประเมินผลการใช้ประโยชน์
6. จัดทำรายงานความคืบหน้าและประเมินผลการดำเนินงาน

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นางประภาพร ไหวพริบ **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการส่วนอนุรักษ์และกำหนดมาตรการจัดการทรัพยากรทางทะเล

สังกัด : กองอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

โทรศัพท์ : 02 141 1343

2.5 โครงการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Forestry Lodge)

หน่วยงาน : สำนักธุรกิจการตลาด องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ความเป็นมาโดยสังเขป

ประเทศไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ที่มุ่งเน้นการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว รักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง มีเป้าหมายการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น และการปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น จึงเป็นหน้าที่ที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จะต้องพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในสวนป่าเพื่อรองรับการท่องเที่ยวในระดับประเทศ และการสร้างรายได้จากการบริการท่องเที่ยวที่คุ้มค่าต่อการลงทุนต่อไป

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในสวนป่าของ อ.อ.ป. ให้มีความพร้อมในการบริการ
2. เพื่อเพิ่มรายได้จากการบริการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในสวนป่าของ อ.อ.ป.

ตัวชี้วัด

1. สามารถดำเนินการได้ตามแผนปฏิบัติการ 100%
2. สามารถรายงาน อ.อ.ป. ก่อนวันครบกำหนด 2 วัน

งบประมาณ ใช้งบประมาณรายรับ-จ่ายประจำปี 2569 ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

แผนปฏิบัติการ

กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1. มีการสำรวจบ้านพัก/ห้องพักเพื่อเตรียมความพร้อมด้านสถานที่บริการที่พักแรม												
1.1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยการสำรวจความพร้อมบ้านพัก/ห้องพัก สิ่งอำนวยความสะดวก												
1.2 ปรับปรุงทิวทัศน์												
2. ส่งเสริมการขายและประชาสัมพันธ์โดย ส.ธต. สรุปรวบรวมกิจกรรมรายงาน อ.อ.ป.												
2.1 จัดทำคลิปส่งเสริมการขายลงสื่อโซเชียล เช่น Tiktok Facebook												

กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
Reels หรือทำคอนเทนต์โดยอินฟลูเอนเซอร์												
2.2 จัดทำโครงการกิจกรรมส่งเสริมการขาย และจัดกิจกรรมจัดแพ็คเกจให้ลูกค้าได้มีส่วนร่วม เช่น ร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชน เป็นต้น												
3. การติดตามและประเมินผล (ตลอดระยะเวลาโครงการ) โดย ส.ธต. สรุปภาพรวม รายงาน อ.อ.ป.												
3.1 รายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานภูมิภาค รายไตรมาส			ไม่เกินวันที่ 25 ของสิ้นไตรมาส			ไม่เกินวันที่ 25 ของสิ้นไตรมาส			ไม่เกินวันที่ 25 ของสิ้นไตรมาส			ไม่เกินวันที่ 25 ของสิ้นไตรมาส
3.2 รายงานปัญหา/อุปสรรค/แนวทางการแก้ไข												

พื้นที่ดำเนินการ : อ.อ.ป. เหนือบน/อ.อ.ป. เหนือล่าง/อ.อ.ป. ใต้ และ ส.คช.

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (อ.อ.ป.)	จังหวัด	พื้นที่ดำเนินการ
6	อ.อ.ป. ใต้	ระนอง	สวนป่ากะเปอร์
	อ.อ.ป. ใต้	กระบี่	สวนป่าคลองท่อม
15	อ.อ.ป. เหนือบน	เชียงใหม่	สวนป่าวัดบ้านจันทร์
	อ.อ.ป. เหนือบน		สวนป่าดอยบ่อหลวง
	อ.อ.ป. เหนือบน		สวนป่าแม่แจ่ม
	สถาบันคชบาลแห่งชาติ ในพระอุปถัมภ์ฯ	ลำปาง	สถาบันคชบาลแห่งชาติ ในพระอุปถัมภ์
	อ.อ.ป. เหนือบน	แม่ฮ่องสอน	สวนป่าน้ำพุร้อนแม่อุมลอง
17	อ.อ.ป. เหนือล่าง	ตาก	สวนป่าแม่ละเมา
	อ.อ.ป. เหนือล่าง	พิษณุโลก	สวนป่าเขากระยาง

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นางสาวโสรัจ สิทธิเลิศพิศาล **ตำแหน่ง** : หัวหน้างาน (ระดับ 6) งานส่งเสริมการตลาด

สังกัด : สำนักธุรกิจการตลาด องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

โทรศัพท์ : 02 282 3243-7 ต่อ 8703

2.6 โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

หน่วยงาน : องค์การสวนพฤกษศาสตร์

ความเป็นมาโดยสังเขป

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ประเทศไทยมุ่งสู่การเป็นจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยมีเป้าหมายให้รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และยกระดับการจัดอันดับ TTDI ด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมให้ติดอันดับ 1 ใน 50 ของโลก ผ่านแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ และแผนงานบูรณาการการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว ในขณะเดียวกันแนวโน้มการท่องเที่ยวปัจจุบันมุ่งสู่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์ สวนพฤกษศาสตร์จึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งเรียนรู้ พักผ่อน และอนุรักษ์ทรัพยากรพันธุ์พืชของประเทศ โดยมีภารกิจสำคัญในการรวบรวม ศึกษาและอนุรักษ์พันธุกรรมพืช รวมถึงถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สาธารณะองค์การสวนพฤกษศาสตร์จึงได้ดำเนินโครงการเพื่อยกระดับสวนพฤกษศาสตร์ให้ได้มาตรฐานสากล รองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพทั้งในและต่างประเทศ พร้อมทั้งส่งเสริมความร่วมมือกับท้องถิ่นและหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวในการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อยกระดับการบริการและการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวสวนพฤกษศาสตร์ของประเทศไทยเพื่อรองรับการเติบโตด้านการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพและความยั่งยืนและเทียบเท่าสวนพฤกษศาสตร์ระดับสากล
2. บูรณาการกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว การตลาด และประชาสัมพันธ์ เพื่อกระตุ้นความต้องการด้านการท่องเที่ยวของประชาชน เพื่อประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ
3. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสวนพฤกษศาสตร์ทั้ง 5 แห่งให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวยั่งยืน และสร้างการรับรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างมีความรับผิดชอบให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยว
4. เพื่อให้เกิดการบูรณาการกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกับภาครัฐ และเอกชน สถาบันการศึกษา ฯลฯ โดยเน้นการตลาดและประชาสัมพันธ์ เพื่อกระตุ้นความต้องการด้านการท่องเที่ยวของประเทศ
5. เพื่อเสริมสร้างรายได้จากกิจกรรมบูรณาการด้านการท่องเที่ยว

งบประมาณ จำนวน 6,847,800 บาท (หกล้านแปดแสนสี่หมื่นเจ็ดพันแปดร้อยบาทถ้วน)

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : รายได้จากการท่องเที่ยวสวนพฤกษศาสตร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5

เชิงปริมาณ : สวนพฤกษศาสตร์ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อรองรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ 5 แห่ง

เชิงปริมาณ : จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว 5 ครั้ง

เชิงคุณภาพ : ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการท่องเที่ยวสวนพฤกษศาสตร์ ในระดับมากขึ้นไป ร้อยละ 80

แผนปฏิบัติการ

กิจกรรม	เป้าหมาย ปี 69	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน											
			ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1.โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน		**6,847,800**												
(1) กิจกรรมเพิ่มศักยภาพสวนพฤกษศาสตร์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพเพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของประเทศ		**4,000,000**												
1.1 พัฒนาศักยภาพสวนพฤกษศาสตร์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพสู่ความยั่งยืน สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่		2,000,000												
(1) ปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในพื้นที่	3 พื้นที่													
(2) ปรับปรุงพื้นที่ให้บริการท่องเที่ยว	3 พื้นที่													
(3) ปรับปรุงเส้นทางศึกษาธรรมชาติ (รุกขชาติ)	2 เส้นทาง													
(4) จัดทำสื่อความหมาย/สื่อถ่ายทอดความรู้	2 เส้นทาง													
(5) พัฒนาศักยภาพบริการท่องเที่ยว	2 งาน													
1.2 พัฒนาศักยภาพสวนพฤกษศาสตร์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพสู่ความยั่งยืน สวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้าพิษณุโลกในพระราชดำริ		500,000												
(1) ปรับภูมิทัศน์ด้านหน้า	1 พื้นที่													

กิจกรรม	เป้าหมาย ปี 69	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน											
			ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
(2) ปรับปรุงพื้นที่/สิ่งอำนวยความสะดวก (ลานกางเต็นท์)	1 พื้นที่													
(3) พัฒนาท่องเที่ยว/สิ่งอำนวยความสะดวก	1 งาน													
(4) ปรับปรุงเส้นทางศึกษาธรรมชาติ	1 งาน													
1.3 พัฒนาศักยภาพสวนพฤกษศาสตร์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพสู่ความยั่งยืน สวนพฤกษศาสตร์ระยอง		1,000,000												
(1) ปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในพื้นที่	1 พื้นที่													
(2) ปรับปรุงพื้นที่ท่องเที่ยว (ลานกางเต็นท์)	1 พื้นที่													
(3) พัฒนาศักยภาพบริการท่องเที่ยว	1 งาน													
1.4 พัฒนาศักยภาพสวนพฤกษศาสตร์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพสู่ความยั่งยืน สวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่น		250,000												
(1) ปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในพื้นที่	1 พื้นที่													
(2) พัฒนาศักยภาพบริการท่องเที่ยว	1 งาน													
1.5 พัฒนาศักยภาพสวนพฤกษศาสตร์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพสู่ความยั่งยืน สวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่าสุโขทัย		250,000												
(1) ปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในพื้นที่	1 พื้นที่													

กิจกรรม	เป้าหมาย ปี 69	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน											
			ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
(2) พัฒนาศักยภาพบริการท่องเที่ยว	1 งาน													
(2) กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวสวนพฤกษศาสตร์มุ่งสู่ความยั่งยืน		**2,847,800**												
2.1 กิจกรรมพฤกษา แคมป์ปิ้ง สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่ 4 จุดบริการตลอดระยะเวลาทั้งปี	12 ครั้ง	300,000												
2.2 กิจกรรม BOTANIC FESTIVAL 2026 สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่	1 ครั้ง	805,000												
2.3 กิจกรรมมหัศจรรย์พันธุ์กล้วยไม้ไทย สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่	1 ครั้ง	209,000												
2.4 กิจกรรม BOTANIC GREEN SEASON (งาน Wellness) สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่	1 ครั้ง	250,000												
2.5 กิจกรรม ห่มหมอกกอดหนาว กับเรื่องเล่าบนภู สวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้า พิษณุโลก ในพระราชดำริ จังหวัดพิษณุโลก	1 ครั้ง	200,000												
2.6 กิจกรรมชมดอกกระเจียวชิงช่า ในป่าสน สวนพฤกษศาสตร์	1 ครั้ง	200,000												

กิจกรรม	เป้าหมาย ปี 69	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน											
			ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
บ้านร่มเกล้า พิษณุโลก ในพระราชดำริ จังหวัดพิษณุโลก														
2.7 กิจกรรม Wetland Run 2026 สวนพฤกษศาสตร์ระยอง จังหวัดระยอง	1 ครั้ง	300,000												
2.8 กิจกรรมงานวันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นทุ่งพึงพืด สวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น	1 ครั้ง	283,800												
2.9 กิจกรรม สวนพฤกษศาสตร์มินิมาราธอน 2569 สวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย จังหวัดสุโขทัย	1 ครั้ง	300,000												
2.10 กิจกรรมโขนวิจิตรเพื่อแม่ของแผ่นดิน สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่	1 ครั้ง	0												

พื้นที่ดำเนินการ

1. สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ (จังหวัดเชียงใหม่)
2. สวนพฤกษศาสตร์ระยอง (จังหวัดระยอง)
3. สวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่น (จังหวัดขอนแก่น)
4. สวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย (จังหวัดสุโขทัย)
5. สวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้า พิษณุโลก ในพระราชดำริ (จังหวัดพิษณุโลก)

ผู้จัดทำข้อมูล
ชื่อ-สกุล : ว่าที่ร้อยตรี ณรินทร์ บุญทวี **ตำแหน่ง :** รก.หน.งานยุทธศาสตร์และประสานแผนงานโครงการ
สังกัด : ส่วนนโยบายและแผน องค์การสวนพฤกษศาสตร์
โทรศัพท์สำนักงาน : 06 3237 4399

2.7 โครงการสร้างคุณค่า และรายได้ให้ชุมชนด้วยเครื่องมือ “ท่องเที่ยวชีวภาพ”

หน่วยงาน : สำนักเศรษฐกิจชีวภาพ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

ความเป็นมาโดยสังเขป

“ท่องเที่ยวชีวภาพ” หรือ **“BioTourism”** หนึ่งในรูปแบบท่องเที่ยวชุมชนเป็นเครื่องมือการตลาดที่สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) หรือ สพภ. ใช้สร้างคุณค่าและรายได้ให้กับชุมชนที่มีความโดดเด่นในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพที่เป็นทุนธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน “ท่องเที่ยวชีวภาพ” เป็นการตลาดแบบ Outside in คือ การสร้าง หรือสื่อสารความน่าสนใจของพื้นที่ชุมชนและดึงดูดให้คนภายนอกเข้ามาสัมผัสเยี่ยมชมสถานที่ วิถีชุมชน เลือกชมสินค้าและบริการ ทำให้สินค้าจากภูมิปัญญาและทรัพยากรชีวภาพที่เดิมมีปริมาณและมูลค่าไม่มาก ไม่คุ้มค่าที่จะนำไปจำหน่ายพื้นที่ห่างไกล รวมทั้งสินค้าประเภทบริการ ที่สร้างเศรษฐกิจให้กับชุมชน เมื่อชุมชนมีรายได้จากทรัพยากรในท้องถิ่นตนเอง ก็จะกระตุ้นให้ชุมชนแบ่งปันผลกำไรหรือรายได้ทำกิจกรรมอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรให้มีความยั่งยืน ดังคำกล่าว **“อนุรักษ์แล้ว ต้องมีกินมีใช้ด้วย”** ส่วนการสร้างรายได้ให้กระจายเกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน สพภ. ได้นำแนวคิดการทำ **“ตลาดปันรักษ์”** เป็นช่องทางการตลาดสำหรับสร้างรายได้ในลักษณะตลาดชุมชน ที่ต่อยอดจากกิจกรรมท่องเที่ยวชีวภาพ ดำเนินการโดยวิสาหกิจชุมชน จำหน่ายสินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรชีวภาพในชุมชนนั้น ๆ ร่วมกันลด ละ เลิก การใช้บรรจุภัณฑ์โฟม และพลาสติกที่ใช้ครั้งเดียว มีการแบ่งปันรายได้บางส่วนทำกิจกรรมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรชีวภาพต้นทางสร้างสมดุลให้กับระบบนิเวศต่อไป

ปี 2568 สพภ. มีการสนับสนุนชุมชนทำกิจกรรมท่องเที่ยวชีวภาพ สะสม ได้ 23 แห่ง คือ 1) ชุมชนกุยบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ 2) ชุมชนเลยวังไสย์ จ.เลย 3) ชุมชนโหนดนาเล จ.สงขลา 4) ชุมชนวันยาว จ.จันทบุรี 5) ชุมชนลุ่มสุ่ม จ.กาญจนบุรี 6) ชุมชนปงไคร้ จ.เชียงใหม่ 7) ชุมชนบ้านเขาใหญ่ จ.ชลบุรี 8) ชุมชนคลองประสงค์ จ.กระบี่ 9) ชุมชนสวายสอ จ.บุรีรัมย์ 10) ชุมชนเครือข่ายป่าเขาหินเหล็กไฟ จ.อุทัยธานี 11) ชุมชนอีบีม้ง จ.น่าน 12) ชุมชนตำบลพิมาย จ.ศรีสะเกษ 13) ชุมชนตำบลดงบัง จ.ปราจีนบุรี 14) ชุมชนบ้านต้นตาล จ.นราธิวาส 15) ชุมชนบ้านโคกพะยอม จ.นราธิวาส 16) ชุมชนภูผาเทิบ จ.มุกดาหาร 17) ชุมชนบ้านโป่งคำ จ.น่าน 18) ชุมชนบ้านควนชก จ.นครศรีธรรมราช 19) ชุมชนวิถีพระแท่น จ.กาญจนบุรี 20) ชุมชนลับแล จ.อุตรดิตถ์ 21) ชุมชนบ้านห้วยผึ้ง จ.แม่ฮ่องสอน 22) ชุมชนต้นน้ำกลาย จ.นครศรีธรรมราช และ 23) ชุมชนบ้านวังไทร จ.นครศรีธรรมราช

ตัวชี้วัด

กิจกรรมท่องเที่ยวชีวภาพถูกกำหนดเป็นตัวชี้วัด ก.พ.ร. โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญร้อยละ 15 เงื่อนไขตามตัวชี้วัด ก.พ.ร. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ดังนี้

- สนับสนุนชุมชนใหม่ จัดกิจกรรมท่องเที่ยวชีวภาพ ครั้งที่ 1 จำนวน 4 แห่ง (น้ำหนักร้อยละ 10)
- สนับสนุนชุมชนเดิมที่จัดกิจกรรมท่องเที่ยวชีวภาพ ครั้งที่ 2 จำนวน 3 แห่ง มีรายได้เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2568 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 12 (น้ำหนักร้อยละ 5)

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพิ่มช่องทางการตลาดให้กับชุมชนเครือข่าย สพภ. ที่มีศักยภาพในการใช้เครื่องมือ “ท่องเที่ยวชีวภาพ”

2. เพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชุมชนเครือข่าย สพภ. อย่างต่อเนื่อง และกระจายอย่างทั่วถึงในชุมชน ด้วยการทำโครงการ “ตลาดปันรักษ์” เน้นจำหน่ายสินค้าพื้นฐานที่ยังไม่แปรรูปหรือแปรรูปเบื้องต้น และสินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมมือ ลด ละ เลิก การใช้พลาสติก โฟม แบบใช้ครั้งเดียว

3. เพื่อตอบสนองนโยบายเร่งด่วนรัฐบาลในการเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชนสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวตามภารกิจของหน่วยงาน โดยเฉพาะประเด็นการท่องเที่ยวที่ใช้ทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพระดับชุมชนที่ยังไม่มีหน่วยงานเจ้าภาพที่ชัดเจน โดย สพภ. เป็นผู้ริเริ่มในชื่อกิจกรรม “ท่องเที่ยวชีวภาพ” และเชื่อมโยงส่งต่อหน่วยงานอื่นต่อไป

งบประมาณ จำนวน 2,000,000 บาท (สองล้านบาทถ้วน)

แผนปฏิบัติการ

ดำเนินการสนับสนุนชุมชนใหม่จัดกิจกรรมท่องเที่ยวชีวภาพ ครั้งแรก จำนวน 4 แห่ง และสนับสนุนชุมชนเดิมจัดกิจกรรมท่องเที่ยวชีวภาพ ครั้งที่ 2 จำนวน 3 แห่ง และจัดกิจกรรมท่องเที่ยวชีวภาพ ครั้งที่ 3 จำนวน 5 แห่ง ดังนี้

1. ชุมชน<u>ใหม่</u> จัดท่องเที่ยวชีวภาพครั้งที่ 1 จำนวน 4 แห่ง (ตัวชี้วัด ก.พ.ร. นับจำนวนชุมชน)

1) ชุมชนกลุ่มเส้นสายลายตอก จ.น่าน	จัดกิจกรรม 18-19 กุมภาพันธ์ 2569
2) ชุมชนกลุ่มเกษตรยั่งยืนบ้านสวนขัน จ.นครศรีธรรมราช	จัดกิจกรรมเดือน กันยายน 2569
3) ชุมชนผลิตกาแฟสวนยาหลวง จ.น่าน	ยังไม่กำหนดช่วงจัดงาน
4) ชุมชนบ้านหน้าทุ่งสามร้อยยอด (ถ้ำทอหูก) จ.ประจวบคีรีขันธ์	ยังไม่กำหนดช่วงจัดงาน

2. ชุมชน<u>เดิม</u> จัดท่องเที่ยวชีวภาพครั้งที่ 2 จำนวน 3 แห่ง (ตัวชี้วัด ก.พ.ร. รายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 12)

1) ชุมชนบ้านห้วยผึ้ง จ.แม่ฮ่องสอน	จัดกิจกรรม 12-13 เมษายน 2569
2) ชุมชนต้นน้ำกลาย จ.นครศรีธรรมราช	จัดกิจกรรมเดือนมีนาคม 2569
3) ชุมชนบ้านวังไทร จ.นครศรีธรรมราช	จัดกิจกรรม 22-23 เมษายน 2569

3. ชุมชน<u>เดิม</u> จัดท่องเที่ยวชีวภาพครั้งที่ 3 จำนวน 5 แห่ง

1) ชุมชนภูผาเทิบ จ.มุกดาหาร	จัดกิจกรรม 24-25 ตุลาคม 2568
2) ชุมชนบ้านโป่งคำ จ.น่าน	จัดกิจกรรม 9-10 เมษายน 2569
3) ชุมชนบ้านควนชก จ.นครศรีธรรมราช	จัดกิจกรรมเดือนพฤษภาคม 2569
4) ชุมชนเมืองลับแล จ.อุตรดิตถ์	จัดกิจกรรมเดือนกรกฎาคม 2569
5) ชุมชนวิถีพระแท่น จ.กาญจนบุรี	จัดกิจกรรมเดือนกันยายน 2569

พื้นที่ดำเนินการ : ทั่วประเทศตามพื้นที่เป้าหมาย

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นายฐาวร บุญราศรี **ตำแหน่ง :** เจ้าหน้าที่พัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ (ชำนาญการ)

สังกัด : สำนักเศรษฐกิจชีวภาพ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

โทรศัพท์เคลื่อนที่ : 09 4898 7944

---

3. การป้องกัน เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนพิบัติภัยทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1 โครงการพัฒนาระบบคาดการณ์การเฝ้าระวังแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

หน่วยงาน : กองธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรธรณี

ความเป็นมาโดยสังเขป

กรมทรัพยากรธรณีตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาระบบเตือนภัยดินโคลนถล่มในพื้นที่เสี่ยงภัย จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาระบบคาดการณ์การเฝ้าระวังแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม โดยการติดตั้งอุปกรณ์ และเครื่องมือสำหรับการตรวจวัดพฤติกรรมและเสถียรภาพของลาดดินในพื้นที่เสี่ยงธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม โดยมีเป้าหมายปี พ.ศ. 2568-2572 จำนวน 600 สถานี พร้อมทั้งการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มในสถานีที่ติดตั้งเมื่อ ปี พ.ศ. 2556 และปี พ.ศ. 2558 จำนวน 25 สถานี ซึ่งจะทำให้สามารถคาดการณ์การเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มในพื้นที่เสี่ยงภัยได้ถูกต้อง แม่นยำมากยิ่งขึ้น และสามารถเชื่อมโยงข้อมูล ในการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำ ให้ครอบคลุมทั้งระบบ และสามารถสนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยในมิติด้านธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อติดตั้งเครื่องตรวจติดตามการเคลื่อนตัวของมวลดิน ในพื้นที่เสี่ยงแผ่นดินถล่มระดับสูงมาก-ปานกลาง รายลุ่มน้ำ สำหรับการเฝ้าระวังแจ้งเตือนและอพยพประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยได้ทันต่อสถานการณ์
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าแผ่นดินถล่มและการอพยพประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยในพื้นที่เป้าหมายได้ทันต่อสถานการณ์
3. เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลพื้นที่คาดการณ์การเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าแผ่นดินถล่มเข้ากับระบบการเตือนภัยด้านการบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรธรณี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. ตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์
   - ความสำเร็จของการแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มล่วงหน้าได้ทันเหตุการณ์ ร้อยละ 100 (เชิงคุณภาพ)
2. ตัวชี้วัดระดับผลผลิต
   2.1 จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการติดตั้งเครื่องตรวจติดตามการเคลื่อนตัวของมวลดินแล้วเสร็จ 24 พื้นที่ (เชิงปริมาณ)
   2.2 ร้อยละของจำนวนสถานีที่ข้อมูลการตรวจติดตามการเคลื่อนตัวของมวลดินมีความถูกต้องแม่นยำไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 (เชิงคุณภาพ)

งบประมาณ จำนวน 77,722,000 บาท (เจ็ดสิบเจ็ดล้านเจ็ดแสนสองหมื่นสองพันบาทถ้วน)

แผนปฏิบัติการ

ที่	กิจกรรม/กิจกรรมย่อย	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ											
			ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1	สำรวจ ตรวจสอบ และติดตามข้อมูลพื้นที่คาดการณ์การเฝ้าระวังแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม	6 ลุ่มน้ำหลัก												
2	เพิ่มประสิทธิภาพระบบเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่ม	1 พื้นที่												
3	ติดตั้งเครื่องตรวจติดตามการเคลื่อนตัวของมวลดิน	24 พื้นที่												

พื้นที่ดำเนินการ

1. ติดตั้งเครื่องตรวจติดตามการเคลื่อนตัวของมวลดินในพื้นที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มระดับสูงมาก-ปานกลาง จำนวน 24 สถานี ในพื้นที่ 6 ลุ่มน้ำหลัก ได้แก่ ลุ่มน้ำโขงเหนือ ลุ่มน้ำสาละวิน ลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำน่าน ลุ่มน้ำยม และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก (จังหวัดเชียงราย แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ น่าน พะเยา และภูเก็ต)
2. พื้นที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มที่มีการติดตั้งเครื่องตรวจติดตามการเคลื่อนตัวของมวลดิน

ผู้จัดทำข้อมูล :

ชื่อ-สกุล : นางทิพวรรณ สุทธิสุข **ตำแหน่ง :** นักธรณีวิทยาชำนาญการพิเศษ

สังกัด : กองธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรธรณี

โทรศัพท์ : 0 2621 9703

3.2 โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤตด้านธรณีพิบัติภัย

หน่วยงาน : กองธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรธรณี

ความเป็นมาโดยสังเขป

การเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤตด้านธรณีพิบัติภัยจึงเป็นภารกิจสำคัญเร่งด่วน โดยมุ่งเน้น 3 ด้านหลัก ได้แก่ 1) การสำรวจและประเมินพื้นที่เสี่ยง เพื่อจัดทำฐานข้อมูลและแผนที่พื้นที่เสี่ยงภัยที่ครอบคลุมและทันสมัย 2) การเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน โดยให้ความรู้และสร้างความตระหนักแก่ประชาชนในพื้นที่เสี่ยง พร้อมทั้งพัฒนาระบบเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ และ 3) การพัฒนาเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตาม เฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์ธรณีพิบัติภัยการดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายรัฐบาลในการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยของประชาชน ด้วยเหตุนี้ การเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤตด้านธรณีพิบัติภัย จึงเป็นโครงการสำคัญที่จะช่วยลดความสูญเสียและผลกระทบจากธรณีพิบัติภัย ตลอดจนเสริมสร้างความยืดหยุ่นและความพร้อมของประเทศในการรับมือกับภัยพิบัติในอนาคต

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อกำหนดขอบเขตพื้นที่เสี่ยงธรณีพิบัติภัยและพื้นที่ปลอดภัย สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัย และการจัดทำแผน มาตรการ แนวทาง ลดความเสี่ยงจากธรณีพิบัติภัยและผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

2. เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของทุกภาคส่วนในการเตรียมพร้อมรับมือกับธรณีพิบัติภัย และการปรับตัวเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายใต้หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. ตัวชี้วัดระดับผลสัมฤทธิ์

- จำนวนหมู่บ้านในพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับประโยชน์จากการมีแผน มาตรการ แนวทาง ลดความเสี่ยงจากธรณีพิบัติภัย 460 หมู่บ้าน (เชิงปริมาณ)

2. ตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์

- จำนวนหมู่บ้านในพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับประโยชน์จากการมีแผน มาตรการ แนวทาง ลดความเสี่ยงจากธรณีพิบัติภัย 460 หมู่บ้าน (เชิงปริมาณ)

3. ตัวชี้วัดระดับผลผลิต

3.1 ชุดข้อมูลแผนที่เพื่อการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัย 3 ชุด (เชิงปริมาณ)

3.2 จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการติดตั้งเครื่องตรวจติดตามการเคลื่อนตัวของมวลดินแล้วเสร็จ 45 พื้นที่ (เชิงปริมาณ)

3.3 ระบบสารสนเทศดิจิทัลธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มสำหรับคาดการณ์การเฝ้าระวังแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มที่ได้รับการพัฒนา/ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ 1 ระบบ (เชิงปริมาณ)

3.4 แผนที่เพื่อการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัยมีความถูกต้องตามมาตรฐานทางวิชาการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 (เชิงคุณภาพ)

งบประมาณ จำนวน 191,802,000 บาท (หนึ่งร้อยเก้าสิบเอ็ดล้านแปดแสนสองพันบาทถ้วน)

แผนปฏิบัติการ

ที่	กิจกรรม/กิจกรรมย่อย	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ											
			ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1	**เพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤตด้านธรณีพิบัติภัย** 1.1 สำรวจและประเมินพื้นที่เสี่ยงธรณีพิบัติภัย - พื้นที่ภัยพิบัติแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก - พื้นที่ภัยพิบัติแผ่นดินไหว - พื้นที่ธรณีพิบัติภัยหลุมยุบ 1.2 เสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงจากธรณีพิบัติภัย - เสริมสร้างความตระหนักรู้ การปรับตัว และการลดผลกระทบจากธรณีพิบัติภัย - ติดตามพฤติกรรมในพื้นที่ธรณีพิบัติภัยที่เคยติดตั้งเครื่องมือไว้แล้ว ประกอบด้วย ดำเนินการ บำรุงรักษา ตรวจสอบ และจัดหาเครื่องมือตรวจวัดด้านธรณีพิบัติภัย	ชุดข้อมูลแผนที่ 3ชุด 460 หมู่บ้าน												
2	**เฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก** 2.1 ติดตั้งเครื่องตรวจติดตามการเคลื่อนตัวของมวลดินพร้อมอุปกรณ์ 2.2 จัดทำระบบสารสนเทศดิจิทัลธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม	45 พื้นที่ 1 ระบบ												

พื้นที่ดำเนินการ

1. กิจกรรมเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤตด้านธรณีพิบัติภัย

1.1 สำรวจและประเมินพื้นที่เสี่ยงธรณีพิบัติภัย มีพื้นที่เป้าหมาย ดังนี้

ดำเนินการเอง

- พื้นที่ภัยพิบัติแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากระดับจังหวัด 2 จังหวัด (จังหวัดแพร่ และสุโขทัย)
- พื้นที่ภัยพิบัติแผ่นดินไหวระดับจังหวัด 1 จังหวัด (จังหวัดกระบี่)
- พื้นที่ธรณีพิบัติภัยหลุมยุบระดับภูมิภาค ภาคใต้ 2 จังหวัด (จังหวัดสุราษฎร์ธานี และชุมพร)

ดำเนินการจ้างที่ปรึกษา

- จัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มระดับชุมชน ในพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก 33 ตำบล (จังหวัดภูเก็ต และสงขลา) ครอบคลุมพื้นที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มตั้งแต่ระดับสูงมาก-ปานกลางทั่วประเทศ
- ประเมินความเสี่ยงจากแผ่นดินไหวในเขตชุมชน จำนวน 1 งาน (จังหวัดเชียงใหม่)

- ศึกษาพฤติกรรมการเลื่อนตัวของรอยเลื่อนที่คาดว่าจะมีพลังรอยเลื่อนแม่วัง 4 จังหวัด (จังหวัดลำปาง แพร่ เชียงใหม่ และลำพูน)

- ศึกษาการเลื่อนตัวของรอยเลื่อนมีพลังโดยใช้ระบบการตรวจวัด หรือเทคโนโลยีข้อมูลดาวเทียมระบบเรดาร์ 1 พื้นที่

1.2 เสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงจากธรณีพิบัติภัย

1) เสริมสร้างความตระหนักรู้ การปรับตัว และการลดผลกระทบจากธรณีพิบัติภัยให้แก่ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น และส่งเสริมให้ดำเนินการตามมาตรการ และแนวทางลดผลกระทบจากธรณีพิบัติภัยในพื้นที่เสี่ยงธรณีพิบัติภัย (จังหวัดแพร่ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดกระบี่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดชุมพร)

2) ติดตามพฤติกรรมในพื้นที่เสี่ยงธรณีพิบัติภัยที่เคยติดตั้งเครื่องมือไว้แล้ว ประกอบด้วยดำเนินการบำรุงรักษา ตรวจสอบ และจัดหาเครื่องมือตรวจวัดด้านธรณีพิบัติภัยในพื้นที่เสี่ยงทั่วประเทศ

2. กิจกรรมเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

2.1 ติดตั้งเครื่องตรวจติดตามการเคลื่อนตัวของมวลดินพร้อมอุปกรณ์

- พื้นที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มระดับสูงมาก-ปานกลาง เพื่อเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก จำนวน 45 สถานี ในพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม 12 ลุ่มน้ำหลัก 14 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง และพังงา

2.2 ระบบสารสนเทศดิจิทัลธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม 1 ระบบ (ส่วนกลาง)

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นางสาวศศิวิมล นววิธไพสิฐ **ตำแหน่ง** : นักธรณีวิทยาชำนาญการพิเศษ

สังกัด : กองธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรธรณี

โทรศัพท์ : 0 2621 9802

3.3 ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยน้ำท่วม-ดินถล่ม (Early Warning)

หน่วยงาน : กองวิจัย พัฒนา และอุทกวิทยา กรมทรัพยากรน้ำ

ความเป็นมาโดยสังเขป

กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการโครงการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขาเพื่อเป็นกลไกในการติดตามสถานการณ์น้ำ เฝ้าระวังและเตือนภัยที่เกิดจากน้ำท่วมฉับพลัน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2567 ได้ติดตั้งสถานีเตือนภัยไปแล้ว จำนวน 2,275 สถานี ครอบคลุม 6,092 หมู่บ้าน ซึ่งสถานีที่ได้ติดตั้งไปแล้วประกอบด้วยอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ติดตั้งในที่โล่งแจ้ง ทำงานตลอด 24 ชั่วโมง มีอายุการใช้งานหลายปีแล้ว ตั้งอยู่ในพื้นที่ภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูง ที่ราบสูง และพื้นที่ทุรกันดาร จึงจำเป็นต้องมีการบำรุงรักษาสถานีเตือนภัยล่วงหน้า ให้มีความพร้อมในการใช้งานตลอดเวลา เพราะถ้าสถานีชำรุดเสียหายไม่สามารถเตือนภัยได้ในกรณีเกิดเหตุการณ์จะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย

ดังนั้น เพื่อให้การเฝ้าระวังและเตือนภัยล่วงหน้าในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขาด้วยระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีการดูแลบำรุงรักษาระบบเตือนภัยล่วงหน้าโดยการตรวจสอบระบบการทำงาน การซ่อมบำรุง การเช่าระบบสื่อสารเพื่อส่งข้อมูลการตรวจวัดมายังสถานีหลัก การจัดหาอุปกรณ์สำรอง การเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรในการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยล่วงหน้าและเครือข่ายการเฝ้าระวัง ทั้งนี้ เพื่อให้ระบบมีความพร้อมในการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายด้านค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ ค่าจ้างเหมา ค่าจ้างเหมาบริการ และค่าสาธารณูปโภคของระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา
2. เพื่อบำรุงรักษาระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา
3. เพื่อเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำของระบบเตือนภัยล่วงหน้า
4. เพื่อพัฒนาบุคลากรในการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยล่วงหน้า และเครือข่ายการเฝ้าระวัง

ตัวชี้วัด

ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) มีประสิทธิภาพพร้อมใช้งาน โดยสามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากสถานีสนามเข้าสู่สถานีหลักที่กรมทรัพยากรน้ำ เพื่อประมวลผลได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนสถานีทั้งหมด

งบประมาณ จำนวน 27,787,600 บาท (ยี่สิบเจ็ดล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นเจ็ดพันหกร้อยบาทถ้วน)

ที่	รายการ	รวมทั้งสิ้น
1	ค่าตอบแทนผู้รู้	13,114,500.00
2	ค่าเช่าบริการระบบสื่อสาร	4,470,406.50
3	ค่าบำรุงรักษาระบบเตือนภัยล่วงหน้า และตรวจสอบพื้นที่ 1) ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก และค่าเดินทางสำหรับ ตรวจสอบ ดูแล และบำรุงรักษาสถานี อบรม ประชุม ประชาสัมพันธ์ และค่าจ้างเหมาบริการของสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11 และส่วนกลาง 2) ค่าวัสดุ ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ค่าวัสดุสำหรับสถานีเตือนภัย ค่าซ่อมอุปกรณ์ของสถานีเตือนภัย ค่าซ่อมแซมพาหนะ และค่าจ้างเหมาของสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11 และส่วนกลาง	7,906,693.50
4	ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานล่วงเวลาในการติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำของสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11 และส่วนกลาง	2,296,000.00
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น		**27,787,600.00**

แผนปฏิบัติการ

โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ											
	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
	ต.ค. 68	พ.ย. 68	ธ.ค. 68	ม.ค. 69	ก.พ. 69	มี.ค. 69	เม.ย. 69	พ.ค. 69	มิ.ย. 69	ก.ค. 69	ส.ค. 69	ก.ย. 69
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยน้ำท่วม-ดินถล่ม (Early Warning) เป้าหมาย จำนวน 2,275 สถานี	◄											►

พื้นที่ดำเนินการ : พื้นที่จังหวัดในความรับผิดชอบของสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11 ที่มีการติดตั้งสถานีเตือนภัยล่วงหน้าทั้ง 2,275 สถานี

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (สำนักงานทรัพยากรน้ำ)	จังหวัด	จำนวนสถานี
1	สทน.2	ลพบุรี	12
		สระบุรี	18
3	สทน.7	กาญจนบุรี	34
		สระบุรี	18
		สุพรรณบุรี	9

เขตตรวจราชการ	**หน่วยงานรับผิดชอบ** (สำนักงานทรัพยากรน้ำ)	**จังหวัด**	**จำนวนสถานี**
4	สทน.7	ประจวบคีรีขันธ์	27
		เพชรบุรี	18
5	สทน.8	นครศรีธรรมราช	86
		พัทลุง	23
		สงขลา	57
	สทน.10	ชุมพร	67
		สุราษฎร์ธานี	89
6	สทน.8	ตรัง	40
		สตูล	23
	สทน.10	กระบี่	44
		พังงา	50
		ภูเก็ต	11
		ระนอง	40
7	สทน.8	นราธิวาส	37
		ปัตตานี	12
		ยะลา	48
8	สทน.6	ฉะเชิงเทรา	2
		ชลบุรี	5
		ระยอง	12
9	สทน.6	จันทบุรี	19
		ตราด	9
		นครนายก	6
		ปราจีนบุรี	4
		สระแก้ว	16
10	สทน.3	อุดรธานี	12
		หนองคาย	4
		หนองบัวลำภู	7
11	สทน.3	นครพนม	1
11	สทน.3	สกลนคร	7
		มุกดาหาร	6
12	สทน.4	ร้อยเอ็ด	1
		ขอนแก่น	8
		มหาสารคาม	2
		กาฬสินธุ์	3
13	สทน.4	ชัยภูมิ	29
	สทน.5	นครราชสีมา	49

เขตตรวจราชการ	**หน่วยงานรับผิดชอบ** (สำนักงานทรัพยากรน้ำ)	**จังหวัด**	**จำนวนสถานี**
		บุรีรัมย์	2
		สุรินทร์	1
14	สทน.5	ศรีสะเกษ	6
	สทน.11	ยโสธร	7
		อุบลราชธานี	17
15	สทน.1	เชียงใหม่	222
		แม่ฮ่องสอน	88
		ลำพูน	41
		ลำปาง	111
16	สทน.1	เชียงราย	191
		พะเยา	69
	สทน.9	น่าน	125
		แพร่	54
17	สทน.1	ตาก	59
	สทน.2	เพชรบูรณ์	56
	สทน.9	พิษณุโลก	49
		สุโขทัย	27
		อุตรดิตถ์	34
18	สทน.1	กำแพงเพชร	17
	สทน.2	นครสวรรค์	14
		อุทัยธานี	21
	สทน.3	เลย	99
รวม			**2,275**

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นายภูมจิตร์ โปรดปราน **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการส่วนเฝ้าระวังและเตือนภัยล่วงหน้าอุทกวิทยา

สังกัด : กองวิจัย พัฒนาและอุทกวิทยา กรมทรัพยากรน้ำ

โทรศัพท์ : 0 2271 6821

3.4 ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติและระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ

หน่วยงาน : กองวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์น้ำ กรมทรัพยากรน้ำ

ความเป็นมาโดยสังเขป

กรมทรัพยากรน้ำ ได้ดำเนินการโครงการศึกษา สำรวจ ติดตั้งระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติ (Telemetering) และระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ (CCTV) เพื่อการติดตาม เฝ้าระวัง พยากรณ์ และเตือนภัยสถานการณ์น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำต่าง ๆ ซึ่งสถานีดังกล่าวประกอบด้วยอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์และติดตั้งในที่โล่งแจ้ง รวมทั้งต้องทำงานอย่างต่อเนื่อง ตลอด 24 ชั่วโมง จึงจำเป็นต้องมีการบำรุงรักษาสถานีโทรมาตร และระบบต่าง ๆ ให้มีความพร้อมในการใช้งานตลอดเวลา เพราะถ้าสถานีชำรุดเสียหายไม่สามารถติดตามเฝ้าระวังเตือนภัยได้ในกรณีเกิดเหตุการณ์ จะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย

ดังนั้น เพื่อให้การติดตาม เฝ้าระวัง พยากรณ์ และเตือนภัยสถานการณ์น้ำ เมื่อเกิดวิกฤติน้ำในลุ่มน้ำต่าง ๆ ด้วยระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติ (Telemetering) หรือระบบโทรมาตร และระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ (CCTV) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีการดูแลบำรุงรักษาระบบฯ ดังกล่าว โดยการตรวจสอบระบบการทำงาน การซ่อมบำรุงอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ รวมทั้งระบบการติดต่อสื่อสารข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ระบบฯ มีความพร้อมสามารถบริหารจัดการน้ำ ติดตาม เฝ้าระวังและเตือนภัยได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายด้านค่าตอบแทนผู้รู้-ผู้ดูแลสถานี ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก และค่าเดินทางสำหรับการดูแลตรวจสอบ และบำรุงรักษาสถานี ค่าติดต่อประสานงาน ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์ ค่าวัสดุสำหรับสถานี ค่าซ่อมแซมสถานี ค่าซ่อมยานพาหนะ ค่าจ้างเหมาบริการ ค่าติดตั้งรื้อถอน ค่าจัดหา และบำรุงรักษาอุปกรณ์ตรวจวัดและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานล่วงเวลา ค่าใช้จ่ายในการประชุม อบรม และสัมมนา ค่าไฟฟ้า และค่าเช่าบริการระบบสื่อสาร ของระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติ และระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ
2. เพื่อดูแลบำรุงรักษาระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติ และระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ
3. เพื่อจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ และซ่อมแซมสถานีของระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติ และระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ
4. เพื่อติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำของระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติ และระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ
5. เพื่อพัฒนาบุคลากรในการบำรุงรักษาระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติ และระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ

ตัวชี้วัด

ระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติและระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพที่ได้รับบำรุงรักษา จำนวน 330 สถานี มีการเชื่อมโยงข้อมูลได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนสถานีทั้งหมด

งบประมาณ จำนวน 2,700,000 บาท (สองล้านเจ็ดแสนบาทถ้วน)

ที่	รายการ	รวมทั้งสิ้น
1	ค่าตอบแทนผู้รู้ – ผู้ดูแลสถานี	126,000.00
2	ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก และค่าเดินทางสำหรับการดูแล ตรวจสอบ และบำรุงรักษาสถานี ค่าติดต่อประสานงาน ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์ ค่าวัสดุสำหรับสถานี ค่าซ่อมแซมสถานี ค่าซ่อมยานพาหนะ ค่าจ้างเหมาบริการ ค่าติดตั้ง รื้อถอน ค่าจัดหาและบำรุงรักษาอุปกรณ์ตรวจวัดและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานล่วงเวลา ค่าใช้จ่ายในการประชุม อบรมและสัมมนา	1,110,060.00
3	ค่าไฟฟ้าของสถานีโทรมาตรและ CCTV	417,600.00
4	ค่าเช่าบริการระบบสื่อสารของสถานีโทรมาตรและ CCTV	1,046,340.00
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น		**2,700,000.00**

แผนปฏิบัติการ

โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ											
	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
	ต.ค. 68	พ.ย. 68	ธ.ค. 68	ม.ค. 69	ก.พ. 69	มี.ค. 69	เม.ย. 69	พ.ค. 69	มิ.ย. 69	ก.ค. 69	ส.ค. 69	ก.ย. 69
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติและระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ เป้าหมาย จำนวน 330 สถานี	←											→

พื้นที่ดำเนินการ : พื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - 11 รวมจำนวน 330 สถานี

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (สำนักงานทรัพยากรน้ำ)		เป้าหมาย		เว็บไซต์ (ลุ่มน้ำ)	หมายเหตุ
			ลุ่มน้ำ	จำนวน (สถานี)		
1	สทน.2	ชัยนาท (6) พระนครศรีอยุธยา (3) ลพบุรี (1) สระบุรี (1) สิงห์บุรี (1) อ่างทอง (2)	เจ้าพระยา ท่าจีน บางปะกง	14	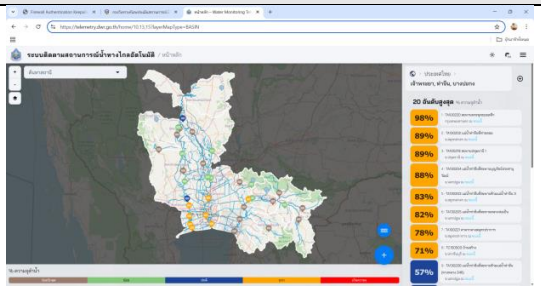 https://telemetry.dwr.go.th/home/10,13,15?layerMapType=BASIN	
2	สทน.2	นนทบุรี ปทุมธานี (2) สมุทรปราการ (1)	เจ้าพระยา	3	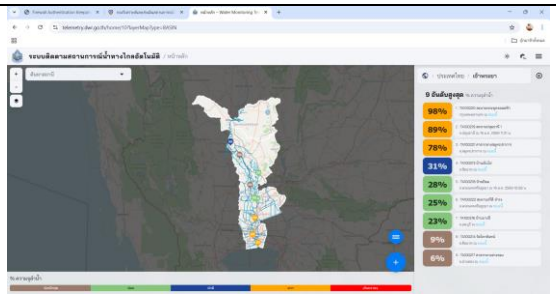 https://telemetry.dwr.go.th/home/10?layerMapType=BASIN	นนทบุรี ไม่มีสถานี
	สทน.7	นครปฐม (4)	ท่าจีน	4	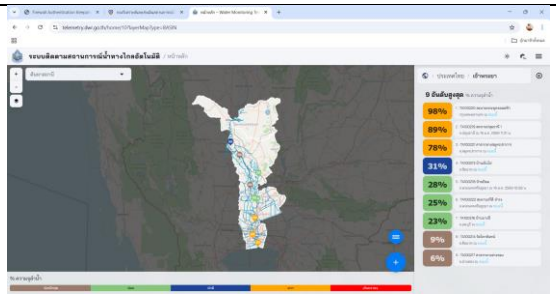 https://telemetry.dwr.go.th/home/10?layerMapType=BASIN	
3	สทน.7	กาญจนบุรี (12) ราชบุรี (3) สุพรรณบุรี (4)	ท่าจีน แม่กลอง	19	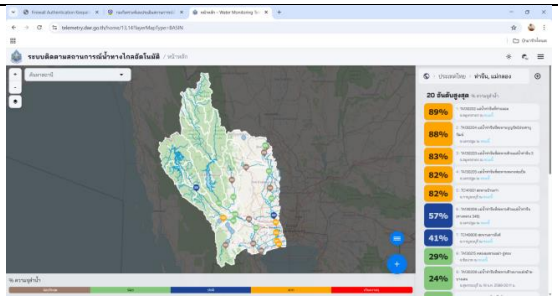 https://telemetry.dwr.go.th/home/13,14?layerMapType=BASIN	
4	สทน.7	ประจวบคีรีขันธ์ (6) เพชรบุรี (1) สมุทรสงคราม (1) สมุทรสาคร (2)	ท่าจีน เพชรบุรี ประจวบฯ แม่กลอง	10	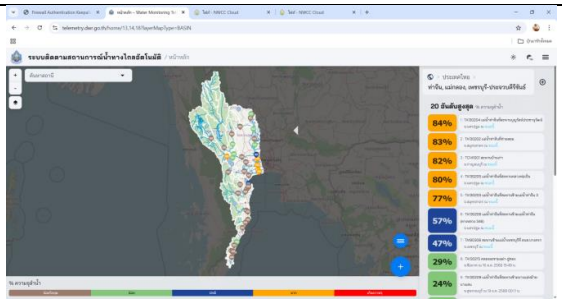 https://telemetry.dwr.go.th/home/13,14,18?layerMapType=BASIN	

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (สำนักงานทรัพยากรน้ำ)		เป้าหมาย		เว็บไซต์ (ลุ่มน้ำ)	หมายเหตุ
			ลุ่มน้ำ	จำนวน (สถานี)		
5	สทน.8	นครศรีธรรมราช (17) พัทลุง (5) สงขลา (6)	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ภาคใต้ฝั่งตะวันตก ทะเลสาบสงขลา	28	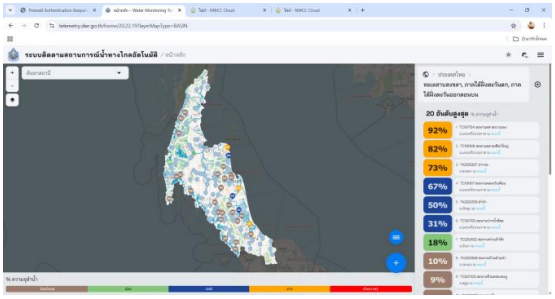 https://telemetry.dwr.go.th/home/20,22,19?layerMapType=BASIN	
5	สทน.10	ชุมพร สุราษฎร์ธานี (1)	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน	1	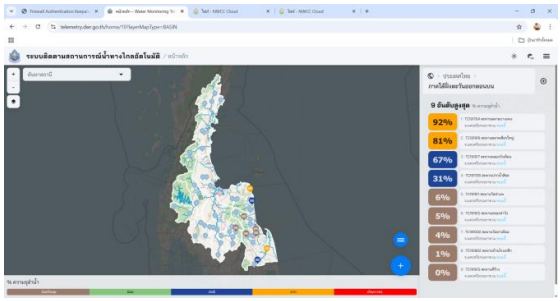 https://telemetry.dwr.go.th/home/19?layerMapType=BASIN	ชุมพร ไม่มีสถานี
6	สทน.8	ตรัง (5) สตูล (4)	ภาคใต้ฝั่งตะวันตก	9	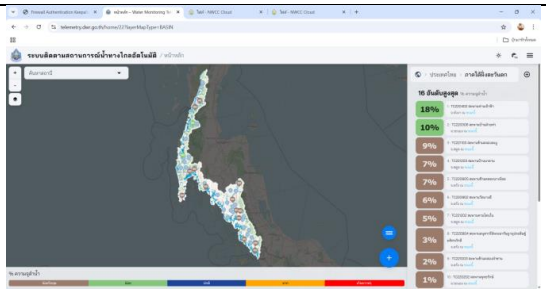 https://telemetry.dwr.go.th/home/22?layerMapType=BASIN	
	สทน.10	กระบี่ (2) พังงา (4) ภูเก็ต (3) ระนอง (7)	ภาคใต้ฝั่งตะวันตก	16	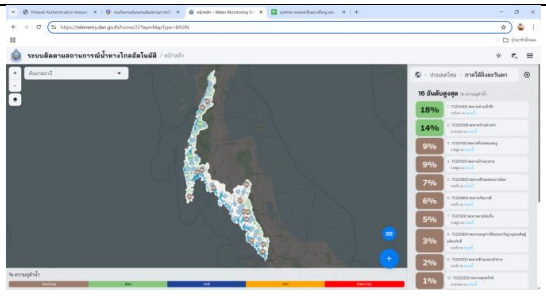 https://telemetry.dwr.go.th/home/22?layerMapType=BASIN	
7	สทน.8	นราธิวาส (10) ปัตตานี (7) ยะลา (6)	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	23	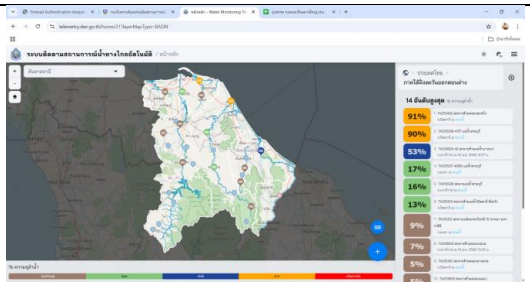 https://telemetry.dwr.go.th/home/21?layerMapType=BASIN	

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (สำนักงานทรัพยากรน้ำ)		เป้าหมาย		เว็บไซต์ (ลุ่มน้ำ)	หมายเหตุ
			ลุ่มน้ำ	จำนวน (สถานี)		
8	สทน.6	ฉะเชิงเทรา (7) ชลบุรี (7) ระยอง (9)	บางปะกง ชายฝั่ง ตะวันออก	23	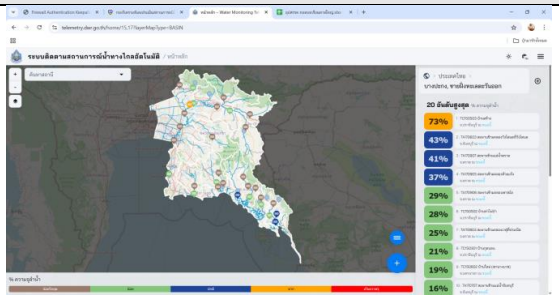 https://telemetry.dwr.go.th/home/15,17?layerMapType=BASIN	
9	สทน.6	จันทบุรี (11) ตราด (6) นครนายก (2) ปราจีนบุรี (11) สระแก้ว (6)	บางปะกง ชายฝั่ง ตะวันออก	36	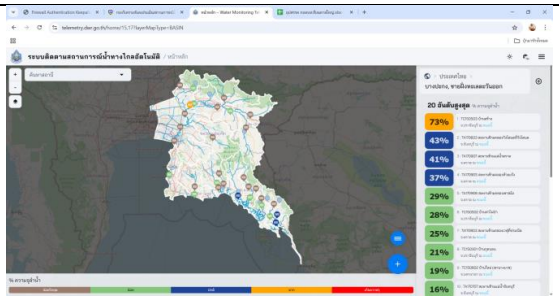 https://telemetry.dwr.go.th/home/15,17?layerMapType=BASIN	
10	สทน.3	บึงกาฬ (5) อุดรธานี (10) หนองคาย (6) หนองบัวลำภู (1) เลย (2)	โขง ตะวันออก เฉียงเหนือ ชี	24	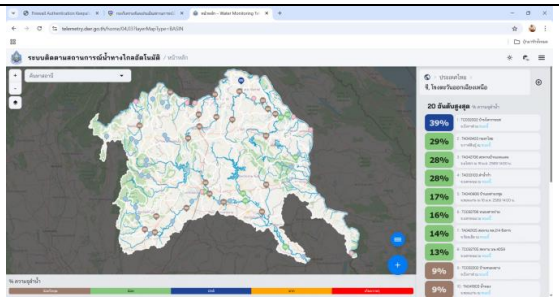 https://telemetry.dwr.go.th/home/04,03?layerMapType=BASIN	
11	สทน.3	นครพนม (6) สกลนคร (3) มุกดาหาร	โขง ตะวันออก เฉียงเหนือ	9	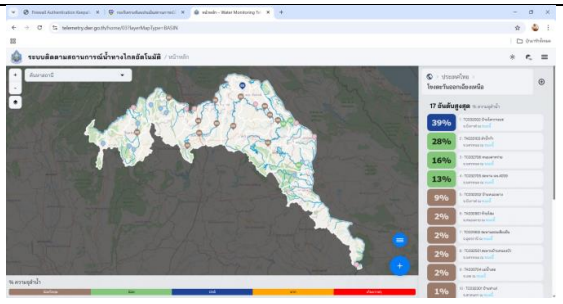 https://telemetry.dwr.go.th/home/03?layerMapType=BASIN	มุกดาหาร ไม่มีสถานี
12	สทน.4	ร้อยเอ็ด (3) ขอนแก่น (4) มหาสารคาม (3) กาฬสินธุ์ (2)	ชี	12	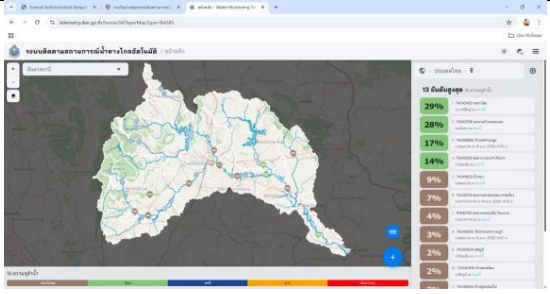 https://telemetry.dwr.go.th/home/04?layerMapType=BASIN	

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (สำนักงานทรัพยากรน้ำ)		เป้าหมาย		เว็บไซต์ (ลุ่มน้ำ)	หมายเหตุ
			ลุ่มน้ำ	จำนวน (สถานี)		
13	สทน.4	ชัยภูมิ (5)	ชี	5	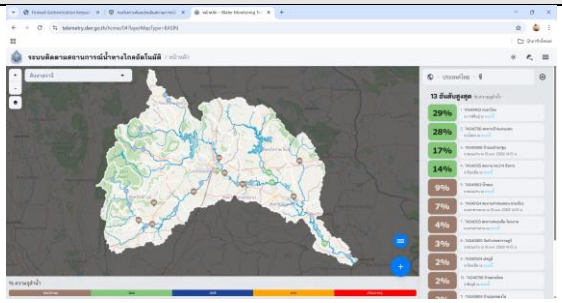 https://telemetry.dwr.go.th/home/04?layerMapType=BASIN	
	สทน.5	นครราชสีมา (9) บุรีรัมย์ (4) สุรินทร์ (1)	มูล	14	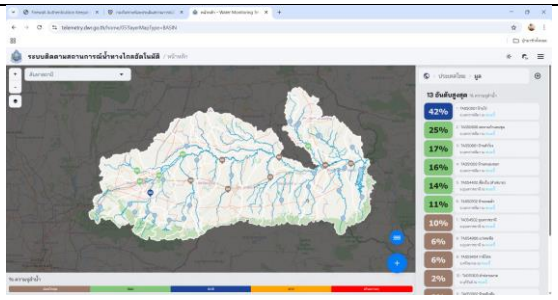 https://telemetry.dwr.go.th/home/05?layerMapType=BASIN	
14	สทน.5	ศรีสะเกษ (3)	มูล	3	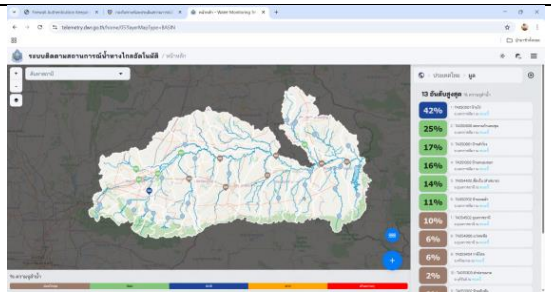 https://telemetry.dwr.go.th/home/05?layerMapType=BASIN	
	สทน.11	ยโสธร (2) อำนาจเจริญ (1) อุบลราชธานี (4)	โขง ตะวันออกเฉียงเหนือ ชี มูล	7	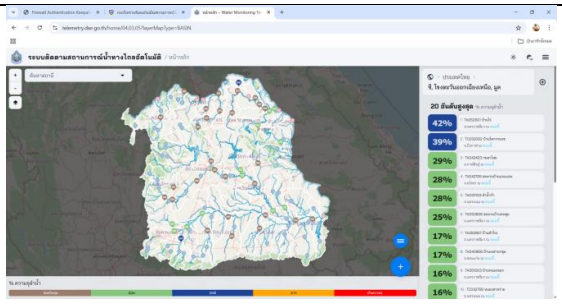 https://telemetry.dwr.go.th/home/04,03,05?layerMapType=BASIN	
15	สทน.1	เชียงใหม่ (4) แม่ฮ่องสอน (14) ลำพูน (1) ลำปาง (1)	โขงเหนือ สาละวิน ปิง วัง	20	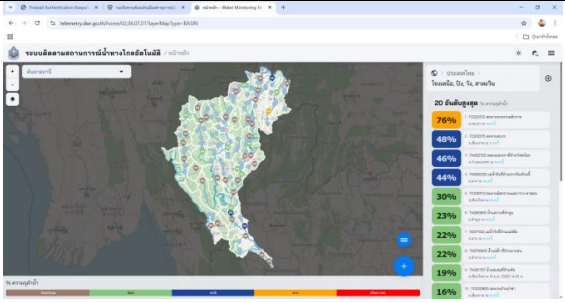 https://telemetry.dwr.go.th/home/02,06,07,01?layerMapType=BASIN	

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (สำนักงานทรัพยากรน้ำ)		เป้าหมาย		เว็บไซต์ (ลุ่มน้ำ)	หมายเหตุ
			ลุ่มน้ำ	จำนวน (สถานี)		
16	สทน.1	เชียงราย (10) พะเยา (4)	โขงเหนือ	14	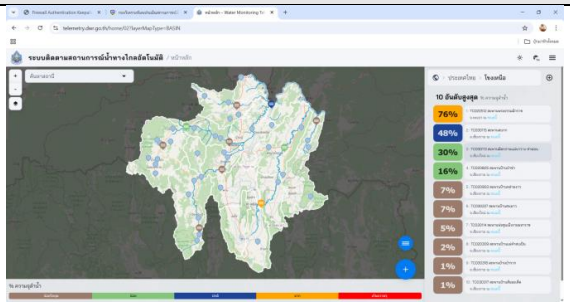 https://telemetry.dwr.go.th/home/02?layerMapType=BASIN	
16	สทน.9	น่าน (2) แพร่ (3)	ยม น่าน	5	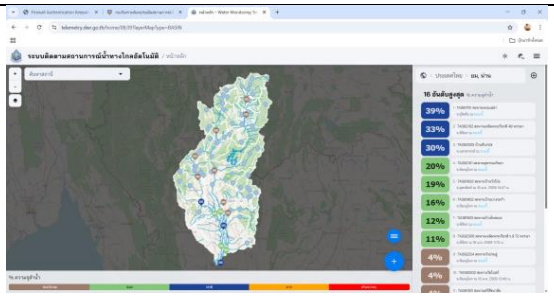 https://telemetry.dwr.go.th/home/08,09?layerMapType=BASIN	
17	สทน.1	ตาก (6)	สาละวิน	6	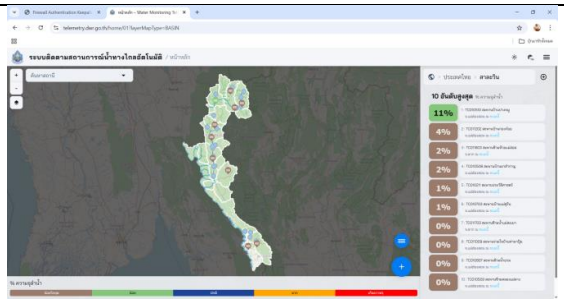 https://telemetry.dwr.go.th/home/01?layerMapType=BASIN	
	สทน.2	เพชรบูรณ์ (1)	ชี	1	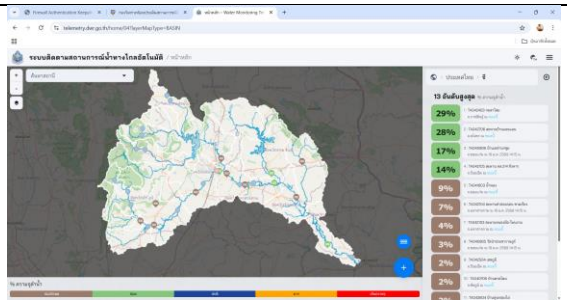 https://telemetry.dwr.go.th/home/04?layerMapType=BASIN	
	สทน.9	พิษณุโลก (4) สุโขทัย (3) อุตรดิตถ์ (2)	ยม น่าน	9	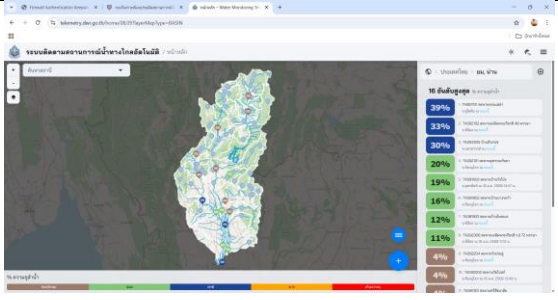 https://telemetry.dwr.go.th/home/08,09?layerMapType=BASIN	

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (สำนักงานทรัพยากรน้ำ)		เป้าหมาย		เว็บไซต์ (ลุ่มน้ำ)	หมายเหตุ
			ลุ่มน้ำ	จำนวน (สถานี)		
18	สทน.1	กำแพงเพชร				ไม่มีสถานี
	สทน.2	นครสวรรค์ (6) อุทัยธานี (5)	แม่กลอง ปิง น่าน เจ้าพระยา สะแกกรัง ท่าจีน	11	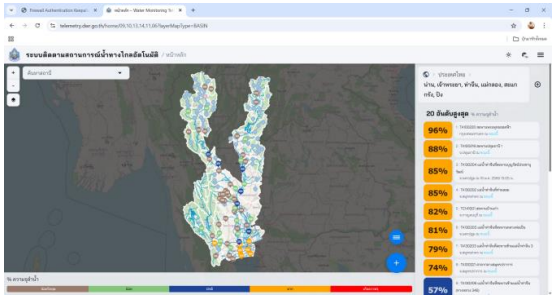 https://telemetry.dwr.go.th/home/09,10,13,14,11,06?layerMapType=BASIN	
18	สทน.9	พิจิตร (3)	ยม น่าน	3	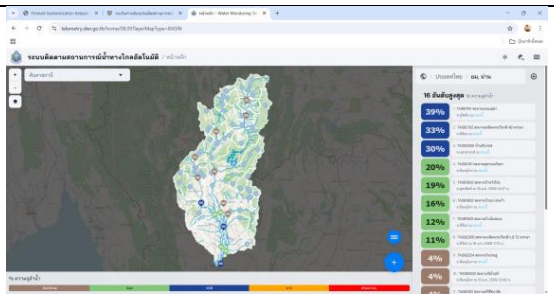 https://telemetry.dwr.go.th/home/08,09?layerMapType=BASIN	
รวมจำนวน (สถานี)				**329**	**เว็ปไซต์หลัก : https://telemetry.dwr.go.th**	

หมายเหตุ : สถานีสะพานพระพุทธยอดฟ้า กรุงเทพฯ จำนวน 1 สถานี ไม่อยู่ในเขตตรวจฯ

สถานีโทรมาตรและ CCTV จำนวน 330 สถานี ครอบคลุม 73 จังหวัด

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (สำนักงานทรัพยากรน้ำ)	จังหวัด	จำนวนสถานี
1	สทน.2	ชัยนาท (6) พระนครศรีอยุธยา (3) ลพบุรี (1) สระบุรี (1) สิงห์บุรี (1) อ่างทอง (2)	14
2	สทน.2	นนทบุรี (ไม่มี) ปทุมธานี (2) สมุทรปราการ (1)	3
	สทน.7	นครปฐม (4)	4
3	สทน.7	กาญจนบุรี (12) ราชบุรี (3) สุพรรณบุรี (4)	19
4	สทน.7	ประจวบคีรีขันธ์ (6) เพชรบุรี (1) สมุทรสงคราม (1) สมุทรสาคร (2)	10
5	สทน.8	นครศรีธรรมราช (17) พัทลุง (5) สงขลา (6)	28
	สทน.10	ชุมพร (ไม่มี) สุราษฎร์ธานี (1)	1
6	สทน.8	ตรัง (5) สตูล (4)	9
	สทน.10	กระบี่ (2) พังงา (4) ภูเก็ต (3) ระนอง (7)	16
7	สทน.8	นราธิวาส (10) ปัตตานี (7) ยะลา (6)	23
8	สทน.6	ฉะเชิงเทรา (7) ชลบุรี (7) ระยอง (9)	23

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (สำนักงานทรัพยากรน้ำ)	จังหวัด	จำนวนสถานี
9	สทน.6	จันทบุรี (11) ตราด (6) นครนายก (2) ปราจีนบุรี (11) สระแก้ว (6)	36
10	สทน.3	บึงกาฬ (5) อุดรธานี (10) หนองคาย (6) หนองบัวลำภู (1) เลย (2)	24
11	สทน.3	นครพนม (6) สกลนคร (3) มุกดาหาร (ไม่มี)	9
12	สทน.4	ร้อยเอ็ด (3) ขอนแก่น (4) มหาสารคาม (3) กาฬสินธุ์ (2)	12
13	สทน.4	ชัยภูมิ (5)	5
	สทน.5	นครราชสีมา (9) บุรีรัมย์ (4) สุรินทร์ (1)	14
14	สทน.5	ศรีสะเกษ (3)	3
	สทน.11	ยโสธร (2) อำนาจเจริญ (1) อุบลราชธานี (4)	7
15	สทน.1	เชียงใหม่ (4) แม่ฮ่องสอน (14) ลำพูน (1) ลำปาง (1)	20
16	สทน.1	เชียงราย (10) พะเยา (4)	14
	สทน.9	น่าน (2) แพร่ (3)	5
17	สทน.1	ตาก (6)	6
	สทน.2	เพชรบูรณ์ (1)	1
	สทน.9	พิษณุโลก (4) สุโขทัย (3) อุตรดิตถ์ (2)	9
18	สทน.1	กำแพงเพชร (ไม่มี)	-
	สทน.2	นครสวรรค์ (6) อุทัยธานี (5)	11
	สทน.9	พิจิตร (3)	3
รวม			**329**

หมายเหตุ : สถานีสะพานพระพุทธยอดฟ้า กรุงเทพฯ จำนวน 1 สถานี ไม่อยู่ในเขตตรวจฯ

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นางสาวอรนิษฐ มานะสร้าง **ตำแหน่ง :** นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

สังกัด : กองวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์น้ำ กรมทรัพยากรน้ำ

โทรศัพท์ : 0 2265 6419

3.5 ระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพน้ำทะเลเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน

หน่วยงาน : สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ความเป็นมาโดยสังเขป

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยงานหลักที่กำกับดูแลด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของประเทศ มีความตระหนักในการอนุรักษ์ฟื้นฟู คุ้มครองป้องกัน การเฝ้าระวัง และกำหนดมาตรการ เพื่อสงวนรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของประเทศให้มีความอุดมสมบูรณ์และมีการใช้ประโยชน์ที่เหมาะสม และเพื่อให้สามารถบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและประเด็นปฏิรูปประเทศ และใช้ในการจัดการพื้นที่ทะเลขนาดใหญ่ เมื่อเทียบกับอัตรากำลังคนของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือหลัก เป็นจุดเชื่อมโยงการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน (Marine Portal) ให้สามารถรองรับการปฏิบัติงานของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ หรือ Big Data ในการประมวลผล เฝ้าระวังและติดตาม ตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในมิติต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุม ครบถ้วน และมีประสิทธิภาพตลอดจนการนำเทคโนโลยีดาวเทียมและระบบสื่อสารต่าง ๆ การตรวจวัดคุณภาพน้ำและปัจจัยอื่น ๆ ที่จำเป็นจากสถานีตรวจวัดแบบอัตโนมัติ (Remote station) ข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial Data) จนนำไปสู่ระบบเฝ้าระวังและการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเชิงพื้นที่ (Spatial Big Data Analysis) ที่มีความรวดเร็ว สมบูรณ์ และครบถ้วน สามารถบริหารจัดการและติดตามสถานการณ์ที่มีผลกระทบและวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น อีกทั้งนักท่องเที่ยวทางทะเลได้รับการแจ้งเตือนภัยได้อย่างทันท่วงที ในกรณีเกิดอุบัติภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทางทะเล เพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สิน และสามารถนำไปสู่การกำหนดมาตรการเชิงพื้นที่ในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแบบบูรณาการได้อย่างเหมาะสมในพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเล รวมทั้งกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อติดตามตรวจสอบสถานะคุณภาพน้ำทะเลบริเวณจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อพัฒนาและติดตั้งระบบเฝ้าระวังคุณภาพน้ำทะเลในพื้นที่ชายฝั่ง และระบบนิเวศทางทะเลที่สำคัญเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน
3. เพื่อเตือนภัยและรายงานผลคุณภาพน้ำทะเลได้ทันท่วงที ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์แบบ Real Time

งบประมาณ จำนวน 48,011,600 บาท (สี่สิบแปดล้านหนึ่งหมื่นหนึ่งพันหกร้อยบาทถ้วน)

แผนปฏิบัติการ

1. ศึกษา สำรวจ และออกแบบจุดติดตั้งสถานีตรวจวัด และระบบแจ้งเตือนและรายงานผลแบบ Real time ในพื้นที่ที่กำหนด

2. ติดตั้งระบบติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลและแจ้งเตือนภัย โดยสามารถตรวจวัดค่าปัจจัยคุณภาพน้ำทะเลเบื้องต้น คือ 1) ความลึก 2) ความเค็ม 3) ความเป็นกรดและด่าง 4) ปริมาณแบคทีเรีย 5) ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ 6) อุณหภูมิน้ำ 7) ปริมาณสารอาหารในน้ำทะเล ได้แก่ ฟอสเฟต ไนเตรท แอมโมเนีย 8) คลอโรฟิลล์ 9) ปริมาณสารแขวนลอยในน้ำทะเล

3. ออกแบบ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลสำหรับการเฝ้าระวังและติดตามมลพิษทางทะเล

4. วิเคราะห์ออกแบบ จัดทำ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลสำหรับการเฝ้าระวังและติดตามมลพิษทางทะเลเพื่อบริหารจัดการพื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ

ตัวชี้วัด

มีระบบเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ได้รับผลกระทบจากการบริหารจัดการน้ำ 1 ระบบ

พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดเพชรบุรี และส่วนกลาง

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นางสาวจันทร์เพ็ญ จันทร์ทิม **ตำแหน่ง :** นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

สังกัด : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

โทรศัพท์ : 0 2141 1276

---

4. การรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

4.1 โครงการสร้างความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

หน่วยงาน : ส่วนประสานราชการภูมิภาค กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สป.ทส.

ความเป็นมาโดยสังเขป

สืบเนื่องจากการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 26 (COP26) ประเทศไทยได้ประกาศเป้าหมายสำคัญ กล่าวคือ ประเทศไทยจะเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ในปี 2050 และปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นสุทธิศูนย์ (Net Zero Emissions) ภายในปี 2065 นอกจากนั้น ภายในปี 2037 ประเทศไทยตั้งเป้าหมายจะเพิ่มการกักเก็บและดูดกลับของคาร์บอนไดออกไซด์ในภาคป่าไม้ให้ได้ 120 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า เพื่อสนองตอบต่อเป้าหมายของประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ได้ขอรับงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) ร่วมกับหน่วยงานด้านการศึกษาในพื้นที่จัดทำแผนลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด และแผนการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด และกำหนดมาตรการการดำเนินงานเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่นั้น ๆ

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงจัดทำข้อเสนอโครงการสร้างความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยจะสนับสนุนให้ ทสจ. ดำเนินกิจกรรมผ่านกลไกการขับเคลื่อนแผนลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด และแผนการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับจังหวัด อย่างต่อเนื่องเพื่อบรรลุผลตามแผนดังกล่าว

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ สร้างการรับรู้แก่ประชาชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับสาเหตุการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ แนวทางรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อให้เกิดความตระหนักและสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและดำเนินการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยพิจารณากลุ่มเป้าหมายใหม่ ๆ ในพื้นที่

2. เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัดตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

3. เพื่อสนับสนุนเครือข่ายและภาคส่วนต่าง ๆ ในการเตรียมความพร้อม และเป็นแนวทางร่วมกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

งบประมาณ จำนวน 15,000,000 บาท (สิบห้าล้านบาทถ้วน)

แผนปฏิบัติการ

รายการ	แผนการดำเนินกิจกรรม											
	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. กิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เพื่อเตรียมพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย และกลุ่มเป้าหมายใหม่		×	×									
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน												
2. กิจกรรมขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อเตรียมพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับจังหวัด		×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
2.1 ขับเคลื่อนแผนการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด - การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในระดับพื้นที่ เช่น การเพิ่มพื้นที่สีเขียว การคัดแยกขยะ การเปลี่ยนอุปกรณ์ไฟฟ้าในสำนักงานให้เป็นแบบประหยัดพลังงาน เป็นต้น 2.2 ขับเคลื่อนแผนการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - การอบรมถ่ายทอดแผนการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับจังหวัดและสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ทุกภาคส่วน เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ												
3. กิจกรรมการประสานงาน ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานโครงการ		×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
ทสจ. ต้องมีการติดตามการดำเนินโครงการในระดับพื้นที่ และรายงานผลการดำเนินงานรายไตรมาส การสรุปผลการดำเนินโครงการ												
รวมทั้งสิ้น 15,000,000 (สิบห้าล้านบาทถ้วน)												

** ทุกรายการสามารถถัวจ่ายได้ตามความเหมาะสม*

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : ดำเนินกิจกรรมตามแผนการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ร้อยละ 100

เชิงคุณภาพ : ลดก๊าซเรือนกระจกได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกตามแผนการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

พื้นที่ดำเนินการ : พื้นที่จังหวัด 76 จังหวัด

ผู้จัดทำข้อมูล

1. ชื่อ-สกุล : สิบเอก ทวีศักดิ์ รักงาม **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการส่วนประสานราชการภูมิภาค

สังกัด : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์ : 02 265 6306

2. ชื่อ-สกุล : นางสาววัชราภรณ์ โพธาราม **ตำแหน่ง :** นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

สังกัด : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์ : 02 265 6158

4.2 โครงการขับเคลื่อนและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินมาตรการตามแผนปฏิบัติการด้านการลดก๊าซเรือนกระจก

หน่วยงาน : กองขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจก กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

ความเป็นมาโดยสังเขป

ประเทศไทยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งเป็นหนึ่งในความท้าทายในเรื่องการดำรงชีวิต การเติบโตทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน จึงได้บูรณาการบนพื้นฐานความเชื่อมโยงระหว่างการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และแนวทางการพัฒนาระดับประเทศที่สำคัญ ทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการขจัดความยากจน การบูรณาการเข้าสู่ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนปฏิบัติการรายสาขา รวมถึงแผนระดับภูมิภาค เพื่อให้การมีส่วนร่วมของประเทศไทยในการลดก๊าซเรือนกระจกบรรลุผลสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมาย

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2567 เห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศปี พ.ศ. 2564-2573 ซึ่งเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและในระดับพื้นที่ด้วยการดำเนินงานใน 5 สาขาหลัก ได้แก่ สาขาพลังงาน สาขาคมนาคมขนส่ง สาขากระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ สาขาการจัดการของเสียและน้ำเสียอุตสาหกรรม และสาขาเกษตร เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ซึ่งมีความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนในปี พ.ศ. 2573 และเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ในปี พ.ศ. 2608 กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม โดยกองขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจก จึงจัดทำโครงการขับเคลื่อนและเพิ่มประสิทธิภาพมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการลดก๊าซเรือนกระจกระดับประเทศ และระดับพื้นที่ให้เป็นไปตามเป้าหมายของที่ประเทศกำหนดต่อไป

วัตถุประสงค์โครงการ

เพื่อยกระดับแผนการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น และสอดคล้องกับการบรรลุการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) และเป้าหมาย NDC3.0

งบประมาณ จำนวน 4,500,000 บาท (สี่ล้านห้าแสนบาทถ้วน)

แผนปฏิบัติการ

กิจกรรม/โครงการ	งบประมาณ (บาท)	เดือน											
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
การขับเคลื่อนและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินมาตรการตามแผนปฏิบัติการด้านการลดก๊าซเรือนกระจก	4,500,000	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
1) จ้างที่ปรึกษาการขับเคลื่อนดำเนินมาตรการตามแผนปฏิบัติการด้านการลดก๊าซเรือนกระจก	4,000,000	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2) ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินมาตรการตามแผนปฏิบัติด้านการลดก๊าซเรือนกระจก	500,000	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

- จำนวนจังหวัดที่มีการรายงานผลการดำเนินงานการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด 10 จังหวัด
- จำนวนจังหวัดที่มีการรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

- ร้อยละของผลการดำเนินงานตามแผนการลดก๊าซเรือนกระจกของจังหวัด ร้อยละ 75

พื้นที่ดำเนินการ ในพื้นที่ 10 จังหวัด (ลำพูน อุตรดิตถ์ ภูเก็ต พัทลุง พิษณุโลก นครนายก กาญจนบุรี สระแก้ว อุดรธานี อุบลราชธานี)

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นายจีรศักดิ์ นิลอุบล **ตำแหน่ง :** นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

สังกัด : กองขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจก กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์ : 0 2278 8400-19 ต่อ 1622

4.3 โครงการพัฒนากลไกเพื่อส่งเสริมให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายเมืองคาร์บอนต่ำ (Low Carbon City)

หน่วยงาน : สำนักส่งเสริมเมืองและสังคมคาร์บอนต่ำ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

ความเป็นมาโดยสังเขป

ตามที่ประเทศไทยประกาศเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Greenhouse Gas Emission) ภายในปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050) ซึ่งนับเป็นความท้าทายสำคัญของประเทศในการดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้บรรลุผลสำเร็จ ควบคู่กับการสร้างความพร้อมของทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. ตระหนักถึงบทบาทการดำเนินงานบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกระดับพื้นที่ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญของประเทศ จึงให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างความพร้อมของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการบริหารจัดการการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยสนับสนุนให้มีการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การจัดทำแผนการลดก๊าซเรือนกระจกที่สอดคล้องกับเป้าหมายของประเทศ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมของพื้นที่ในการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างเหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ จึงได้ดำเนิน “โครงการพัฒนากลไกเพื่อส่งเสริมให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายเมืองคาร์บอนต่ำ (Low Carbon City)” เพื่อสนับสนุนให้เกิดการวางแผนและพัฒนารูปแบบการดำเนินงานที่เป็นระบบในระดับพื้นที่ อันจะนำไปสู่การยกระดับจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจกได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อสนับสนุนให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดทำแผนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero GHG Emission) หรือแผนความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ในบริบทของพื้นที่

2. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้จังหวัดมีรูปแบบการดำเนินงานเชิงธุรกิจ (Business Model) ที่สามารถลดก๊าซเรือนกระจกตามมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกในระดับจังหวัด และขับเคลื่อนสู่การยื่นขอขึ้นทะเบียนโครงการลดก๊าซเรือนกระจก

3. เพื่อพัฒนาแนวทาง หลักเกณฑ์ วิธีการ และคู่มือการประเมิน รวมถึงการจัดทำรายงานและการทวนสอบคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

4. เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการใช้เครื่องมือในการติดตาม ประเมินผล และรายงานการลดก๊าซเรือนกระจกผ่านระบบสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งบประมาณ จำนวน 8,000,000 บาท (แปดล้านบาทถ้วน)

แผนปฏิบัติการ

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	งบประมาณ
ระดับจังหวัด			
1. จัดทำแผนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero GHG Emission) และแผนการมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ตามความเหมาะสมและศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจกของแต่ละจังหวัด 2. จัดทำแบบจำลองการพัฒนาทางธุรกิจ (Business Model) ด้วยกลไกลดก๊าซเรือนกระจกสำหรับมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับจังหวัดให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละจังหวัด โดยเลือกใช้กลไกลดก๊าซเรือนกระจก เช่น โครงการ T-VER โครงการ LESS เป็นต้น และการมีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคประชาชน การส่งเสริมการลงทุนจากสถาบันการเงินในรูปแบบต่าง ๆ โดยเสนอเป็นแผนภาพความเชื่อมโยงบทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบในโมเดล เพื่อให้จังหวัดสามารถนำแบบจำลองการพัฒนาทางธุรกิจไปขับเคลื่อนโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของแต่ละจังหวัด	1. แผนลดก๊าซเรือนกระจกตามเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero GHG Emission) ที่เหมาะสมตามบริบทของแต่ละจังหวัด จำนวน 7 จังหวัด 2. แบบจำลองการพัฒนาทางธุรกิจ (Business Model) 3 แบบจำลอง		3.7 ล้านบาท
ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น			
1. จัดทำแผนความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และแผนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero GHG Emission) ตามความเหมาะสมของบริบทและศักยภาพการลดก๊าซเรือนกระจกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2. สำรวจและรวบรวมข้อมูลกิจกรรมที่เป็นแหล่งปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1. แผนความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และแผนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero GHG Emission) จำนวน 9 แห่ง 2. ข้อมูลผลการคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 20 แห่ง		4.3 ล้านบาท

พื้นที่ดำเนินการ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 7 จังหวัด (ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ อุทัยธานี สุรินทร์ เชียงราย ร้อยเอ็ด สมุทรสงคราม)

และหน่วยงาน อปท. ที่ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของ อปท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 23 องค์กร ประกอบด้วย

1. เทศบาลเมืองสุเทพ จ.เชียงใหม่
2. เทศบาลตำบลน้ำแพร่พัฒนา จ.เชียงใหม่
3. เทศบาลตำบลหนองควาย จ.เชียงใหม่
4. เทศบาลตำบลเหมืองจี้ จ.ลำพูน
5. เทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร จ.อุบลราชธานี
6. เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู จ.หนองบัวลำภู
7. เทศบาลตำบลธาตุ จ.อุบลราชธานี
8. เทศบาลเมืองเกาะขวาง จ.จันทบุรี
9. เทศบาลตำบลสุนทรภู่ จ.ระยอง
10. เทศบาลตำบลบ้านนา จ.ระยอง
11. เทศบาลตำบลพระแท่น จ.กาญจนบุรี
12. เทศบาลตำบลสนามแย้ จ.กาญจนบุรี
13. เทศบาลนครสมุทรปราการ จ.สมุทรปราการ
14. เทศบาลเมืองชัยนาท จ.ชัยนาท
15. เทศบาลเมืองบางกะดี จ.ปทุมธานี
16. เทศบาลเมืองบางระจัน จ.สิงห์บุรี
17. เทศบาลตำบลดีลัง จ.ลพบุรี
18. เทศบาลตำบลตลาดเกรียบ จ.พระนครศรีอยุธยา
19. เทศบาลตำบลบางพูน จ.ปทุมธานี
20. เทศบาลตำบลแพรกษา จ.สมุทรปราการ
21. เทศบาลตำบลลาดบัวหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา
22. เทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี
23. เทศบาลตำบลขุนทะเล จ.สุราษฎร์ธานี

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นายจิณณวัตร แท่นนาค **ตำแหน่ง :** เจ้าหน้าที่วิเคราะห์และวางแผนชำนาญการพิเศษ

สังกัด : สำนักแผนกลยุทธ์และอำนวยการ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก

โทรศัพท์ : 0 2141 9877

ประเภท 4	การตรวจราชการตามเหตุการณ์ สถานการณ์ และการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา

ตามนโยบายสำคัญ 3 ประเด็น ประกอบด้วย

1. มาตรการแก้ไขปัญหากรณีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และวันที่ 11 พฤษภาคม 2564

หน่วยงาน : กองการอนุญาต กรมป่าไม้

ความเป็นมาโดยสังเขป

1. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอเรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้และขอผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2523 ในกรณีที่ปรากฏว่ายังมีส่วนราชการใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และคณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้

1.1 เห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และหากปรากฏว่ายังมีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตอีก ให้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ทั้งกับหน่วยงานเจ้าของโครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้ ในส่วนของการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ภายใน 180 วัน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ นั้น ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวงเป็นผู้รวบรวมคำขออนุญาตของหน่วยงานในสังกัดให้ครบถ้วนเพื่อส่งไปยังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมป่าไม้) ต่อไป

1.2 ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งข้อเสนอแนะของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

1.3 ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณากำหนดวิธีการที่เหมาะสมและไม่ขัดต่อกฎหมายในการดำเนินการกรณีที่ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเข้าใช้พื้นที่ป่าไม้เพื่อทำประโยชน์ในการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ด้านโทรคมนาคมและดิจิทัล กรณีที่ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐนำพื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับอนุญาตไปให้ภาคเอกชนเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่อ/ถือกรรมสิทธิ์ในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อประกอบกิจการ เช่น ธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยว กรณีการตั้งสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่า และกรณีการนำที่ดินของเกษตรกรที่รัฐอนุญาตให้เข้าใช้พื้นที่ไปให้เอกชนเช่าต่อ

1.4 ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการเพิ่มเติมด้วย ดังนี้

1.4.1 วางแผนและจัดลำดับความสำคัญในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตโครงการที่ได้รับการยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2563 (เรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้) ในครั้งนี้ เพื่อบรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่โครงการต่าง ๆ จะต้องหยุดการดำเนินการเพื่อรอผลการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ

1.4.2 ในระยะต่อไป ให้จัดทำแนวทางปฏิบัติในกรณีที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน จะต้องดำเนินการเพื่อขออนุมัติ/อนุญาตเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ในแต่ละประเภท ตามกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ให้มีความชัดเจน ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งกำหนดกรอบระยะเวลาของแต่ละขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติ/อนุญาตทั้งกระบวนการ รวมทั้งให้พิจารณานำระบบเทคโนโลยีนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนงานด้วย

1.5 ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่มีความจำเป็นจะต้องดำเนินโครงการในพื้นที่ป่าประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป คำนึงถึงความพร้อมในการดำเนินโครงการอย่างละเอียดรอบคอบให้ถูกต้องเรียบร้อยก่อนเสนอขออนุมัติโครงการ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2560 (เรื่อง การพิจารณาและตรวจสอบความพร้อมในการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการของส่วนราชการและการตรวจสอบข้อมูลผู้ละทิ้งงานราชการ) และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2562 (เรื่อง การเร่งรัด การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ) เพื่อป้องกันมิให้เกิดกรณีการเสนอขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีใด ๆ ภายหลังจากเริ่มดำเนินโครงการไปแล้ว

2. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอเรื่อง ขอขยายเวลาในการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 และคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ทั้งนี้ เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 120 วัน นับตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ขยายเวลาในการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ในครั้งนี้แล้ว ห้ามมิให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตอีกอย่างเด็ดขาด และหากปรากฏว่ายังมีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐใดฝ่าฝืน ให้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

3. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอเรื่อง ขอผ่อนผันการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตและยังไม่ได้ยื่นคำขออนุญาตภายในระยะเวลาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นและข้อสังเกตเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2568 และคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ดังนี้

3.1 ผ่อนผันให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตและยังไม่ได้ยื่นคำขออนุญาตในระยะเวลาที่กำหนดตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 (เรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ และขอผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2523 ในกรณีที่ปรากฏว่ายังมีส่วนราชการใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต) และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 (เรื่อง ขอขยายเวลาในการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563) สามารถยื่นคำขออนุญาตได้ภายใน 180 วัน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติในครั้งนี้ (ภายในวันที่ 24 สิงหาคม 2568) โดยโครงการที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐจะขอยื่นคำขออนุญาตดังกล่าวข้างต้นได้ จะต้องเป็นโครงการที่ได้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนวันที่

23 มิถุนายน 2563 เท่านั้น และให้ทุกส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดดำเนินการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ให้แล้วเสร็จโดยเร็วภายในกำหนดเวลาข้างต้น (ภายในวันที่ 24 สิงหาคม 2568) อย่างเคร่งครัด โดยไม่ต้องจัดสรรงบประมาณค่าปลูกป่าทดแทนตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2565 (เรื่อง ขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2556 เรื่อง การดำเนินโครงการโด ๆ ของหน่วยงานของรัฐที่มีความจำเป็นจะต้องเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า)

3.2 อนุมัติให้คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นผู้อนุญาตให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้ยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์เพิ่มเติม (Zone C) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 และคำขออนุญาตที่ได้รับการผ่อนผันตามข้อ 3.1 ใช้พื้นที่หรือเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์เพิ่มเติม (Zone C) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2535 (เรื่อง การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ) และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2535 (เรื่อง ผลการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพิ่มเติม)

3.3 ผ่อนผันให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้ยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 และคำขออนุญาตที่ได้รับการผ่อนผันตามข้อ 3.1 ใช้พื้นที่หรือเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกกำหนดเป็นเขตกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1เอ ได้ โดยไม่ต้องเสนอขอผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการห้ามใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1เอ เป็นรายกรณีอีก ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐดังกล่าวปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Accounting Report : EAR) กำหนด และต้องปฏิบัติตามมาตรการการใช้ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1เอ อย่างเคร่งครัด

3.4 ผ่อนผันให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ให้ยื่นคำขออนุญาตตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 และคำขออนุญาตที่ได้รับการผ่อนผันตามข้อ 3.1 ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเข้าไปปรับปรุง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ตามคำขออนุญาตที่ได้ยื่นไว้ตามแต่กรณี สามารถของบประมาณและเข้าไปดำเนินการดังกล่าวได้

4. การยื่นคำขออนุญาตตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 และการยื่นคำขออนุญาตตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2568 มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

4.1 กรณีคำขออนุญาตตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 มีจำนวนทั้งหมด 136,021 คำขอ จำแนกเป็น

4.1.1 ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 74,406 คำขอ

4.1.2 ป่าตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 จำนวน 61,615 คำขอ

4.2 กรณีคำขออนุญาตตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2568 มีจำนวนทั้งหมด 168,217 คำขอ จำแนกเป็น

4.2.1 ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 42,311 คำขอ

4.2.2 ป่าตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 จำนวน 125,906 คำขอ

4.3 การอนุญาตรวมทั้งหมด จำนวน 11,557 คำขอ จำแนกเป็น

4.3.1 ป่าสงวนแห่งชาติ

- คำขอที่ยื่นก่อนมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 ได้รับการอนุญาตแล้ว จำนวน 113 คำขอ
- คำขอตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 ได้รับการอนุญาตแล้ว จำนวน 8,653 คำขอ
- คำขอตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2568 ได้รับการอนุญาตแล้ว จำนวน 4 คำขอ

4.3.2 ป่าตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

- คำขอที่ยื่นก่อนมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 ได้รับการอนุญาตแล้ว จำนวน 68 คำขอ
- คำขอตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 ได้รับการอนุญาตแล้ว จำนวน 2,715 คำขอ
- คำขอตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2568 ได้รับการอนุญาตแล้ว จำนวน 4 คำขอ

หมายเหตุ : ข้อมูลอาจมีการเปลี่ยนแปลง

ข้อมูล ณ วันที่ 7 พฤศจิกายน 2568

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อตรวจสอบและพิจารณาเรื่องราวคำขอของส่วนราชการ หรือองค์การของรัฐ เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต ที่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2568

2. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสถิติการอนุญาตในระบบฐานข้อมูลออนไลน์ของกองการอนุญาต (Web database)

3. เพื่อเร่งรัดการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมาย และติดตามตรวจสอบผลการอนุญาตคำขอของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2568

ตัวชี้วัด

เป้าหมาย/ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนของคำขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 ที่ได้รับการตรวจสอบและพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกำหนด	คำขอ	50,000	50,000	50,000

งบประมาณ จำนวน 46,855,100 บาท (สี่สิบหกล้านแปดแสนห้าหมื่นห้าพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน)

แผนปฏิบัติการ

ตรวจสอบและพิจารณาคำขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้ กรณี ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต โดยกำหนดเป้าหมายการดำเนินการ จำนวน 50,000 คำขอ ดังนี้

1. กรณีเป็นพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484
   1.1 ออกคำสั่งตรวจสภาพป่า
   1.2 ตรวจสภาพป่า และทำรายงาน
   1.3 ขอความเห็นผู้ว่าราชการจังหวัด
   1.4 เสนอกรมป่าไม้ (กรณีเป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวร)
   1.5 ยกเลิกคำขอ
   1.6 อนุญาต
2. กรณีเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
   2.1 ตรวจสอบคำขอ/แจ้งผู้ขอทำแบบ 1
   2.2 ผู้ขอจัดทำแบบ 1
   2.3 ผู้ตรวจสอบจัดทำแบบ 2
   2.4 รายงานกรมป่าไม้
   2.5 ยกเลิกคำขอ
   2.6 อนุญาต
   2.7 เปลี่ยนหน่วยงานรับผิดชอบ (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) (ตรวจสอบแล้วไม่ได้อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของกรมป่าไม้ ให้ยื่นขอที่ ทช.)
   2.8 เสนอคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พิจารณา

ทั้งนี้ คำขอของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 ที่ได้อนุญาตแล้ว กองการอนุญาตจะดำเนินการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขแนบท้ายประกาศ ตามระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

*** หมายเหตุ 1 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน นับเป็น 1 คำขอ ***

กิจกรรม	จำนวน	หน่วยนับ	แผนการปฏิบัติงาน											
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
แผนการปฏิบัติงาน														
1. การตรวจสอบและพิจารณาคำขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 23 มิ.ย.63 ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด	50,000	คำขอ	4,200	4,200	4,200	4,200	4,200	4,200	4,200	4,200	4,200	4,100	4,100	4,100
2. การดำเนินการบริหารจัดการงานในพื้นที่	1	งาน	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. งานอำนวยการและติดตามผลการดำเนินงาน รวบรวมสรุปรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายเงิน	1	งาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

พื้นที่ดำเนินการ

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้)	จังหวัด	จำนวนคำขอตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 23 มิ.ย. 63 และมติ ครม. เมื่อวันที่ 11 พ.ค. 64 (ป่าสงวนแห่งชาติ และป่าตามมาตรา 4(1) แห่ง พ.ร.บ.ป่าไม้ พุทธศักราช 2484)				
			คำขอทั้งหมด	อนุญาตแล้ว (สจป.รายงานกลับมา)	ยกเลิกคำขอ	พิจารณา	คงเหลือ
1	สจป.5 (สระบุรี)	ชัยนาท	155	19			
		พระนครศรีอยุธยา	19	3			
		ลพบุรี	1,370	175	63		
		สระบุรี	494	12			
		สิงห์บุรี	71	52			
		อ่างทอง	11	11			
2	สจป.5 (สระบุรี)	นนทบุรี	-	-	-	-	-
		ปทุมธานี	5	1			
	สจป.10 (ราชบุรี)	นครปฐม	5	1			
		สมุทรปราการ	5	5			
3	สจป.10 (ราชบุรี)	กาญจนบุรี	764	7			
		ราชบุรี	5,196	424			
		สุพรรณบุรี	820	14			
4	สจป.10 สาขาเพชรบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	1,196	54	40		
		เพชรบุรี	632	17	18		
		สมุทรสงคราม	13				
		สมุทรสาคร	23	1	212		
5	สจป.11 (สุราษฎร์ธานี)	ชุมพร	1,511	10	11		
		สุราษฎร์ธานี	2,859	8	38		
	สจป.13 (สงขลา)	สงขลา	1,278	5	14		

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้)	จังหวัด	จำนวนคำขอตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 23 มิ.ย. 63 และมติ ครม. เมื่อวันที่ 11 พ.ค. 64 (ป่าสงวนแห่งชาติ และป่าตามมาตรา 4(1) แห่ง พ.ร.บ.ป่าไม้ พุทธศักราช 2484)				
			คำขอทั้งหมด	อนุญาตแล้ว (สจป.รายงานกลับมา)	ยกเลิกคำขอ	พิจารณา	คงเหลือ
5	สจป.12 (นครศรีธรรมราช)	นครศรีธรรมราช	678	2			
		พัทลุง	734	1			
6	สจป.12 สาขากระบี่	กระบี่	1,098	5	45		
		พังงา	1,381		23		
		ภูเก็ต	171	5			
	สจป.12 (นครศรีธรรมราช)	ตรัง	396	6			
	สจป.11 (สุราษฎร์ธานี)	ระนอง	1,963	24	10		
	สจป.13 (สงขลา)	สตูล	1,143	2	41		
7	สจป.13 สาขานราธิวาส	นราธิวาส	3,412	48			
		ยะลา	955	4			
	สจป.13 (สงขลา)	ปัตตานี	717	1	4		
8	สจป.9 สาขาปราจีนบุรี	ฉะเชิงเทรา	249	7	29		
	สจป.9 (ชลบุรี)	ชลบุรี	540	42	55		
		ระยอง	1,016	52	146		
9	สจป.9 (ชลบุรี)	จันทบุรี	1,609	54	411		
		ตราด	1,472	3	106		
	สจป.9 สาขาปราจีนบุรี	นครนายก	1,450	4	2		
		ปราจีนบุรี	5,071	139	5		
		สระแก้ว	1,259	7	20		
10	สจป.6 (อุดรธานี)	บึงกาฬ	148	11			
		เลย	3,421	22	1		
		หนองคาย	515	5			
		หนองบัวลำภู	550	9			
		อุดรธานี	698	10			
11	สจป.6 สาขานครพนม	นครพนม	3,003	337			
		สกลนคร	1,046	8			
	สจป.7 (ขอนแก่น)	มุกดาหาร	1,509	16	5		
12	สจป.7 (ขอนแก่น)	กาฬสินธุ์	614	6	2		
		ขอนแก่น	1,258	28	2		
		มหาสารคาม	2,368	13			
		ร้อยเอ็ด	1,098	15			
13	สจป.8 (นครราชสีมา)	ชัยภูมิ	10,428	122	12		
		นครราชสีมา	2,350	32	38		
		บุรีรัมย์	1,413	12	7		
		สุรินทร์	644	8	6		
14	สจป.7 สาขาอุบลราชธานี	ยโสธร	804	6	12		

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้)	จังหวัด	จำนวนคำขอตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 23 มิ.ย. 63 และมติ ครม. เมื่อวันที่ 11 พ.ค. 64 (ป่าสงวนแห่งชาติ และป่าตามมาตรา 4(1) แห่ง พ.ร.บ.ป่าไม้ พุทธศักราช 2484)				
			คำขอทั้งหมด	อนุญาตแล้ว (สจป.รายงานกลับมา)	ยกเลิกคำขอ	พิจารณา	คงเหลือ
14	สจป.7 สาขาอุบลราชธานี	ศรีสะเกษ	1,165	33	18		
		อำนาจเจริญ	1,289	8	10		
		อุบลราชธานี	1,982	22	62		
15	สจป.1 (เชียงใหม่)	เชียงใหม่	8,401	395	2		
		ลำพูน	1,329	63			
	สจป.1 สาขาแม่ฮ่องสอน	แม่ฮ่องสอน	6,690	261			
	สจป.3 (ลำปาง)	ลำปาง	4,889	106			
16	สจป.2 (เชียงราย)	เชียงราย	3,285	101	39		
		พะเยา	1,004	25	14		
	สจป.3 สาขาแพร่	น่าน	2,563	116	8		
		แพร่	1,928	244	32		
17	สจป.4 (ตาก)	ตาก	3,447	40			
	สจป.4 (ตาก)	สุโขทัย	8,308	312	76		
	สจป.4 สาขาพิษณุโลก	พิษณุโลก	1,012	10	3		
		เพชรบูรณ์	2,858	67	1		
	สจป.3 (ลำปาง)	อุตรดิตถ์	1,823	58			
18	สจป.4 (ตาก)	กำแพงเพชร	2,759	29			
	สจป.4 สาขานครสวรรค์	นครสวรรค์	547	9			
		พิจิตร	71				
		อุทัยธานี	434	5			
รวม			**129,392**	**3,789***	**1,643**		

ผลการดำเนินการ กรณีคำขอของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการไปก่อนได้รับอนุญาตที่เสร็จสิ้น จำนวน 14,276 คำขอ

- อนุญาตแล้ว (รวมเห็นชอบ/เห็นชอบในหลักการ) จำนวน 12,633 คำขอ

- ยกเลิกคำขอ จำนวน 1,643 คำขอ

หมายเหตุ* ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลง

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นางสาวดวงพร เอี่ยมสำอางค์ **ตำแหน่ง :** นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

สังกัด : ส่วนอนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้ กองการอนุญาต กรมป่าไม้

โทรศัพท์ : 02 561 4292-3 ต่อ 5208

2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$)

2.1 โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$)

หน่วยงาน : กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ

ความเป็นมาโดยสังเขป

ภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากฝุ่นละอองขนาดเล็กตั้งแต่ปี 2562 มีการบูรณาการการแก้ไขปัญหาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการถอดบทเรียนเพื่อยกระดับการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในแต่ละปีมาอย่างต่อเนื่อง ในปี 2568 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี 2568 โดยยกระดับการดำเนินงานให้เข้มข้น มีประสิทธิภาพสูงสุด ภายใต้กรอบแนวคิดการเตรียมการรับมือล่วงหน้าให้เร็วขึ้น วิเคราะห์จัดทำพื้นที่เสี่ยงการเผา เสี่ยงฝุ่น (Risk Map) ควบคุมพื้นที่แบบมุ่งเป้ากลุ่มป่าแปลงใหญ่รอยต่อไฟที่เผาไหม้ซ้ำซาก ยึดพื้นที่ที่มีปัญหาเพื่อยกระดับปฏิบัติการของภาครัฐแบบข้ามเขตปกครอง บริหารไฟในพื้นที่เกษตรช่วงการเก็บเกี่ยวภายใต้ระบบการลงทะเบียน ให้รางวัลกับคนทำดีเพื่อสร้างแรงจูงใจ และบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดกับผู้กระทำความผิดตามหลัก PPP ใช้หลักการเจรจากับประเทศเพื่อนบ้านก่อนเริ่มมีหมอกควันข้ามแดน มีงบประมาณและการสนับสนุนที่ยืดหยุ่น ใช้การสื่อสารที่รวดเร็ว ตรงประเด็น ทันเหตุการณ์ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย กระจายข้อมูลทั่วทุกพื้นที่ มีตัวชี้วัดที่คำนึงถึงการลดผลกระทบต่อประชาชน โดยมีการวางแนวทางปฏิบัติทั้งในระดับประเทศ ระดับกลุ่มพื้นที่ และระดับจังหวัด ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้บูรณาการการดำเนินงาน และมีการประชุมติดตามผลการดำเนินงานร่วมกัน ผ่านกลไกคณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ในภาพรวมสถานการณ์ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ในปี 2568 ดีขึ้นจากปี 2567 โดยค่าเฉลี่ยฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ทั่วประเทศมีค่า 30 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) ลดลงร้อยละ 6 โดยค่าเฉลี่ย $PM_{2.5}$ ทุกภาคลดลง ยกเว้นกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ส่วนจำนวนวันที่เกินมาตรฐานลดลงทุกภูมิภาคยกเว้นภาคเหนือ 17 จังหวัด

แม้ว่าสถานการณ์จะมีแนวโน้มดีขึ้น แต่ยังพบปริมาณฝุ่นละอองเกินมาตรฐานในหลายช่วงเวลา ประกอบกับสภาวะทางอุตุนิยมวิทยาที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการสะสมของปริมาณฝุ่นละออง จึงยังต้องมีการดำเนินมาตรการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2568 - 2570 และระยะ 5 ปีต่อไป เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในระยะยาว โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2568 และได้เสนอมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี 2569 สำหรับเป็นกรอบการดำเนินงานประจำปี โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2569

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเชิงพื้นที่ โดยเน้นที่การจัดการที่แหล่งกำเนิดอย่างมีประสิทธิภาพโดยการมีส่วนของทุกภาคส่วน

2. เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้กับทุกภาคส่วนในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อขยายและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขมลพิษทางอากาศในพื้นที่ของตนเองได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

ตัวชี้วัด จำนวนจังหวัดที่คุณภาพอากาศดีขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

งบประมาณ จำนวน 14,460,000 บาท (สิบสี่ล้านสี่แสนหกหมื่นบาทถ้วน)

แผนปฏิบัติการ

กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เดือน											
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. การจัดการมลพิษทางอากาศในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	กรุงเทพมหานคร	1,500,000												
2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า	17 จังหวัดภาคเหนือ	4,857,500												
3. การรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ลดหมอกควันและฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ในพื้นที่ที่เกิดปัญหาวิกฤต	ทั่วประเทศ	2,732,000												
4. การเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ในระดับพื้นที่	ทั่วประเทศ	5,370,500												

พื้นที่ดำเนินการ : ทั่วประเทศ

ผู้จัดทำข้อมูล

1. ชื่อ-สกุล : นางสาวภัทรียา เกตุสิน **ตำแหน่ง :** นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

สังกัด : กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ

โทรศัพท์ : 0 2298 2169

2. ชื่อ-สกุล : นางสาวพัชราภา โชคยางกูร **ตำแหน่ง :** นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

สังกัด : กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ

โทรศัพท์ : 0 2298 2171

2.2 กิจกรรมป้องกันไฟป่าและควบคุมหมอกควัน

หน่วยงาน : สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า กรมป่าไม้

ความเป็นมาโดยสังเขป

ปัจจุบันระดับของการเกิดไฟป่าในประเทศไทยมีความรุนแรงมากจนกลายเป็นปัจจัยที่รบกวนสมดุลของระบบนิเวศอย่างรุนแรง ส่งผลกระทบต่อสังคมพืช ดิน น้ำ สัตว์ และสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ตลอดจนชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมไปถึงเศรษฐกิจ สังคม และการท่องเที่ยวในทุกพื้นที่ของประเทศไทย นอกจากนี้ ไฟป่ายังก่อให้เกิดวิกฤติมลพิษหมอกควันจนกลายเป็นปัญหาใหญ่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและชีวิตของประชาชนเป็นวงกว้าง สำหรับสาเหตุของการเกิดไฟป่าในประเทศไทยพบว่าเกิดจากมนุษย์ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นความประมาทความคึกคะนองหรือตั้งใจก่อให้เกิดไฟป่า เนื่องจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ (ปัญหาปากท้องของประชาชน) ความต้องการพึ่งพาทรัพยากรทางธรรมชาติในการดำรงชีวิต เช่น เก็บหาของป่า ไข่มดแดง เห็ด ใบตองตึง ไม้ไผ่ น้ำผึ้ง ผักหวานและไม้ฟืน การจุดไฟส่วนใหญ่เพื่อให้พื้นป่าโล่งเดินสะดวก หรือให้แสงสว่างในระหว่างการเดินทางผ่านป่าในเวลากลางคืน หรือจุดเพื่อกระตุ้นการงอกของเห็ด หรือกระตุ้นการแตกใบใหม่ของผักหวานและใบตองตึง การจุดไฟเพื่อล่าสัตว์ การจุดไฟเผาป่าเพื่อบุกรุก ยึดถือ ครอบครองพื้นที่ป่า การลักลอบจุดไฟเผาป่าให้โล่งมีสภาพเป็นทุ่งหญ้าเพื่อเป็นแหล่งอาหารสัตว์ ความประมาท การก่อกองไฟขณะเข้าไปพักแรมในป่าแล้วลืมดับหรือทิ้งก้นบุหรี่บนพื้นป่า เป็นต้น

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อจัดเตรียมพนักงานดับไฟป่าไว้ประจำศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่า ศูนย์ฝึกอบรมการป้องกันและควบคุมไฟป่า และหน่วยป้องกันรักษาป่า ให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านทฤษฎีและวิชาการด้านไฟป่าควบคู่ไปกับการฝึกทักษะการปฏิบัติงานส่งเสริมการควบคุมไฟป่า เพื่อสนับสนุนหน่วยงานและชุมชนในการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
2. เพื่อเฝ้าระวัง ลาดตระเวน ป้องปรามการลักลอบเผาป่า และสนธิกำลังดับไฟป่าร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อรณรงค์/ประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบและการแก้ไขปัญหาไฟป่า
4. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า และฝุ่นละออง $PM_{2.5}$
5. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า และฝุ่นละออง $PM_{2.5}$
6. เพื่อการบริหารจัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่ทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
7. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตามผลการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมไฟป่าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

ตัวชี้วัด

เป้าหมาย/ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	ปี 2571	ปี 2572
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) จากภาพถ่ายดาวเทียม Suomi NPP เซ็นเซอร์ VIIRS ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ ปม.รับผิดชอบ ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปีฐาน (พ.ศ. 2562)	จุด	55,043	55,628	55,600	54,600	53,600
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการฝึกอบรมหัวหน้าชุดปฏิบัติการดับไฟป่า	อปท.	50	50	50	50	50

งบประมาณ จำนวน 127,724,600 (หนึ่งร้อยยี่สิบเจ็ดล้านเจ็ดแสนสองหมื่นสี่พันหกร้อยบาทถ้วน)

แผนปฏิบัติการ

1. จ้างเหมาพนักงานดับไฟป่าสนับสนุนการปฏิบัติงานศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่าหน่วยป้องกันรักษาป่า
2. จัดทำแนวกันไฟป้องกันไฟป่าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
3. ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเตรียมความพร้อมควบคุมไฟป่าร่วมกัน
4. จัดทำสื่อและประชาสัมพันธ์เผยแพร่ป้องกันไฟป่าให้กับหน่วยงานส่วนราชการ สถาบันการศึกษาต่าง ๆ
5. ตรวจติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานป้องกันไฟป่าและควบคุมหมอกควัน
6. บริหารจัดการเชื้อเพลิง (ชิงเผา) ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
7. ก่อสร้างศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่า

แผนปฏิบัติการ

กิจกรรม	จำนวน	หน่วยนับ	แผนการปฏิบัติงาน											
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. จ้างเหมาพนักงานดับไฟป่าสนับสนุนการปฏิบัติงานศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่าหน่วยป้องกันรักษาป่า	290	คน	249	249	249	249	249	249	249	249	290	290	290	290
2. จัดทำแนวกันไฟป้องกันไฟป่าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	10,000	กม.	-	-	-	-	-	10,000	-	-	-	-	-	-
3. ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเตรียมความพร้อมควบคุมไฟป่าร่วมกัน	12	ครั้ง/ปี	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

กิจกรรม	จำนวน	หน่วยนับ	แผนการปฏิบัติงาน											
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
4. จัดทำสื่อและประชาสัมพันธ์เผยแพร่ป้องกันไฟป่าให้กับหน่วยงานส่วนราชการสถาบันการศึกษาต่าง ๆ	1	ชุด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
5. ตรวจติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานป้องกันไฟป่าและควบคุมหมอกควัน	12	ครั้ง/ปี	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6. บริหารจัดการเชื้อเพลิง (ชิงเผา) ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	52,173	ไร่	-	-	-	-	52,173	-	-	-	-	-	-	-
7. ก่อสร้างศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่า	1	แห่ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

พื้นที่ดำเนินการ

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานดำเนินการ (สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้)	จังหวัด	เป้าหมาย (กิโลเมตร)
1	สจป.5 (สระบุรี)	ลพบุรี	15
		สระบุรี	15
3	สจป.10 (ราชบุรี)	กาญจนบุรี	200
		ราชบุรี	100
		สุพรรณบุรี	40
4	สจป.10 สาขาเพชรบุรี	เพชรบุรี	100
8	สจป.9 (ชลบุรี)	ชลบุรี	25
		ระยอง	25
9	สจป.9 (ชลบุรี)	จันทบุรี	25
	สจป.9 สาขาปราจีนบุรี	ปราจีนบุรี	80
		สระแก้ว	45
10	สจป.6 (อุดรธานี)	บึงกาฬ	10
		เลย	330
		หนองคาย	60
		หนองบัวลำภู	60
		อุดรธานี	200
11	สจป.6 สาขานครพนม	นครพนม	60
		สกลนคร	70
	สจป.7 (ขอนแก่น)	มุกดาหาร	80
12	สจป.7 (ขอนแก่น)	กาฬสินธุ์	70
		ขอนแก่น	70
13	สจป.8 (นครราชสีมา)	ชัยภูมิ	130
		นครราชสีมา	230

เขตตรวจราชการ	หน่วยงานดำเนินการ (สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้)	จังหวัด	เป้าหมาย (กิโลเมตร)
		บุรีรัมย์	70
		สุรินทร์	50
14	สจป.7 สาขาอุบลราชธานี	ยโสธร	70
		ศรีสะเกษ	50
		อำนาจเจริญ	70
		อุบลราชธานี	80
15	สจป.1 (เชียงใหม่)	เชียงใหม่	1,050
		ลำพูน	200
	สจป.3 (ลำปาง)	ลำปาง	750
	สจป.1 สาขาแม่ฮ่องสอน	แม่ฮ่องสอน	520
16	สจป.2 (เชียงราย)	เชียงราย	770
		พะเยา	200
	สจป.3 สาขาแพร่	น่าน	800
		แพร่	750
17	สจป.3 (ลำปาง)	อุตรดิตถ์	320
	สจป.4 (ตาก)	ตาก	800
		สุโขทัย	180
	สจป.4 สาขาพิษณุโลก	พิษณุโลก	380
		เพชรบูรณ์	380
18	สจป.4 (ตาก)	กำแพงเพชร	270
	สจป.4 สาขานครสวรรค์	นครสวรรค์	80
		อุทัยธานี	120
รวม			**10,000**

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นายดุลฤทธิ์ ฤทัยวรุณรัตน์ **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการส่วนควบคุมไฟป่า

สังกัด : สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า กรมป่าไม้

โทรศัพท์ : 02 561 4292-3 ต่อ 5672

2.3 โครงการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

หน่วยงาน : สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ความเป็นมาโดยสังเขป

ปัจจุบันปัญหาไฟป่าล้วนเกิดมาจากการกระทำของมนุษย์แทบทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็นความประมาท หรือตั้งใจ โดยมีสาเหตุต่าง ๆ กันไป ได้แก่ เก็บหาของป่า ล่าสัตว์ บุกรุก ยึดถือ ครอบครองพื้นที่ป่า ดังนั้น นอกจากการปฏิบัติงานป้องกัน ควบคุม และดับไฟป่าอย่างเข้มข้นแล้ว จึงควรแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุของปัญหา คือการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและดำเนินการ ประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ประชาชน เพื่อลดความสูญเสียจากผลกระทบของไฟป่า ตลอดจนเตรียมความพร้อมในการป้องกันและควบคุมไฟป่า

การปฏิบัติงานควบคุมไฟป่าในพื้นที่รับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีสถานีควบคุมไฟป่าเป็นหน่วยปฏิบัติงานหลัก และยังมีพื้นที่อนุรักษ์ที่สำคัญบางพื้นที่ เช่น พื้นที่มรดกโลก พื้นที่สงวนชีวมณฑลและพระตำหนัก ที่หน่วยงานควบคุมไฟป่าไม่สามารถเข้าไปดูแลได้อย่างเข้มข้น รวมทั้งยังขาดแคลนอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาไฟป่า

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อลดพื้นที่เสียหายอันเนื่องมาจากไฟป่าให้เหลือน้อยที่สุด
2. เสริมสร้างความร่วมมือเพื่อการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน
3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าสูง

แผนปฏิบัติการ

โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (แห่ง)	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน										
			ไตรมาส 1 (ปี68)			ไตรมาส 2 (ปี69)			ไตรมาส 3 (ปี69)			ไตรมาส 4 (ปี69)		
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
โครงการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	192 หมู่บ้าน 62 หมู่บ้านดับไฟป่า	1,037,513,900												
1. กิจกรรมควบคุมไฟป่า		436,413,400	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕
- แนวกันไฟ				✕	✕	✕	✕	✕						
2. กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาไฟป่า		601,100,500	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕
- จัดตั้งจุดเฝ้าระวัง						✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕
- โครงการฝึกอบรมหลักสูตร “จิตอาสา” ตามโครงการปลูกป่าและป้องกันไฟป่า			✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕	✕

พื้นที่ดำเนินการ

เขต	จังหวัด	หน่วยงานรับผิดชอบ (สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์)	จุดเฝ้าระวัง (จุด)	แนวกันไฟ (กิโลเมตร)	โครงการฝึกอบรมหลักสูตร “จิตอาสา”ฯ
1	ลพบุรี	สบอ.1 สาขาสระบุรี	16	52	
	สระบุรี	สบอ.1 สาขาสระบุรี	12	20	
รวม			28	72	
3	กาญจบุรี	สบอ.3 (บ้านโป่ง)	244	320	
	ราชบุรี	สบอ.3 (บ้านโป่ง)	14	50	1
	สุพรรณบุรี	สบอ.3 (บ้านโป่ง)	21	40	1
รวม			279	410	2
4	ประจวบคีรีขันธ์	สบอ.3 สาขาเพชรบุรี	24	100	
	เพชรบุรี	สบอ.3 สาขาเพชรบุรี	56	280	
รวม			80	380	
5	ชุมพร	สบอ.4 สุราษฎร์ธานี	4	50	
	นครศรีธรรมราช	สบอ.5 นครศรีธรรมราช	24	30	
	พัทลุง	สบอ.6 สงขลา	20	70	
	สุราษฎร์ธานี	สบอ.4 สุราษฎร์ธานี	7	70	1
	สงขลา	สบอ.6 สงขลา	10	100	1
รวม			65	320	2
6	กระบี่	สบอ.5 นครศรีธรรมราช	2		
	ตรัง	สบอ.6 สงขลา	2	10	
	พังงา	สบอ.5 นครศรีธรรมราช	4	10	
	ระนอง	สบอ.4 สุราษฎร์ธานี	3	20	
	สตูล	สบอ.6 สงขลา	2		
รวม			13	40	
7	นราธิวาส	สบอ.6 สาขาปัตตานี	5		
	ยะลา	สบอ.6 สาขาปัตตานี	1		
รวม			6	0	
8	ฉะเชิงเทรา	สบอ.1 สาขาสระบุรี	0	20	
		สบอ.2 ศรีราชา	5	85	
	ชลบุรี	สบอ.2 ศรีราชา	39	30	
	ระยอง	สบอ.2 ศรีราชา	2	60	
รวม			46	195	

เขต	จังหวัด	หน่วยงานรับผิดชอบ (สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์)	จุดเฝ้าระวัง (จุด)	แนวกันไฟ (กิโลเมตร)	โครงการฝึกอบรมหลักสูตร “จิตอาสา”ฯ
9	จันทบุรี	สบอ.2 ศรีราชา	7	90	
	ตราด	สบอ.2 ศรีราชา	2	25	
	นครนายก	สบอ.1 ปราจีนบุรี	0	10	
	ปราจีนบุรี	สบอ.1 ปราจีนบุรี	25	230	
	สระแก้ว	สบอ.1 ปราจีนบุรี	22	100	
รวม			56	455	
10	บึงกาฬ	สบอ.10 อุดรธานี	2	120	
	เลย	สบอ.8 ขอนแก่น	102	30	
		สบอ.10 อุดรธานี	0	485	
	หนองคาย	สบอ.10 อุดรธานี	1	100	
	หนองบัวลำภู	สบอ.10 อุดรธานี	12	150	
	อุดรธานี	สบอ.10 อุดรธานี	25	370	
รวม			142	1,255	
11	นครพนม	สบอ.10 อุดรธานี	3	210	
	มุกดาหาร	สบอ.9 อุบลราชธาน	39	190	
		สบอ.10 อุดรธานี	0	20	
	สกลนคร	สบอ.10 อุดรธานี	78	740	
รวม			120	1,160	
12	กาฬสินธุ์	สบอ.8 ขอนแก่น	4	110	
	ขอนแก่น	สบอ.8 ขอนแก่น	57	170	
	ร้อยเอ็ด	สบอ.8 ขอนแก่น	15	40	
รวม			76	320	
13	ชัยภูมิ	สบอ.7 นครราชสีมา	114	240	
	นครราชสีมา	สบอ.7 นครราชสีมา	6	210	
	บุรีรัมย์	สบอ.7 นครราชสีมา	8	60	
	สุรินทร์	สบอ.9 อุบลราชธานี	10	90	
รวม			138	600	
14	ศรีสะเกษ	สบอ.9 อุบลราชธานี	24	70	
	อำนาจเจริญ	สบอ.9 อุบลราชธานี	0	30	
	อุบลราชธานี	สบอ.9 อุบลราชธานี	78	180	
รวม			102	280	

เขต	จังหวัด	หน่วยงานรับผิดชอบ (สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์)	จุดเฝ้าระวัง (จุด)	แนวกันไฟ (กิโลเมตร)	โครงการฝึกอบรมหลักสูตร “จิตอาสา”ฯ
15	เชียงใหม่	สบอ.16 เชียงใหม่	578	3,442	
	แม่ฮ่องสอน	สบอ.16 เชียงใหม่	359	70	
		สบอ.16 สาขาแม่สะเรียง	0	770	
	ลำปาง	สบอ.13 แพร่	300	100	
		สบอ.13 สาขาลำปาง	0	465	
		สบอ.15 เชียงราย	0	10	
	ลำพูน	สบอ.16 เชียงใหม่	27	255	
รวม			1,264	5,112	
16	เชียงราย	สบอ.15 เชียงราย	167	1,190	
16	น่าน	สบอ.13 แพร่	187	1,720	
	พะเยา	สบอ.13 แพร่	221	160	
		สบอ.15 เชียงราย	0	390	
	แพร่	สบอ.13 แพร่	135	280	
รวม			710	3,740	
17	ตาก	สบอ.14 ตาก	163	880	
	พิษณุโลก	สบอ.11 พิษณุโลก	151	390	
	เพชรบูรณ์	สบอ.11 พิษณุโลก	123	500	
	สุโขทัย	สบอ.13 แพร่	44	90	
		สบอ.14 ตาก	0	205	
	อุตรดิตถ์	สบอ.11 พิษณุโลก	169	190	
รวม			650	2,255	
18	กำแพงเพชร	สบอ.12 นครสวรรค์	63	160	
	นครสวรรค์	สบอ.12 นครสวรรค์	18	75	
	อุทัยธานี	สบอ.12 นครสวรรค์	39	205	
รวม			120	440	
รวมทั้งหมด			**3,895**	**17,034**	**4**

หมายเหตุ : จังหวัดที่มีสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่รับผิดชอบมากกว่า 1 แห่ง เนื่องจากมีพื้นที่ที่ปฏิบัติงานคาบเกี่ยวระหว่างสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์

ผู้จัดทำข้อมูล
ชื่อ-สกุล : นางสาวธนาภา จิรมงคลการ **ตำแหน่ง :** นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
สังกัด : ส่วนควบคุมไฟป่า สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
โทรศัพท์ : 0 2561 0777 ต่อ 1343

3. การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนระดับพื้นที่

หน่วยงาน : ทุกหน่วยงาน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการร้องเรียนร้องทุกข์ โดยได้จัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนที่หลากหลาย ครอบคลุม และเข้าถึงได้สะดวก จำนวน 4 ช่องทาง ได้แก่ ช่องทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ การรับเรื่องทางหนังสือ การยื่นเรื่องด้วยตนเอง และการรับเรื่องจากกลุ่มมวลชน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรื่องร้องเรียนย้อนหลังตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2566 พบว่ามีจำนวนเรื่องร้องเรียนที่ยังไม่ได้ข้อยุติหรือคงค้างจำนวนกว่า 1,600 เรื่อง มีสาเหตุสำคัญ ได้แก่ ขาดกลไกการติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ การประสานงานระหว่างหน่วยงานในระดับกระทรวง กรม และพื้นที่ยังไม่เชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่มีมาตรฐานกลางในการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน ตลอดจนการรายงานผลการดำเนินงานและการบันทึกข้อมูลในระบบรับเรื่องร้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (e-Petition) ยังไม่ครบถ้วน นอกจากนี้ พบปัญหาการร้องเรียนซ้ำหลายช่องทางและความคลาดเคลื่อนของผลการดำเนินงาน ซึ่งส่งผลให้การบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนไม่สามารถสะท้อนสถานการณ์ที่แท้จริงได้อย่างครบถ้วนและทันท่วงที

ดังนั้น เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนให้เป็นไปตามนโยบายการบริหารราชการที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ โปร่งใส และตอบสนองต่อความเดือดร้อนของประชาชนอย่างรวดเร็ว กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงริเริ่มแนวทาง **“ยุทธการขจัดดินพอกหางหมู”** เพื่อเป็นกลไกในการเร่งรัด ติดตาม และบูรณาการการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนที่คงค้างให้เกิดผลเป็นรูปธรรม บนฐานข้อมูล e-Petition โดยมีเป้าหมายเพื่อลดจำนวนเรื่องค้างสะสม และเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานของกระทรวงอย่างยั่งยืน ตามกระบวนการ “ยุทธการขจัดดินพอกหางหมู” ดังรูปภาพที่ 3

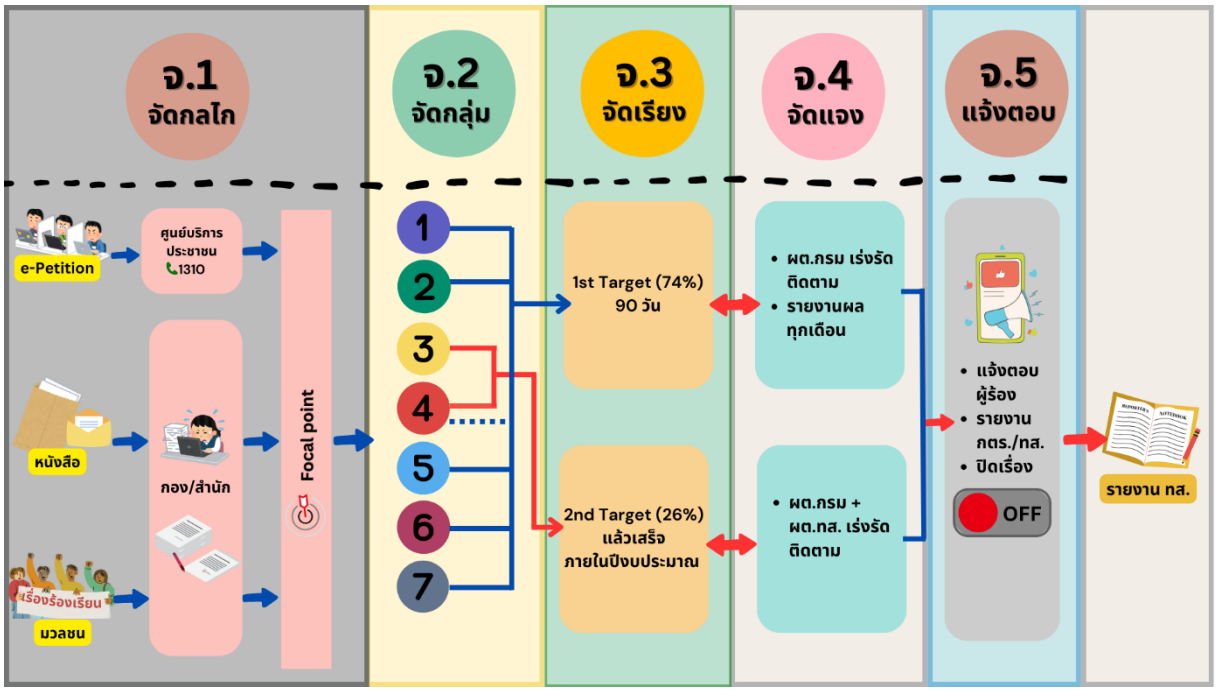

รูปภาพที่ 3 : กระบวนการ “ยุทธการขจัดดินพอกหางหมู”

ทุกกระบวนการ สามารถยุติเรื่องได้ตามแนวทาง “ยุทธการขจัดดินพอกหางหมู” ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนที่อยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ให้กับประชาชนได้ โดยสรุปผลการดำเนินการ ดังนี้

เรื่องร้องเรียนคงค้าง/ยังไม่ได้ข้อยุติ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2564-2569

ปีงบประมาณ	ผลการดำเนินการ (เรื่อง)		
	เรื่องร้องเรียนทั้งหมด	ยุติเรื่อง	เรื่องคงค้าง
2564	311	131	180
2565	346	138	208
2566	473	255	218
2567	613	180	433
2568	606	0	606
2569	228	40	188
รวม	**2,577**	**744**	**1,833**

ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2569

หน่วยงานภายใต้สังกัด ทส. ที่มีเรื่องร้องเรียนคงค้าง/ยังไม่ได้ข้อยุติ (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2569)

หน่วยงาน	เรื่องร้องเรียนทั้งหมด (เรื่อง)		ยุติแล้ว (เรื่อง)		อยู่ระหว่างดำเนินการ (เรื่อง)	
	ปี 64-68	ปี 69	ปี 64-68	ปี 69	ปี 64-68	ปี 69
สป.ทส.	59	12	0	2	59	10
ปม.	654	62	0	3	654	59
อส.	387	40	0	5	387	35
ทช.	26	3	0	-	26	3
ทธ.	-	1	0	-	-	1
คพ.	37	12	0	1	37	11
สผ.	2	1	0	-	2	1
สส.	1	-	0	-	1	-
ทน.	53	6	0	1	53	5
ทบ.	25	-	0	-	25	-
อ.อ.ป.	6	-	0	-	6	-
อ.ส.พ.	-	-	0	-	-	-
อสส.	1	2	0	-	1	2

หน่วยงาน	เรื่องร้องเรียนทั้งหมด (เรื่อง)	ยุติแล้ว (เรื่อง)	อยู่ระหว่างดำเนินการ (เรื่อง)	หน่วยงาน	เรื่องร้องเรียนทั้งหมด (เรื่อง)	ยุติแล้ว (เรื่อง)
	ปี 64-68	ปี 69	ปี 64-68		ปี 64-68	ปี 69
อบก.	-	-	0	-	-	-
สพภ.	-	-	0	-	-	-
ทสจ.	125	65	0	27	125	38
สป.ทส. (มอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบมากกว่า 1 หน่วยงาน)	316	24	0	1	316	23
รวม	1,692	228	0	40	1,692	188
รวมทั้งสิ้น	1,920		40		1,880	

ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2569

ผู้จัดทำข้อมูล

ชื่อ-สกุล : นายธวัชชัย สุขลอย **ตำแหน่ง :** นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

สังกัด : ส่วนประสานงานเรื่องร้องเรียน กองตรวจราชการ

โทรศัพท์ : 0 2278 8632

คำย่อหน่วยงาน/คำย่ออื่น ๆ

- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.)
  สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สป.ทส.)
  ศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัลและอากาศยาน (ศทอ.)
  กองยุทธศาสตร์และแผนงาน (กยผ.)
  สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.)
- กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (สส.)
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)
- กรมควบคุมมลพิษ (คพ.)
  สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ (สคพ.)
- กรมป่าไม้ (ปม.)
  สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สจป.)
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.)
  สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ (สบอ.)
- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.)
  สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สทช.)
- กรมทรัพยากรน้ำ (ทน.)
  สำนักงานทรัพยากรน้ำ (สทน.)
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (ทบ.)
  สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต (สทบ.)
- กรมทรัพยากรธรณี (ทธ.)
  สำนักทรัพยากรธรณีเขต (สทข.)
- องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.)
- องค์การสวนพฤกษศาสตร์ (อ.ส.พ.)
- องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (อสส.)
- องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)
- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.)

รมว.ทส.
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปกท.ทส.
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผต.ทส.
ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ครม.
คณะรัฐมนตรี

อปท.
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ร.บ.
พระราชบัญญัติ

ภาคผนวก

ก ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. 2548

ข คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 547/2568 ลงวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2568
เรื่อง แผนการตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ค คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 449/2568 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2568 เรื่อง แต่งตั้งหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สั่งและปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ง คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 21/2569 ลงวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2569 เรื่อง มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตรวจและติดตาม เร่งรัดการปฏิบัติงาน และมอบอำนาจหน้าที่ในการสั่งและปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จ คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 51/2569 ลงวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2569
เรื่อง มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตรวจติดตามการปฏิบัติงาน ขององค์การมหาชนและรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ฉ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 458/2568 ลงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2568 เรื่อง การตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ปรึกษา

นางรวีวรรณ ภูริเดช	ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นายพิชิต สมบัติมาก	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นายกานตพันธุ์ พิศาลสุขสกุล	ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นายชิดชนก สุขมงคล	ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นายโอภาส ถาวร	ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นายสุทธิพล เอี่ยมประเสริฐกุล	ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นายณัฐ โก่งเกษร	ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นางสาววนิดา แย้มสรวล	ผู้อำนวยการกองตรวจราชการ
นางมาริสา อิงธรรมจิตร์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านระบบการตรวจและประเมินผล
นายณพวิทย์ ชัยมาลา	ผู้อำนวยการส่วนตรวจราชการ 1
นางพัสรา กาญจนะวีระ	ผู้อำนวยการส่วนตรวจราชการ 2
นางสาวขวัญจิรา บุราคร	ผู้อำนวยการส่วนตรวจราชการ 3
นายธวัชชัย สุขลอย	ผู้อำนวยการส่วนประสานงานเรื่องร้องเรียน

ผู้จัดทำ

กำกับและตรวจทานต้นฉบับ

นายปีติ สง่ารักษ์	ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนแผนงาน ติดตามและประเมินผล

เรียบเรียง และจัดทำต้นฉบับ

นางสาวกุลรดา หิรัญญสุทธิ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวปราณีพร ยุวงษ์สระน้อย	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

สนับสนุน และรวบรวมข้อมูล

นางสาวทวิรญา เพ็ญประทุม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวจารวี โกมลดิษฐ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวพิมพ์พิศา บุญจันทึก	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวถิรกุลธร อวชัย	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และมีสิทธิในเอกสารนี้
กองตรวจราชการ สป.ทส.
Planinspec@gmail.com
92 ถ.พหลโยธิน ซ.7 แขวงพญาไท เขตพญาไท กทม. 10400